

Raadsvergadering.....	2
1. Opening en mededelingen.....	2
2. Vaststellen agenda.....	3
3. Benoemingen.....	3
Installatie van Wieke van Heteren als raadslid voor Student&Stad.....	3
Benoeming van Siem Groenenboom als woordvoerder voor Student&Stad.....	3
4. Initiatiefvoorstellen.....	4
a. Initiatiefvoorstel Geef de natuur een stem – Rechten voor de Natuur.....	4
5. Conformstukken.....	10
a. Voorlopig ontwerp Hunzeboordpark.....	11
b. Benoeming leden raad van toezicht Stichting Baasis 2025.....	11
c. Kempkensberg fase 2 - Beeldkwaliteitsplan.....	11
d. Kredietaanvraag maatregelen verkeersveiligheid 2025.....	11
e. Kredietaanvraag ondervloer Stadsschouwburg.....	11
f. Nacalculatie vervanging 3 velden en veldverlichting sportpark Esserberg VIP 2023....	11
g. Aardbevingsschade sportaccommodaties.....	11
h. Tarieven logiesbelasting 2026.....	11
i. Opheffen geheimhouding locatiestudies Holland Casino.....	11
j. Nota Bewonersorganisaties en -initiatieven Samen werken aan ideeën.....	11
6. Bespreekstukken.....	12
a. Kadernota verbonden partijen 2025.....	12
A01: Raadsrapporteurs bij verbonden partijen.....	12
A02: Meerjarig kaderstellend gesprek.....	12
b. Beleidskader participatie 2025 en Participatieverordening gemeente Groningen 2025	
.....	22
A04: Begrijpelijke taal.....	22
A05: Ondervertegenwoordigde groepen.....	22
A06: Artikel 5. Jongerenparticipatie.....	22
A07: Duidelijk Inwonersinitiatieven.....	22
M06: Evaluatie en monitoring Participatieverordening.....	22
M09: Generatietoets voor nieuw beleid.....	22
c. Huisvestingsverordening 2025.....	44
A03: Eerst waarschuwen voor beboeten.....	44
A08: 100% zekerheid voor Regenbooggezinnen.....	44

M05: ONS Studentenhuis (Straatquota omzettingsvergunningen).....	44
d. Ontwikkelagenda MIRT-onderzoek gebiedsgerichte ontsluiting Westflank.....	62
M01: GO WEST.....	62
M02: Aanpak fijnstof en geluidsoverlast Westflank.....	62
M04: Verdubbeling N355.....	62
7. Motie bij collegebrief.....	73
Motie n.a.v. Hoofdlijnen Omgevingsprogramma Warmte (Wensen en Bedenkingen)	73
M08: CV van jou CV van mij.....	73
8. Motie vreemd aan de orde van de dag.....	77
M03: 100 is 100 ook in Helpman-Noord.....	77
M07: Geworteld in Groningen.....	82
9. Sluiting.....	84

GEMEENTERAAD VAN WOENSDAG 7 MEI 2025 16.30 UUR

Voorzitter: M. van 't Veld (brugemeester)

Namens de raad: J. van Hoorn (GroenLinks), F. Folkerts (GroenLinks), E. Hillekens (GroenLinks), J. Jones (GroenLinks), B. Leemhuis (GroenLinks), S. Middelhuis (GroenLinks), C. Nieuwenhout (GroenLinks), P. Swart (GroenLinks), T. van de Vendel (GroenLinks), J. van Veen (PvdA), I. Huitema (PvdA), R. Gierkink (PvdA), R. Pestman (PvdA), J. Scoop (PvdA), R. Tjepkema (PvdA), J. Lo-A-Njoe (D66), M. Gietema (D66), M. Martinez Doubiani (D66), A. Poelstra-Bos (D66), T. Rustebiel (D66), J. Bosma (PvdD), B. Hekkema (PvdD), W. Pechler (PvdD), T. van Zoelen (PvdD), H. Moerkerk (Stadspartij 100%), H. de Waard (SP), D. Brandenburg (SP), J. Huisman (SP), F. Mertens (SP), I. Jacobs-Setz (VVD), E. Akkerman (VVD), R. Heiner (VVD), O. van Schagen (Student&Stad), P. Vermerris (Student&Stad), W. van Heteren (Student&Stad), P. Rebergen (ChristenUnie), L. Dwarshuis (ChristenUnie), J. de Haan (CDA), L. van der Laan (PvH), E. Bernabela (PvH), K. Blauw (PVV), R. Staijen (Groep Staijen)

Namens het college: M. Wijnja (wethouder), C. Bloemhoff (wethouder), K. de Wrede (wethouder), E. Eikenaar (wethouder), I. Jongman (wethouder), P. Broeksma (wethouder), R. van Niejenhuis (wethouder), M. Molema (wethouder)

Namens de griffie: J. Spier

Raadsvergadering

1. Opening en mededelingen

00:14:34

Voorzitter: Welkom allemaal bij deze raadsvergadering. Natuurlijk de raadsleden, de mensen die aanwezig zijn en de mensen die met ons meekijken of luisteren. Een speciaal welkom aan de cursisten van de cursus Politiek Actief. Het is een hele grote groep. We hebben elkaar net even gesproken. Ik zei, ik hoop dat jullie het een interessante vergadering vinden en veel plezier. Ook een speciaal welkom aan een oud-collega van mij, wethouder en griffier Jelle Hekman, die vanavond een kijkje in de raad van Groningen wilde nemen.

00:15:08

Voorzitter: Ik doe de berichten van verhindering. De heer Hilboesen is afwezig, mevrouw Menger is afwezig en mevrouw Armut is afwezig.

00:15:18

Voorzitter: We gaan beginnen met deze vergadering, maar helaas moet ik eerst een bericht van overlijden doen. Ik wil u allen vragen om even te gaan staan.

00:15:37

Voorzitter: Op 28 maart jongstleden is helaas op 69-jarige leeftijd mevrouw Christine van Dijk overleden. Christine van Dijk heeft tien jaar lang vrijwilligerswerk gedaan voor de hulpdienst van de SP Groningen, was drie jaar lang afdelingsbestuurslid voor de SP in Groningen en tussen 2013 en 2016 lid van de raad van Groningen. Wij wensen haar familie heel veel sterkte toe bij het verdriet en hopen dat de mooie herinneringen hun kracht mogen geven. Ik wil voorstellen dat we een minuutje stil zijn voor haar.

2. Vaststellen agenda

00:16:48

Voorzitter: Het is altijd een rare overgang om na zo een mededeling naar het vaststellen van de agenda te gaan, maar het is zo. Kunnen we de agenda vaststellen, zoals die voorligt?

3. Benoemingen

- *Installatie van Wieke van Heteren als raadslid voor Student&Stad*
- *Benoeming van Siem Groenenboom als woordvoerder voor Student&Stad*

00:17:02

Voorzitter: Dan beginnen we met twee benoemingen. Dat is altijd leuk. De installatie van mevrouw Van Heteren als raadslid voor Student en Stad en de benoeming van Siem Groenenboom als fractiewoordvoerder, ook voor Student en Stad. Mag ik hun vragen om naar voren te komen?

00:17:33

Voorzitter: Inderdaad, wij gaan weer staan. Nu, dat ging allemaal automatisch. Ik zeg gewoon Wieke en Siem. Is dat goed? Dat is wel zo gezellig. Wieke, ik begrijp dat jij de eed gaat afleggen en Siem de belofte. Ik begin met jou met de eed.

00:17:57

Voorzitter: Ik zweer dat ik om als lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van het gemeentebestuur naar eer en geweten zal vervullen. Je mag mij nazeggen: zo waarlijk helpe mij God almachtig.

00:18:37

Voorzitter: Dank je wel.

00:18:39

Voorzitter: Dan Siem de belofte. Ik verklaar dat ik om tot fractiewoordvoerder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk

voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik verklaar en beloof dat ik om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk, enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als fractiewoordvoerder naar eer en geweten zal vervullen. Jij mag me nazeggen: dat verklaar en beloof ik.

00:19:19

Voorzitter: Van harte gefeliciteerd allebei! Ik wens jullie heel veel succes en vooral ook veel plezier in deze raad.

00:20:09

Voorzitter: We hadden nog iets met de commissie van geloofsbrieven, maar het is voor elkaar. Dank aan de commissie.

00:20:27

Voorzitter: Niemand piepte, maar toch dank voor jullie belangrijke werk.

4. Initiatiefvoorstellen

a. Initiatiefvoorstel Geef de natuur een stem – Rechten voor de Natuur

00:20:40

Voorzitter: We beginnen nu met het initiatiefvoorstel: Geef de natuur een stem - Rechten voor de Natuur. Normaal gesproken begonnen we niet met een korte introductie van het voorstel, omdat dit al is besproken in de sessie. Voor de publieke tribune is het dan echter een bijzonder begin, dus hebben we net in het presidium afgesproken dat door indiener mevrouw Poelstra toch een korte introductie wordt gedaan.

00:21:44

Mevrouw Poelstra-Bos (D66) : Ik neem toch maar de gelegenheid om hier te gaan staan om u na te laten denken over toekomstige generaties. Later vandaag gaan we het nog hebben over de generatietoets. Ook voor de natuur is het natuurlijk belangrijk om daaraan te blijven denken. We geven de natuur een stem en denken daarmee aan de toekomstige generaties, bewoners van onze aarde. Het is van belang voor de aarde, maar ook voor de jongeren onder ons en de mensen die nog veel langer op deze planeet moeten wonen. Rechten voor de natuur...

00:22:18

Mevrouw Poelstra-Bos (D66) : Het is belangrijk om te benoemen, als mensen zeggen dit zou niet nodig moeten zijn, dan hebben ze daar volledig gelijk in. Dat is zo, maar toch blijkt het helaas nodig dat we ons inzetten om de natuur rechten te geven, ook al zou de natuur die inherent aan zichzelf moeten hebben. Inheemse bevolkingen, dat hebben we gezien in de beeldvormende sessie, die leven in eenheid met de natuur, hebben aangetoond dat bijvoorbeeld in Nieuw-Zeeland een rivier rechten nodig had om haar beter te beschermen. Ondanks dat mensen daar al heel goed in eenheid met de natuur leven, bleek als je deze specifieke rivier rechten geeft, dat je beter in staat bent om haar belangen ook mee te wegen al meteen aan het begin. Als je met een ontwikkeling aan de slag gaat, als je gaat kijken naar is er bijvoorbeeld een brug over deze rivier nodig, dat je meteen de rivier zelf aan tafel zet.

00:23:13

Mevrouw Poelstra-Bos (D66) : Dat zouden we ook voor een gebied hier in Groningen moeten doen, want de biodiversiteit staat ook in onze gemeente onder druk. Als we daar echt werk van willen maken, dan moeten we nog een stapje erbij doen. De natuur verdient het om te worden verdedigd, maar eigenlijk moet ze zichzelf kunnen verdedigen. Zij heeft haar eigen rechten en daar moet ze voor op kunnen komen. Dat doen we al voor bijvoorbeeld bedrijven en stichtingen, maar dat moet ook voor de natuur. Als de natuur zelf namelijk een stem had gehad, dan had ze al om hulp gevraagd en zich kunnen verdedigen. Ze zou de mensen hebben gevraagd om de schadelijke invloed te stoppen en te werken aan het herstel. Dat moeten wij op deze manier voor haar gaan doen door bijvoorbeeld een voogd aan tafel te zetten of op een andere manier de natuur een stem te geven. Daar zijn verschillende mogelijkheden voor. Met dit initiatiefvoorstel vragen we om daar met de bewoners over in gesprek te gaan. We willen in een eerste fase kijken naar de juridische mogelijkheden. In de tweede fase willen we kijken naar de ideeën van inwoners hierover als we het juridische kader kennen en welke plek in Groningen een betere stem aan tafel verdient.

00:24:34

Voorzitter: Dank u wel. Het initiatiefvoorstel is ingediend door D66, Partij voor de Dieren, GroenLinks, Partij voor het Noorden en Student en Stad. Nu mogen er reacties vanuit de raad komen van de niet-indiende fracties. Zijn er vragen of reacties? ChristenUnie.

00:24:56

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Tijdens de meningsvormende sessie liet onze fractie enige twijfel blijken bij dit initiatiefvoorstel. Niet bij de inhoud en het doel van het voorstel, want als ChristenUnie vinden we dat we een grote verantwoordelijkheid hebben gekregen om de schepping te gebruiken, te bewaren en te onderhouden als goede rentmeesters. In dit voorstel wordt gezocht naar mogelijkheden om die schepping, de natuur, te beschermen. Dat is mooi, want er is verandering nodig in onze manier van denken en doen en in de manier waarop we produceren, consumeren en met de natuur omgaan. Wij vragen ons wel af of dit het juiste middel is.

00:25:32

De heer Rebergen (ChristenUnie): Als we het preadvies van het college volgen, dan stelt u een eerste stap voor in het inventariseren en analyseren om te kijken of dit wat oplevert en of het niet veel haken en ogen heeft en daarna terug te komen bij de raad. Dat lezen we nog niet terug in het gewijzigde initiatiefvoorstel. Dat gaat in de besluitpunten bijvoorbeeld nog direct door met het aanwijzen van een gebied en het aangaan van een dialoog. De vraag aan de indieners is of zij de faseverdeling van het college kunnen volgen en of ze tussentijds terugkomen bij de raad. Tot zover.

00:26:09

Mevrouw Poelstra-Bos (D66) : Dank u wel voor de vraag. Ik denk inderdaad dat het belangrijk is om het gesprek daarover te blijven aangaan, maar we willen niet te veel tijd verliezen. We willen heel graag dit jaar ermee verder. Het is sowieso erg belangrijk om het gesprek met inwoners en bijvoorbeeld kennisinstellingen aan te

gaan naast het juridische kader. Als het college het belangrijk vindt om het eerst terugkoppeling te geven aan de raad, dan is dat natuurlijk altijd mogelijk.

00:26:37

Voorzitter: Dan de VVD. Wacht, nog een reactie van ChristenUnie. Ik maak dat af en dan kom ik bij u. ChristenUnie.

00:26:46

De heer Rebergen (ChristenUnie): Ik denk dat het op zich helder was, maar in de besluitpunten staat ook bijvoorbeeld dat we gaan onderzoeken of een gebied gaan aanwijzen. Volgens mij kunnen we dat besluit pas nemen als we die eerste fase hebben gedaan, dus vandaar mijn vraag.

00:27:02

Voorzitter: Een korte reactie van mevrouw Poelstra.

00:27:04

Mevrouw Poelstra-Bos (D66): Dank u wel, Voorzitter. Ik denk niet dat de eerste fase echt nodig is en dat je de tweede fase al kunt doen, inclusief het gesprek met de inwoners en de kennisinstellingen, omdat zij daar misschien meer over kunnen weten. Ik denk dat het elkaar versterkt.

00:27:20

Voorzitter: Dan de VVD.

00:27:22

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Mijn fractie is geen voorstander van dit voorstel. Dat hebben we in de meningsvormende sessie ook duidelijk gemaakt. Wij zien het niet als een initiatiefvoorstel, maar als een motie, want het college wordt gevraagd om een onderzoek te doen. Ik zal uitgebreid ingaan op waarom wij het een onverstandige keuze vinden. Laat helder zijn, dat ik me volledig aansluit bij de woorden van de ChristenUnie: de natuur is het beschermen waard, voor nu en in de toekomst, voor onze generatie en de generaties na ons. Dat is geen punt van discussie. Echter, de natuur een stem geven, is natuurlijk een farce. We geven de natuur geen stem. Zoals ik vorige keer ook heb gezegd, ik heb met een boom gepraat, maar die zegt niet zoveel terug. We wijzen nog steeds mensen aan die de stem van de natuur gaan vertolken en dat doen we nu ook al.

00:28:06

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Als wij bijvoorbeeld kijken naar het prachtige landelijk gebied in Haren. De prachtige Onneresch wordt beschermd door de Stichting Landelijk Gebied. Als die hier in de raad opkomt voor een verkeerde keuze die er is gemaakt, was dat niet anders geweest als het rechtspersoonlijkheid had gekregen. Wat ons betreft, is het niet nodig. We tuigen een gigantische moloch op, we wijzen natuurgebieden aan en geven ze rechtspersoonlijkheid. We gaan volgende zoeken. Dat is enorm veel werk, terwijl de natuur nu al beschermd kan worden door alle belangenorganisaties die hier zijn en aan ons is de keuze wat we ermee doen. Die keuze is er ook als er een voogd is. Toen de mensen van Stichting Landelijk Gebied Haren vertelden wat we moesten doen, sloeg de meerderheid van de raad het in de wind. Dat is precies wat er gebeurd is. Daarnaast vinden wij het oprecht een geldverslindend traject. Wij zouden liever dit geld aan onze kwetsbare kinderen in de

jeugdzorg geven dan een voogd aanwijzen en rechtspersoonlijkheid aan natuurgebieden geven.

00:29:08

Voorzitter: Ik kijk of er nog andere reacties zijn. SP.

00:29:12

De heer Brandenburg (SP): Dank, Voorzitter. Mijn fractie zei het ook al tijdens de commissie, dit is best een goed bedoeld voorstel. Prima, geef de natuur een stem, geef haar rechten en geef haar vertegenwoordigers. Echter, zolang we te kampen hebben met een economisch systeem waarin winst bovenaan blijft staan, blijft natuur decor, grondstof of recreatiegebied. Iets om uit te bouwen, op te bouwen, uit te buiten of uit te baten. Dat is geen toeval. Dat komt door dit economische systeem dat alles probeert te vermarkten. Het moge duidelijk zijn dat dit voor ons socialisten onacceptabel is. Prima, geef de natuur een stem, maar echte verandering zit niet in juridische constructies, hoe sympathiek ook, maar in een fundamenteel andere economie. Wij begrijpen echter ook dat we met een motie in Groningen morgen het kapitalisme echt niet hebben afgeschaft.

00:29:57

De heer Brandenburg (SP): Tot slot, Voorzitter en daar verschillen we misschien een beetje van mening met de ChristenUnie. Wij vinden dit initiatiefvoorstel weinig initiatief en veel vragen om onderzoek, dus we zouden de indieners willen oproepen om in het vervolg echt met plannen en initiatieven te komen als je een initiatiefvoorstel maakt. Voor nu kunnen we die onderzoeken best zien aankomen.

00:30:20

Voorzitter: De PVV.

00:30:22

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u, Voorzitter. Wij kunnen ons volledig aansluiten bij de woorden van mevrouw Jacobs van de VVD. Onze partij vindt dit volledig het doel voorbijschieten, dus wij zijn er zeker geen voorstander van.

00:30:38

Voorzitter: Nog andere reacties uit de raad? Stadspartij.

00:30:44

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. Vergeef mij als ik misschien wat dubbele woorden gebruik, want mijn collega uit de fractie heeft zich afgemeld. Zij was bij de voorbereidende vergadering, maar ik wil er wel iets over zeggen. De Stadspartij steunt dit initiatiefvoorstel van harte, maar we willen een paar aandachtspunten benoemen. Dat heeft vooral te maken met dat we denken dat er een redelijk juridische complexiteit aangegaan wordt. Er zijn weinig precedentes passend bij Nederlands recht, dus dat vraagt veel aandacht. Er wordt ook gekeken om dit te onderzoeken, maar we hopen dat dit tot duidelijke antwoorden leidt. Het aanstellen van een voogd roept vragen op. Wie kiest de voogd en hoe sturen we een voogd aan die niet zo een goede voogd is? Hoe werkt dat allemaal?

00:31:26

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Vertraging in besluitvorming kan ook een rol spelen, zeker omdat het nog een onontgonnen juridisch gebied is.

Ten slotte, willen we graag dat het niet louter symbolisch blijft, dus wij vinden het belangrijk dat er hopelijk uitkomt dat de natuur echt een rechtspersoonlijkheid krijgt, dus zich ook kan stellen in een rechtszaak tegen derden en zich kan verdedigen op een manier die ertoe doet. Ik hoop dat het onderzoek gaat opleveren dat er zo een krachtig instrument gaat ontstaan. Dank u wel.

00:31:57

Voorzitter: Waren dat alle reacties? Inderdaad. O nee, CDA.

00:32:01

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Dank ook aan de initiatiefnemers voor dit initiatiefvoorstel. Als CDA vinden wij rentmeesterschap belangrijk; het verantwoord beheren van onze leefomgeving, juist voor toekomstige generaties. Wij vinden het belangrijk dat de wereld ook voor hen leefbaar blijft. Er zijn veel verschillende manieren die naar dit doel leiden. Wij vragen ons af of dit uiteindelijk de juiste aanpak en de juiste manier is. We gaan hier echt mee pionieren. Dan kijken we naar de financiële situatie van de gemeente en hebben we echt sterke twijfels. Daarom zullen wij uiteindelijk tegen dit voorstel stemmen.

00:32:39

Voorzitter: Groep Staijen.

00:32:42

De heer Staijen (Groep Staijen): Dank u, Voorzitter. Voorzitter, bij de waterschappen is dit zelfs wettelijk geregeld. In ieder besluitvormend college heb je twee leden zitten die namens de natuur een stem mogen uitbrengen. Dat lukt bij gemeenten niet. Het lijkt me een heel goed initiatief om te onderzoeken hoe de rechten van natuur, dus ook van alles en iedereen die een gezonde leefomgeving nodig heeft, ook bij gemeenten op een of andere manier geborgd kunnen worden. Ik steun dit voorstel.

00:33:10

Voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar de portefeuillehouder en daarna naar mevrouw Poelstra. Mevrouw De Wrede.

00:33:17

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. Ik blijf hier zitten, want onze positie als college is natuurlijk bij een initiatiefvoorstel bijzonder beperkt. Ik heb niets toe te voegen aan de mooie woorden van mevrouw Poelstra-Bos. Er zijn in de raad zonet zeker verstandige opmerkingen gemaakt die we zeker meenemen. Als college vinden we dit initiatiefvoorstel, ondanks alle bezwaren die wij deels zien, toch buitengewoon belangrijk. Een belangrijke kanttekening die ik wil maken, is dat fase één, maar misschien ook al fase twee, wellicht meer tijd zullen innemen dan de drie maanden die nu in het dictum staan. Juist, omdat wij ons hier niet makkelijk vanaf willen maken, maar de situatie goed willen analyseren. Dat was de mededeling van het college. Veel dank namens het college voor de initiatiefnemers van dit initiatiefvoorstel en voor de verdere stappen die wij op deze manier maken in het zoeken naar een nieuwe relatie met de natuur. Dank u wel.

00:34:33

Voorzitter: Heeft u een vraag aan de wethouder? VVD.

00:34:36

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik heb het vorige keer, Voorzitter, ook al aan de wethouder gevraagd. Het is natuurlijk heel bijzonder dat bij het groenste college ooit de natuur niet in goede handen is en dat we daarvoor rechtspersoonlijkheid nodig hebben. Dat u het eigenlijk niet zelf kunt doen. Daar zou ik graag een reflectie op willen hebben. Ik zou ook graag van u willen horen wat u ervan vindt dat uw preadvies niet wordt overgenomen. Zoals de ChristenUnie ook al zei, in uw preadvies worden juist die twee fasen voorgesteld en dat wordt niet overgenomen. Kunt u daar nog op reageren?

00:35:05

Voorzitter: Tot slot de wethouder.

00:35:07

Mevrouw De Wrede: Dank u wel, Voorzitter. De twee fases worden deels op die manier uitgevoerd. Dat gaan we op die manier wel doen. Het kan zijn dat er enige overlap is. Met betrekking tot de eerste opmerking, die heeft u geloof ik eerder gemaakt bij de behandeling, zal ik het kort houden. Aan de ene kant voel ik met u mee. Dit is een hele ingewikkelde discussie en je kunt het hier heel lang over hebben. De discussie die u nu oproept, wordt heel fraai gevoerd in De Groene Amsterdammer en daarom heb ik deze ook meegenomen. Het is een erg interessant tijdschrift. Het gaat hier om De Groene Amsterdammer van 17 april 2025 en ik zou u willen vragen om dat even door te nemen. Er valt namelijk zeker wat te zeggen voor het feit dat het altijd mensen zijn die in deze wereld het zullen moeten opnemen voor de natuur, omdat wij nu eenmaal niet kunnen spreken met een natuurgebied.

00:36:20

Mevrouw De Wrede: Het blijft natuurlijk een abstract concept. Anderzijds moeten we toch op zoek naar nieuwe constructies, zowel taalkundig als ook juridisch, om juist die natuur te beschermen. Het heeft wel degelijk toegevoegde waarde, zoals het beschermen van die rivier in Nieuw-Zeeland heeft aangetoond, maar ook het meer in Spanje. Die natuurgebieden hebben rechten gekregen en ondanks dat het mensen zijn die daarvoor moeten spreken en dat recht geëffectueerd moeten zien te krijgen, is er wel degelijk sprake van toegevoegde waarde van deze inderdaad in weze juridische constructie.

00:37:05

Voorzitter: Dit is dus niet de bedoeling bij een initiatiefvoorstel. Ik heb net een vraag toegelaten, maar ik stel voor dat ik nu tot slot naar mevrouw Poelstra ga voor een laatste reactie en dan gaan we over tot de stemming.

00:37:19

Mevrouw Poelstra-Bos (D66): Dank u wel, Voorzitter. Ik wil nog reageren op een aantal dingen die genoemd zijn. Zoals wethouder ook al zegt, we nemen die twee fases wel over en we willen natuurlijk heel graag geïnformeerd worden in de tussentijd. Ik denk dat het goed is, als de raad dan kijkt of het nog nodig is om het te agenderen, zodat we daar verder over spreken. Wat ons betreft, zouden we graag de snelheid erin houden, maar dus wel die twee fases goed doorlopen. Daarnaast zou ik als reactie op de VVD willen zeggen, de kosten die wij hiervoor vragen, met name voor het participatieproces en juridisch onderzoek, staan echt volledig in het niets ten opzichte van de kosten van de jeugdzorg. Dat is echt geen vergelijking. Om de

jongeren van de toekomst goed te bedienen, moeten we juist ook aan de natuurlijke kant meer investeren. Het gaat met name om die rechten, zodat daarna van dat gekozen gebied in Groningen echt vol genoten kan worden. Ik zou in herinnering willen brengen dat het niet in relatie tot elkaar staat, maar uiteindelijk wel erg helpend zou kunnen zijn, ook voor de jeugd.

00:38:28

Mevrouw Poelstra-Bos (D66) : Wat betreft het feit dat de natuur een rechtspersoonlijkheid zou krijgen, een bedrijvenvereniging spreekt ook niet voor een bedrijf. Het bedrijf heeft een rechtspersoonlijkheid. De natuurverenigingen kunnen inderdaad spreken voor een natuurgebied, maar dat doen ze altijd uit eigen belang en vanuit bijvoorbeeld natuur voor andere gebieden, dus niet specifiek voor dat ene gebied. Je laat ook een belangenorganisatie niet voor bedrijven spreken, maar je laat het bedrijf voor zichzelf spreken. Misschien als de zwaan rechten had gehad vanmiddag, hadden we daar een hele andere discussie over gehad en die afweging beter kunnen maken. Wat dat betreft, zou ik daar toch nog een stapje vooruit willen zetten.

00:39:15

Mevrouw Poelstra-Bos (D66) : De ChristenUnie, daar hebben we het over gehad. We zouden inderdaad graag geïnformeerd willen worden. Eerder heb ik nog een opmerking gehoord van Stadspartij over wie die voogd moet kiezen. Dat is inderdaad iets waar we met de kennisinstellingen en de inwoners een goed gesprek over moeten voeren. Dank u wel.

00:39:36

Voorzitter: Dank u wel. Dan breng ik nu het voorstel in stemming. Zijn er nog stemverklaringen? ChristenUnie.

00:39:45

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Naar aanleiding van de vragen die wij hebben gesteld, komen we tot de conclusie dat het doel is om die twee fases te doorlopen, alleen geen raadsvoorstel voor te leggen in de tussenfases. We denken dat het beschermen van de natuur alle instrumenten waard is. We zullen scherp zijn op de afronding van de eerste fase en de terugkoppeling naar de raad en wat daarmee mee gebeurt, maar wij zullen voor dit voorstel stemmen.

00:40:17

Voorzitter: Nog andere stemverklaringen? Nee, dan breng ik nu het voorstel in stemming.

00:40:41

Voorzitter: Met 37 stemmen voor en vijf stemmen tegen is dit initiatiefvoorstel aangenomen.

5. Conformstukken

00:40:51

Voorzitter: Dan kom ik nu bij agendapunt vijf en dat zijn de conform stukken. We hebben gekeken in het presidium waar nog een stemverklaring is.

- a. Voorlopig ontwerp Hunzeboordpark
- b. Benoeming leden raad van toezicht Stichting Baasis 2025

Voorzitter: Ik begreep dat dit bij a. Voorlopig ontwerp Hunzeboordpark en b. Benoeming leden raad van toezicht Stichting Baasis niet het geval is, dus die kunnen we vaststellen.

- c. Kempkensberg fase 2 - Beeldkwaliteitsplan

00:41:11

Voorzitter: Dan kom ik bij c. Kempkensberg fase twee. Daar is een stemverklaring van de Partij van de Arbeid en van de Stadspartij. Partij van de Arbeid.

00:41:24

De heer Van Veen (PvdA): Dank, Voorzitter. We zijn natuurlijk hartstikke blij met deze plannen. Het betekent concreet meer plek voor banen en werk in Groningen, dus daar zijn we blij mee. Breder doet het natuurlijk ook wat met de ontwikkeling van het gebied. Alle Groningers kunnen straks gaan genieten van het Zuiderplantsoen wat binnenkort opengaat. Het is heel mooi om te zien dat in deze plannen straks plek is voor ontmoeting, ook aan de onderkant van dit gebouw, zodat het een open plek voor Groningers wordt. Het zal u niet verbazen dat wij hiervoor zijn.

00:41:50

Voorzitter: Stadspartij.

00:41:52

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Geen stemverklaring meer.

00:41:56

Voorzitter: Kunnen we deze ook vaststellen?

- d. Kredietaanvraag maatregelen verkeersveiligheid 2025
- e. Kredietaanvraag ondervloer Stadsschouwburg
- f. Nacalculatie vervanging 3 velden en veldverlichting sportpark Esserberg VIP 2023
- g. Aardbevingsschade sportaccommodaties
- h. Tarieven logiesbelasting 2026
- i. Opheffen geheimhouding locatiestudies Holland Casino

00:41:58

Voorzitter: Bij d. Kredietaanvraag maatregelen verkeersveiligheid 2025 is er geen stemverklaring. Bij e. Kredietaanvraag ondervloer Stadsschouwburg ook niet, heb ik begrepen. Ook niet bij de f. Nacalculatie, bij g. Aardbevingsschade sportaccommodaties, bij h. Tarieven logiesbelasting 2026 en bij i. Opheffen geheimhouding locatiestudies Holland Casino. Kunnen we deze vaststellen?

- j. Nota Bewonersorganisaties en -initiatieven Samen werken aan ideeën

00:42:22

Voorzitter: Dan kom ik bij j. Nota Bewonersorganisaties en -initiatieven. Daar is een stemverklaring van Student en Stad en de VVD. Student en Stad.

00:42:32

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Wij waren van plan

om hier een motie bij in te dienen, maar dat hebben we toch gelaten. We zullen waarschijnlijk nog wel met een agendering komen, van iets wat in het debat veel naar voren kwam, over ondervertegenwoordigde groepen bij bewonersorganisaties. Kijken hoe je die misschien wat meer kunt betrekken bij dat soort bewonersorganisaties en initiatieven, omdat ze kampen met tekorten. Daar komen wij nog mee, maar het leek ons nu niet het goede moment. Dank u wel.

00:43:04

Voorzitter: Dank u. De VVD.

00:43:06

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Onze fractie wordt geacht tegen dit voorstel gestemd te hebben. Wij vinden uiteraard dat de gemeente zich faciliterend moet opstellen tegenover inwoners met initiatieven, maar daar is geen nota voor nodig. Als je dat strak wil vastleggen en wil ophangen aan bewonersorganisaties, sluit je ook mensen uit. Dat was de reden dat sommige partijen moties overwogen. Wij denken dat het beter is zonder nota en gewoon goed faciliterend optreden. Dank u.

00:43:31

Voorzitter: PVV.

00:43:34

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u, Voorzitter. Wij stemmen ook tegen met dezelfde verklaring en redenen als de VVD net gegeven heeft. Dit moet je niet reguleren.

00:43:44

Voorzitter: D66 tot slot.

00:43:46

Mevrouw Gietema (D66): Wij worden geacht voor te stemmen. We delen de zorg van de VVD, maar we hebben een toezegging gekregen van de wethouder om meer aandacht te hebben voor de relatie tussen de bewonersorganisaties en de bewoners. Dat daar ook een bepaalde verantwoording is, zodat op een transparante en duidelijke manier wordt gewerkt. We zijn blij met die toezegging en zijn dus voor.

00:44:07

Voorzitter: Verder kunnen we het vaststellen als conform stuk? Mooi.

6. Bespreekstukken

a. Kadernota verbonden partijen 2025

- *A01: Raadsrapporteurs bij verbonden partijen*
- *A02: Meerjarig kaderstellend gesprek*

00:44:11

Voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt zes, de bespreekstukken. Ik begin ik bij de Kadernota verbonden partijen 2025. Daar zijn twee amendementen. De vraag is of de indieners kort het dictum willen voorlezen. Ik begin ik bij amendement A 01: 'Raadsrapporteurs bij verbonden partijen'. Partij van de Arbeid.

00:44:34

De heer Van Veen (PvdA): De dicta zijn best uitgebreid, dus ik zeg heel kort waar het over gaat. Het amendement over de raadsrapporteurs gaat over dat we als pilot met

raadsrapporteurs gaan werken voor verbonden partijen om onze informatiepositie te verbeteren. Het tweede amendement over het meerjarig kaderstellend gesprek is het toevoegen van een derde fase aan de kadernota verbonden partijen. Dat we eens in de x-jaar, tien jaar of twaalf jaar of misschien acht jaar, per verbonden partij ook het gesprek voeren over of de statuten en de opdracht nog goed zijn.

00:45:00

Voorzitter: Helder en kort, mooi. Ik kijk wie in de eerste termijn het woord wil voeren. Partij van de Arbeid, u bent de enige.

00:45:10

De heer Van Veen (PvdA): Het is ook echt een spannend onderwerp om de agenda mee te beginnen.

00:45:13

De heer Van Veen (PvdA): In de gemeente Groningen doen we relatief veel zelf. Soms bijvoorbeeld met de gemeentelijke organisatie en een andere keer met een gemeenschappelijke regeling of met privaatrechtelijke verbonden partijen, zoals WarmteStad, Meerstad of het recent opgerichte Gemeentelijke Energiebedrijf. Dit vraagt iets van ons als raadsleden. We zetten onszelf bewust op afstand, dus weg van dagelijkse bemoeienis met de uitvoering, maar tegelijkertijd blijven we als gemeenteraad wel verantwoordelijk hiervoor. Hier heeft de Rekenkamer recent uitgebreid onderzoek naar gedaan. Daarin benoemen ze onder andere dat we als raad nog onvoldoende onze kaderstellende rol invullen als het om deze verbonden partijen gaat. Het college heeft deze adviezen ter harte genomen en de Kadernota verbonden partijen goed bijgewerkt. Dank daarvoor.

00:45:54

De heer Van Veen (PvdA): De PvdA heeft met een aantal andere partijen nog twee voorstellen om dit aan te vullen. Ten eerste het werken met twee raadsrapporteurs. Het zullen twee raadsleden zijn, in de praktijk iemand van de oppositie en iemand van de coalitie, die als een soort vooruitgeschoven post extra waken over de informatiepositie. Dit is geïnspireerd door de methode Duisenberg, die op veel plekken gebruikt wordt, maar ook door de manier waarop wij in onze fractie al werken. We hebben namelijk portefeuillehouders die extra verantwoordelijk zijn. Uiteindelijk ben je zelf verantwoordelijk voor je stem, maar je steunt wel op elkaar en je luistert op die manier naar elkaar.

00:46:25

Voorzitter: Een interruptie van de Partij voor de Dieren.

00:46:29

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Een vraag aan de PvdA. Ik kan me voorstellen dat die informatiebehoefte er is, maar levert dat voor raadsleden niet ontzettend veel extra werkdruk op? Als je dat doet, ben je dan ook echt specifiek informatie aan het ophalen waar de raad behoefte aan heeft?

00:46:50

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:46:52

De heer Van Veen (PvdA): Ik denk dat het zelfs tijd zou schelen, want we zijn ons nu

allemaal een beetje aan het verdiepen in WarmteStad of in ieder geval de twaalf woordvoerders die met energie bezig zijn. Op deze manier zullen twee mensen dat heel erg doen, dus die gaan wat meer tijd kwijt zijn eraan, maar de andere tien zal het minder tijd gaan kosten. Het idee is natuurlijk dat de informatie die zij ophalen breed gedeeld worden, dus op deze manier versterken we de positie voor ons allemaal. Als we dit aannemen, zullen we uiteindelijk in het presidium nader moeten uitwerken hoe we dit precies gaan doen. Het leek me goed om eerst te peilen bij elkaar of we hier voorstander van zijn, voordat ik het helemaal uitgewerkt zou hebben.

00:47:26

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

00:47:27

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dank. Er zijn op dit moment twee pilots gaande bij de gemeenschappelijke regelingen. Dan kunnen we zien, wat dat inhoudt en hoeveel tijdsdruk dat is. De PvdA zegt, dat scheelt ons tijd, maar als je een x-aantal verbonden partijen hebt en je moet twee of drie keer vergaderen in het jaar, dan is dat best een behoorlijke tijdsdruk. Is het niet beter om eerst te kijken wat die twee pilots doen en dan uit te breiden bijvoorbeeld naar de private verbonden partijen?

00:47:54

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:47:57

De heer Van Veen (PvdA): Volgens mij zouden we prima in het presidium kunnen afspreken om met deze pilots te wachten. Het is van belang dat we nu wel in de kadernota opnemen dat het überhaupt kan en daar is dit amendement voor nodig.

00:48:08

De heer Van Veen (PvdA): Ik wil nog kort het tweede amendement toelichten: 'Meerjarig kaderstellend gesprek'. Nu staat uitvoerig beschreven in deze kadernota hoe we keuzen maken om eventueel zo een verbonden partij op te richten. Het is goed besproken en het was ook een van de aanbevelingen van de Rekenkamer, maar wat ons betreft kunnen we als politici dan niet achterover leunen. Juist om die democratische legitimiteit bij deze partijen te waarborgen, moeten we regelmatig - dat is niet elk jaar, maar elke vijf of tien of twaalf jaar - met elkaar het gesprek voeren over of die statuten en de oorspronkelijke opdracht nog wenselijk zijn. Misschien is de politieke wind anders gaan waaien of misschien zijn er andere ontwikkelingen zijn. Precies dat regelen we met dit amendement.

00:48:47

De heer Van Veen (PvdA): Na de technische droogval leek het me goed om met een mooie metafoor af te sluiten. Het is goed dat we als raad vertrouwen hebben in deze nieuwe verbonden partijen, dus ze zonder zijwieltjes een laatste duwtje geven. We moeten echter wel in de gaten houden of ze niet per ongeluk op hun kleine fietsje de snelweg op fietsen. Ook moeten we kijken of, als de verbonden partijen ouder zijn, het misschien tijd wordt voor een eerste autootje of een eerste bakfietsje. Dank u wel.

00:49:11

Voorzitter: Ik zag het CDA, daarna GroenLinks en dan Partij voor de Dieren. CDA.

00:49:15

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik heb nog een vraag aan de Partij van de Arbeid. Het gaat vooral over de moeite die het CDA heeft met de raadsrapporteurs. Is de Partij van de Arbeid het niet met ons eens, als je FC Groningen in je portefeuille hebt, dat je dan ook op de hoogte bent hoe het met de Euroborg NV gaat. Stel, je hebt cultuur in je portefeuille, dan weet je hoe het met Martiniplaza gaat. Of als je met Meerstad aan de gang gaat dat je weet hoe het met Meerstad BV gaat. Het is veel meer de verantwoordelijkheid van fracties. Dit is enkel een hele ingewikkelde tussenschakel die het nog diffuser en moeilijker maakt.

00:49:45

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:49:46

De heer Van Veen (PvdA): In de ideale wereld zou ik het denk ik eens zijn met de heer De Haan. Als ik kijk naar deze raad, kijk hoe het de afgelopen tijd gaat en ook naar het onderzoek van de Rekenkamer, dan geven ze aan dat het nu nog niet goed genoeg gaat met die informatiepositie. In dat opzicht is er behoefte om iets te veranderen. Ik denk dat dit een goede vorm kan zijn.

00:50:05

Voorzitter: U krijgt het druk, want er komen nog meerdere interrupties. CDA.

00:50:10

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, volgens mij is vooral de oplossing dat we als raad kritisch naar onszelf kijken of we zelf onze controlerende taak voldoende uitvoeren. We gaan nu iets optuigen wat ons uiteindelijk helpt, omdat bijvoorbeeld bepaalde fracties niet goed op de hoogte zijn van de Euroborg NV of Martiniplaza.

00:50:26

Voorzitter: Wat was uw vraag?

00:50:28

Voorzitter: Is de heer Van Veen dat met mij eens?

00:50:31

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:50:34

De heer Van Veen (PvdA): Ik denk dat die raadsrapporteurs kunnen helpen, zodat al die fracties op een hoger informatieniveau komen. Ze kunnen zich richten tot die raadsrapporteurs met extra vragen. Die raadsrapporteurs hebben helder welke informatiebehoefte de raad heeft en kunnen dat beter boven krijgen bij die partijen. Daarin gaat het ons zeker helpen.

00:50:51

Voorzitter: GroenLinks heeft een interruptie.

00:50:54

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Het is kort, Voorzitter. Het gaat mijn fractie met name om het tweede amendement 'Het kaderstellende gesprek'. Voorheen hebben

we vaker de verbonden partijen los besproken en geconstateerd dat er bij die sessies uiteindelijk weinig inbreng was. Fracties keken elkaar daarbij vaak aan, wat bespreken we hier nu eigenlijk. Op welke wijze wordt dat ondervangen? We tuigen een proces op en ik zie waar de heer Van Veen naar streeft. Echter, hoe lossen we dat praktische deel van het probleem hiermee op?

00:51:24

Voorzitter: De Partij van de Arbeid.

00:51:25

De heer Van Veen (PvdA): Door eerst ervoor te zorgen dat elke vier jaar, als het collegeprogramma geschreven is, de agendacommissie met het collegeprogramma erbij gaat bepalen welke verbonden partijen deze periode besproken gaan worden. Op die manier filteren we het als het ware. Zo zullen we ervoor zorgen dat bij verbonden partijen, waar het niet relevant is en de kans groot is dat het gesprek dus nergens over gaat, we dat ook niet gaan voeren. Er zit dus al een selectie in. Ten tweede is het onze verantwoordelijkheid als raad om dit met zijn allen serieus te nemen. Als we dit amendement aannemen om dan ook, als die situatie zich voordoet, onze verantwoordelijkheid daarin te nemen, ons goed in te lezen en goed kritisch te kijken of deze verbonden partij nog de juiste dingen doet.

00:52:05

Voorzitter: Dan ga ik naar de Partij voor de Dieren, daarna PVV en dan Stadspartij. Partij voor de Dieren.

00:52:14

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Een compliment, want wij vinden de amendementen wel ambitieus. Je wil wat doen met die verbonden partijen en het rekenkamerrapport doet veel aanbevelingen. De Partij van de Arbeid is daar voortvarend mee aan de slag gegaan, maar misschien net iets te ambitieus. We tuigen een heel proces op. We hebben op dit moment twee pilots lopen van de gemeenschappelijke regelingen, dus wij denken dat we beter op de uitslag daarvan kunnen wachten. Wat doet dat en hoe kunnen we dat uitbreiden? Met de raadsrapporteurs zijn wij bezorgd, als je die extra tijdsdruk op raadsleden gaat leggen en die informatievoorziening komt niet op de juiste manier tot stand, dat dit mooie initiatief doodbloedt. Dat moeten wij niet hebben, dus we wachten liever dat proces af. Wat betreft de kaderstellende...

00:53:06

Voorzitter: Ik check even bij D66. Wilden jullie een interruptie doen? Oké, dan doe ik een interruptie. Sommigen willen een eerste termijn, dus ik ga nu eerst dit afronden.

00:53:18

De heer Rustebiel (D66): Mijn fractie verbaast zich over sommige reacties van andere fracties. Ik richt me nu tot u, omdat u ook dat geluid laat horen. De rekenkamer is best kritisch geweest op de positie van de gemeenteraad en hoe we dat beter kunnen doen. De Partij van de Arbeid doet met interne fracties tenminste een poging om het te versterken. Wat zou uw suggestie zijn om de positie van de raad te versterken? U bent het toch ook eens met het rapport wat geschreven is?

00:53:38

Voorzitter: De Partij voor de Dieren.

00:53:40

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Wij zijn het zeker eens met het rapport wat is geschreven. We pakken dat op en zijn voortvarend bezig. We hebben nu twee pilots lopen en daar komen hopelijk ook dingen naar voren die kunnen helpen voor die private partijen. Alleen onze zorg is dat we dat goed moeten doen, zodat wat je optuigt ook blijft staan en dat we niet heel ambitieus complexe processen al van tevoren gaan optuigen en niet het effect bereiken wat we willen. Dat is juist meer sturing en governance en ook meerjarig bij zo een verbonden partij aanwezig te zijn, want die behoefte zien wij. Je bent meestal te laat of je wil meer verbonden zijn en je wil kaderstellend zijn over meerdere jaren. Dat kan ook voor de verbonden partij heel nuttig zijn.

00:54:31

De heer Van Zoelen (Partij voor de Dieren): Wij willen daar voorzichtig mee omgaan en wij denken dat deze twee amendementen iets te voorbarig zijn en dat het op dit moment al mogelijk is om bij een verbonden partij, als daar iets gebeurt, te doen wat de PvdA graag wil. Via het presidium kun je daar bijvoorbeeld, als er iets aan de hand is, een raadsrapporteur instellen. Wij zien deze amendementen nu als overbodig en voorbarig.

00:54:56

Voorzitter: Dank u wel. PVV.

00:54:59

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u, Voorzitter. In het verlengde van wat het CDA vroeg over het risico als er te grote tekorten ontstaat vanwege leningen die zo een BV aangaat of omdat de verkoop van bijvoorbeeld huizen niet goed verloopt. Als een overheid moet bijstorten, past dat ook het budgetrecht van de raad aan. Dat los je toch niet op met een paar rapporteurs?

00:55:23

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:55:27

De heer Van Veen (PvdA): Nee, maar het is wel een stap in de goede richting en de raad meer betrekken. In het rekenkamerrapport kwam het voorstel om een commissie verbonden partijen op te richten. Daarvan hebben we toen als raad collectief gezegd, dat vinden we niet zo een goed idee. Dit is iets wat datzelfde doel moet bereiken. Natuurlijk, het is niet dat er daarna in één keer niets meer misgaat bij die verbonden partijen, maar het zorgt er ieder geval voor dat we als raad beter op de hoogte zullen zijn.

00:55:53

Voorzitter: Stadspartij.

00:55:55

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. Het amendement willen we steunen, maar het riep wel veel vragen op toen we het voor het eerst kregen. Dat zit in het spanningsveld wat kan ontstaan. Raadsrapporteurs moeten informatie brengen naar de raad, maar die lijn van informatie loopt nu via het college en we vragen het college ons te informeren. Er is dus wat frictie of een spanningsveld wat goed onderzocht moet worden. In het amendement lezen we ook

dat het presidium 'kan besluiten' de rapporteurs in te stellen, dus er zit nog ruimte in hoe het ingericht kan worden. Dat heeft echt aandacht nodig. Ik denk dat deze discussie over wat kan wel en wat kan niet opnieuw wordt gevoerd in het presidium. Bevoegdheden zijn ook een ding. Stel, je wil gevoelige informatie ontvangen en je wil een verbonden partij stevig aan de tand voelen als raadsadviseur: krijg je dan die informatie? Hoe pakt dat uit? Ziet u dat ook zo en bent u bereid die discussie open te voeren in het presidium?

00:56:54

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

00:56:56

De heer Van Veen (PvdA): Natuurlijk, volgens mij moeten we dat daar ook doen. Wat mij betreft, starten we met een pilot en gaan we dit misschien voor één of twee partijen doen. Als het werkt, kunnen we het uitbouwen en als het niet werkt, dan weten we het ook. Wellicht gaan we dan alsnog een commissie voor verbonden partijen oprichten.

00:57:10

Voorzitter: SP.

00:57:11

De heer Brandenburg (SP): Het is voor een bijdrage aan de eerste termijn, geen interruptie.

00:57:16

Voorzitter: Ik check even of we alle interrupties hebben gehad. De SP.

00:57:21

De heer Brandenburg (SP): Oké, dan hebben we dat expliciet. Dat is fijn.

00:57:24

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, vooropgesteld, wij ondersteunen op zich het doel achter deze twee wijzigingsvoorstellen om steviger als raad aan het stuur te zitten bij dingen die onze verbonden partijen of publieke of privaatrechtelijke BV's voor de gemeente doen. Op onderdelen vragen wij ons af of dit de juiste weg is, maar wellicht laten we ons nog overtuigen. Eerst over die raadsrapporteurs. U kent de opvatting van mijn fractie over 'de raad' als orgaan wat één doel heeft. Wij zien dat niet zo. Wij zijn SP'ers binnen deze raad en wij hebben niet per se behoefte aan een raadsrapporteur die namens de raad ons iets meedeelt. Bovendien, het gaat uit van de gedachte dat politiek complex en technisch is en dat je precies moet doorgronden wat er aan de hand is.

00:58:17

De heer Brandenburg (SP): Onze opvatting over onze rol als volksvertegenwoordiger is echt anders. Wij vinden niet dat je per se technisch altijd alles moet weten, maar dat je de signalen over de thema's waar je mee bezig bent, die je opdoet in de samenleving, hier politiek moet vertalen en moet gebruiken in je afweging over complexe thema's die we hier behandelen.

00:58:36

De heer Brandenburg (SP): Dan over het kaderstellende gesprek. Mijn fractie heeft moeite met een voorstel, waarin de agendacommissie een grote rol heeft. Ergens

verwachten we namelijk dat we binnenkort weer een nieuwe werkwijze voor de raad gaan verzinnen, waarbij we periodiek thematisch gebundelde onderwerpen gaan behandelen met een vaste voorzitter en vaste wethouders. Dan is die hele commissie er niet meer en overbodig en moet meneer Van Veen weer een nieuw amendement schrijven. Dat willen we hem besparen. Ik maak er een grapje van, Voorzitter...

00:59:08

Voorzitter: Hij wil daar acuut op reageren. Partij van de Arbeid.

00:59:11

De heer Van Veen (PvdA): De heer Van Veen doet dat met alle liefde, als dat steun van de SP oplevert.

00:59:17

De heer Brandenburg (SP): Dat is mooi, maar gerelateerd aan deze discussie zijn wij er niet zeker van dat structuurveranderingen altijd zorgen voor een beter debat in deze raad of dat de raad zijn taak beter vervult. We zien een risico aan het feit dat je één keer in de zoveel tijd met elkaar die verbonden partijen gaat bespreken, namelijk dat het luiheid van raadsleden in de hand kan werken: 'we bespreken het toch al over enige tijd, dus hoef ik nu minder op te letten'. Wij zien dat als een risico. We zijn er nog niet helemaal uit, dus wellicht dat we ons laten overtuigen.

00:59:58

Voorzitter: Groep Staijen.

01:00:01

De heer Staijen (Groep Staijen): Dank u, Voorzitter. Er is een groot aantal verbonden partijen, variërend van een eenvoudige samenwerking tot hele ingewikkelde opstapeling van deels eigen BV's, NV's enzovoort. Geen enkele opzet is hetzelfde en er is altijd maatwerk nodig geweest. De aanbevelingen van de rekenkamer op dit gebied zijn in dit nieuwe voorstel grotendeels verwerkt, maar het kan nog steeds beter. Dan kom ik bij die twee amendementen. Twee rapporteurs als proef in testsituaties. Het lijkt mij goed om te kijken of het iets toevoegt of dat het juist alles ingewikkelder maakt, wat sommige mensen vrezen. In eerste instantie zou ik zeggen, laten we in elk geval voor zijn en de mogelijkheid scheppen om dat nader uit te werken. Dan het tweede amendement, eenmaal per raadsperiode een evaluatie doen en een overzicht te maken. Daar heb ik al eerder om gevraagd, dus daar ben ik voor.

01:01:00

Voorzitter: De VVD en dan de ChristenUnie.

01:01:02

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. Wat betreft de raadsrapporteurs had ik het - dat verwacht u niet - niet beter kunnen verwoorden dan de heer Brandenburg, dus daar sluiten we ons volledig bij aan.

01:01:12

De heer Brandenburg (SP): Dat had ik wel verwacht hoor, Voorzitter.

01:01:15

De heer Heiner (VVD): Mooi, u wel, maar misschien heel veel anderen niet. Het meerjarig kaderstellend gesprek lijkt ons een goed idee, dus dat steunen we.

01:01:23

Voorzitter: ChristenUnie.

01:01:25

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Wanneer wij taken overdragen aan de verbonden partij, dan wordt daarmee de afstand tot die taak wat groter, maar dat is een bewuste keuze. In de geactualiseerde kadernota zijn de rollen en verantwoordelijkheden wat ons betreft goed beschreven. Onze fractie heeft geen behoefte aan aanvullingen en zal de amendementen niet steunen.

01:01:49

Voorzitter: GroenLinks.

01:01:52

De heer Van Hoorn (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Kort met betrekking tot de amendementen. Er zit enorm veel werk in en dat is terecht, want we zetten dingen op afstand en dat geeft een risico voor ons als raad. We moeten onze eigen rol daarin goed pakken, dus ik waardeer het sentiment heel erg dat de PvdA probeert te vatten in de amendementen. Met betrekking tot de raadsrapporteurs kan mijn fractie daar grotendeels in meekomen. Zeker het belang om het nu op te nemen middels het amendement, zodat we het uit kunnen werken en in de toekomst een pilot kunnen starten. Het kaderstellende gesprek vinden we lastiger. We zien wat het doel en het belang is om onze eigen positie goed te kunnen pakken als raad, alleen twijfelen we er heel erg aan of deze procesmatige oplossing daadwerkelijk het probleem oplost en ons beter als raad in positie zet. Vooralsnog ben ik niet geheel overtuigd. Dat kan natuurlijk veranderen, dus wacht ik het debat en het preadvies af. Ik ben er nog niet. Dank u wel, Voorzitter.

01:03:01

Voorzitter: Student en Stad.

01:03:03

De heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Met de kadernota ligt er een gedegen voorstel om in plaats van de raad op afstand nu de raad een stukje dichterbij te brengen bij velen van onze verbonden partijen. Wat betreft de amendementen. Het eerste amendement van de raadsrapporteurs steunen wij. Bij het tweede amendement wachten we, net als GroenLinks, op het antwoord van de wethouder en op het debat, mocht er een andere inbreng zijn. U hoort ons oordeel bij de stemverklaring.

01:03:31

Voorzitter: Spannend, allemaal cliffhangers. Nog anderen in de eerste termijn? Dan ga ik nu naar de wethouder, mevrouw Wijnja.

01:03:38

Mevrouw Wijnja: Dank u wel, Voorzitter. Ik was kennelijk nog niet helemaal wakker. Voorzitter, excuus. Laat ik allereerst zeggen, een aantal raadsleden hebben dat al genoemd en ik wil dat ook doen, dat het heel mooi is om te zien en belangrijk is dat de raad zoveel werk besteedt aan de aanbevelingen van de rekenkamer. Ik ben blij

20

om de complimenten te horen - dat was bij de meningsvorming in de sessie zo, maar dat hoor ik nu weer - die de ambtelijke organisatie en het college krijgen over het aanpassen van de kadernota op basis van die adviezen. Als het over de werkwijze van de raad gaat, dan is dat uiteraard aan de raad. Houd dit in uw achterhoofd op het moment dat ik ga adviseren. Er zijn nu allemaal mensen die veel spanning bij het college hebben gelegd, dus dat ga ik gelijk een beetje temperen.

01:04:35

Mevrouw Wijnja: Ik begin bij amendement A 01 over de raadsrapporteurs. Dat zei ik net al een beetje, want de raad gaat over haar eigen werkwijze. Volgens mij zijn er allemaal voors en tegens voor elke werkwijze te bedenken. Wij gaan ons daar niet mee bemoeien en geven dat amendement oordeel raad. Amendement A 02 'Meerjarig kaderstellend gesprek'. Het kwam net in het debat al even terug, dat we het in de meningsvormende sessie er ook over hebben gehad. Ons beeld is dat er in de huidige werkwijze met betrekking tot verbonden partijen op zich geen hiaten zitten, dus dat het wel goed gaat. Ook, omdat we altijd bij uw raad terugkomen op het moment dat er iets speelt. Dat is ook een aanleiding om het te kunnen bespreken of eventueel te kunnen interveniëren. Echter, ook hier geldt dat u zelf gaat over hoe u aangehaakt wilt zijn bij verbonden partijen en wanneer u daarover in gesprek wil gaan. Daarmee geef ik ook dit amendement oordeel raad. Tot zover.

01:05:39

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik wie in de tweede termijn nog iets wil zeggen. Niemand, dan blijft het spannend. Niemand?

01:05:54

Voorzitter: Oké, dan ga ik over naar de stemming over de amendementen en daarna over het voorstel. Ik breng nu eerst in stemming amendement A 01 'Raadsrapporteurs bij verbonden partijen'.

01:06:22

Voorzitter: Met 27 stemmen voor en vijftien stemmen tegen is dit amendement aangenomen.

01:06:30

Voorzitter: Dan breng ik nu in stemming amendement A 02 'Meerjarig kaderstellend gesprek'.

01:06:54

Voorzitter: Dat was spannend, hè? Met 22 stemmen voor en twintig stemmen tegen is dit amendement ook aangenomen.

01:07:04

Voorzitter: Dan breng ik nu het door de amendementen aangepaste voorstel Kadernota verbonden partijen in stemming. Ik kijk of mensen nog een stemverklaring willen geven. Nee, dan breng ik nu het voorstel in stemming.

01:07:26

Voorzitter: Het is unaniem aangenomen, mooi.

b. Beleidskader participatie 2025 en Participatieverordening gemeente Groningen 2025

- *A04: Begrijpelijke taal*
- *A05: Ondervertegenwoordigde groepen*
- *A06: Artikel 5. Jongerenparticipatie*
- *A07: Duidelijk Inwonersinitiatieven*
- *M06: Evaluatie en monitoring Participatieverordening*
- *M09: Generatietoets voor nieuw beleid*

01:07:32

Voorzitter: Dan gaan we nu naar bespreekstuk 6b. Beleidskader participatie 2025 en Participatieverordening gemeente Groningen 2025. Daar zijn veel amendementen en moties bij. Het is de bedoeling dat het dictum van de moties door de indiener wordt voorgelezen. Ik doe het op volgorde van hoe het bij mij staat. Amendement A 04, Partij van de Arbeid.

01:08:02

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dank. Wij dienen samen met de ChristenUnie en SP het amendement 'Begrijpelijke taal' in om in de verordening een lid toe te voegen aan het artikel over de zorgplicht. We willen opnemen dat inwoners altijd een toelichting in begrijpelijke taal krijgen over hetgeen waarover geparticipeerd wordt en hoe ze daarbij betrokken worden.

01:08:19

Voorzitter: Amendement A 05. Partij voor de Dieren.

01:08:23

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. Bij de participatieverordening voegen wij aan hoofdstuk één artikel 3a toe: zorgt voor een representatieve groep inwoners, waarbij er een inspanningsverplichting is voor het betrekken van ondervertegenwoordigde groepen. Dit amendement dienen we samen met ChristenUnie, GroenLinks, Partij van de Arbeid, D66 en SP in.

01:08:41

Voorzitter: Amendement A06, D66 en gelijk amendement A 07.

01:08:57

Mevrouw Gietema (D66): Wij dienen het amendement over jongerenparticipatie in samen met Student en Stad. Wij roepen op om een extra artikel toe te voegen, waarmee we de verplichting toevoegen om jongerenparticipatie toe te passen bij onderwerpen die grote invloed hebben op jongeren.

01:09:12

Voorzitter: Amendement A 07.

01:09:15

Mevrouw Gietema (D66): In amendement 07 vragen wij om de term 'overheidsparticipatie' te vervangen door 'inwonersinitiatieven', zodat duidelijker is voor inwoners dat het om hun initiatief gaat.

01:09:28

Voorzitter: Dan motie M 06, Partij van de Arbeid.

01:09:33

Mevrouw Gierkink (PvdA): We dienen met D66 een motie in om de monitoring en evaluatie van de verordening nader uit te werken in de uitvoeringsagenda of een los evaluatie- en monitoringsplan te maken en de raad hierbij te betrekken.

01:09:46

Voorzitter: Tot slot motie M 09, D66.

01:09:51

Mevrouw Gietema (D66): Samen met de PvdA en Student en Stad dienen wij een motie in om een generatietoets te ontwikkelen en toe te passen op een aantal onderwerpen die belangrijk zijn voor jongeren of grote impact op hen hebben.

01:10:03

Voorzitter: Dank. Wie wil het woord in de eerste termijn? O, ik dacht niemand, wat krijgen we nu? Partij voor de Dieren.

01:10:14

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank je wel, Voorzitter. Zoals eerder gezegd, zijn wij heel blij dat de participatieverordening en het beleidskader er liggen. Dat is een heel goed begin waar we als grote gemeentelijke organisatie al doende van kunnen leren. Op latere momenten kunnen we gelukkig nog bijsturen. Een essentieel onderdeel van goede participatie is dat we een diverse groep mensen bereiken. We weten dat de ene doelgroep nu eenmaal makkelijker te bereiken is dan de andere en dat we daar meer werk voor moeten doen. Juist die doelgroepen, die zich niet altijd geroepen voelen om mee te denken of mee te praten, hebben vaak het effect van gemeentelijke beleid. Zij worden daardoor geraakt en daarom zouden wij graag een inspanningsverplichting opnemen in de verordening.

01:10:57

Voorzitter: Dank u wel. Is dat een interruptie? CDA.

01:11:02

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Ik heb een vraag aan de Partij voor de Dieren, want ik ben wel benieuwd. Wat zijn die ondervertegenwoordigde groepen? Op welke manier zou je die ondervertegenwoordigde groepen, wat de Partij voor de Dieren betreft, kunnen bereiken?

01:11:13

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

01:11:15

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank u, Voorzitter.

Ondervertegenwoordigde groepen zijn mensen die structureel niet of nauwelijks gehoord worden in gemeentelijke processen. Denk aan jongeren met een migratieachtergrond, statushouders, mensen met een beperking, laaggeletterden en bijvoorbeeld dak- en thuislozen. Mensen die leven in armoede of mensen die zich niet herkennen in de gemeentelijke processen. Vaak zijn dit juist de groepen die geraakt worden door het beleid dat wij hier met elkaar samenstellen en zij voelen zich het minst betrokken bij de totstandkoming daarvan. We weten dat we deze groep niet bereiken door de standaard inspraakavonden, dus zullen we daar meer werk voor moeten doen. Die participatie is volgens ons ook niet, wij wachten tot jullie naar ons toe komen, maar we komen actief naar jullie toe via scholen, buurtcentra,

moskeeën, zorginstanties en jongerennetwerken. We moeten dus investeren in die jongerennetwerken en die sociale netwerken. Het vraagt ook om een investering op de langere termijn.

01:12:15

Voorzitter: U heeft nog een interruptie van de VVD.

01:12:16

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Die sluit hier heel mooi bij aan, Voorzitter. Ik ben benieuwd of we ook een definitie van groepen gaan maken en kijken wie waar vertegenwoordigd moet zijn. Ik hoor u nu een aantal groepen noemen. Is dat wat u betreft limitatief? Ik denk bijvoorbeeld aan de tweeverdieners met drie kinderen, met vrijwilligerswerk bij de school en vrijwilligerswerk bij de sportvereniging, die überhaupt geen tijd hebben en ook niet in het buurthuis komen. Waar stopt dit? Waarom moeten we al die mensen in hokjes gaan plaatsen en per hokje een vinkje gaan zetten? Dat vinden wij een spannende exercitie.

01:12:51

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

01:12:52

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Het gaat ons expliciet niet om het plaatsen van mensen in groepen. We weten, dat er bepaalde groepen zijn die minder gehoord worden door ons, ook door ons als raad, dus daar willen we in investeren. We weten vrij goed wat voor groepen dat zijn en we weten ook hoe zij zich niet uitgenodigd voelen om mee te praten. We weten hoe we daarop kunnen investeren en dat vraagt om een investering op de lange termijn. We moeten met elkaar gaan nadenken over welke groepen dit zijn en hoe wij dit bereiken. Gelukkig zijn er mensen die veel beter weten dan wij hoe we bijvoorbeeld jongeren of mensen met een migratieachtergrond het beste kunnen bereiken. Die expertise is er namelijk.

01:13:32

Voorzitter: Oké, dan ga ik naar de eerste termijn van de Partij van de Arbeid.

01:13:38

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dank u, Voorzitter. Namens de PvdA wil ik onze grote waardering uitspreken voor het Beleidskader Participatie 2025 en de bijbehorende verordening. Het kader ademt door onze inwoners en raad breed gedeelde waarden als gelijkwaardigheid, openheid en vertrouwen en het geloof dat inwoners daadwerkelijk het verschil kunnen maken en nu al maken. Principes die ook voor de PvdA natuurlijk essentieel zijn voor een sterke lokale democratie. We zijn heel blij dat deze visie nu stevig verankerd wordt in zowel het beleid als de verordening.

01:14:09

Mevrouw Gierkink (PvdA): Met de voorstellen die wij vandaag indienen of mede indienen, bouwen we daarop voort, zodat iedereen een kans krijgt om mee te doen en we samen blijven werken aan een sterke Groningse democratie. Zo zorgen we er met het toevoegen van begrijpelijke taal aan de zorgplicht voor dat het een recht wordt voor inwoners. Het gebruik van begrijpelijke taal is namelijk essentieel voor iedereen om goed mee te kunnen doen in participatieprocessen, ongeacht hun taalvaardigheid of achtergrond. Het hoort thuis in die spelregels, net als het tijdig betrekken of beschikbaarheid van stukken. Daarnaast vinden we het...

01:14:39

Voorzitter: Even een punt, want u heeft een interruptie. CDA.

01:14:43

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik ben benieuwd hoe de Partij van de Arbeid zelf naar hun eigen motie kijkt en dan vooral in het licht van hoe begrijpelijk die geschreven is.

01:14:51

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

01:14:53

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dat is een goede vraag. Ik heb mijn best gedaan, maar helaas is het voor een amendement toch nodig om bepaalde termen te gebruiken om het geldig te maken als amendement. Het had wat mij betreft ook beter gekund, maar dit was het.

01:15:07

Voorzitter: Dank u wel. VVD in eerste termijn.

01:15:11

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dat was ook mijn vraag. U heeft een motie over begrijpelijke taal en dan staat u op amendement nummer vijf. Daar staat: 'De participatieverordening heeft als doel de kwaliteit van lokale democratische processen te vergroten, de relatie tussen gemeente en inwoners te versterken en helderheid te scheppen over proces en rolverdeling'. Denkt u dat de gemiddelde inwoner dat allemaal heel goed begrijpt? Zo staan er in de diverse moties en amendementen meer van dat soort teksten. Hoe kijkt u daar zelf tegenaan? Wat denkt u dat de gemiddelde persoon op de Grote Markt van deze zinnen vindt? Denkt u dat ze dat begrijpelijke taal vinden of niet? Hoe verhoudt zich dat tot amendement A 04?

01:16:06

Voorzitter: Het was een interruptie. Partij van de Arbeid.

01:16:08

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik ben blij dat de VVD onze voorstellen zo goed gelezen heeft. Ik hoop dat u net zo enthousiast bent over het hiervoor stemmen. Ik ben het ermee eens dat in de voorstellen inderdaad niet iedere zin in B1-niveau geschreven is. Het gaat in dit geval niet om de voorstellen, maar om ervoor te zorgen dat het gebeurt en dat het bij participatie en communicatie naar onze inwoners altijd onze plicht is om dat duidelijk te doen. Wat mij betreft, zou ik mezelf die plicht graag opleggen. Mocht u vaker stukken zien van mij die niet goed leesbaar zijn, dan hoor ik dat natuurlijk graag.

01:16:47

Voorzitter: D66, is het een interruptie? Een interruptie.

01:16:50

Mevrouw Gietema (D66): Ik vroeg me af hoe de PvdA kijkt naar de term overheidsparticipatie die nu veelvuldig wordt gebruikt. In hoeverre is dat duidelijk? Als ik hier op de publieke tribune vraag wat overheidsparticipatie is, dan denk ik dat

ze denken dat het niet een initiatief van een inwoner is waar het mee begint. Hoe kijkt u daarnaar?

01:17:09

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

01:17:11

Mevrouw Gierkink (PvdA): Bij de manier waarop we dit vormgegeven, hebben we enerzijds overheidsparticipatie, dus de overheid gaat meedoen bij jou. Inwonerparticipatie is de inwoner doet mee bij jou. Ik denk dat het een mooie manier is om dat vorm te geven. Daarnaast wordt het er ook niet duidelijker op, als we dat nu nog gaan aanpassen, aangezien dit proces al een hele tijd loopt.

01:17:31

Voorzitter: Vervolginterruptie van D66.

01:17:33

Mevrouw Gietema (D66): Bent u ook met mij eens dat inwonersinitiatief iets is wat al heel lang bestaat en alom bekend is in de gemeente onder heel veel organisaties? Het kan juist verwarrend werken om dit te introduceren. Bent u het met mij eens dat deze stukken, die we nu bespreken, misschien op de tribune net bekend zijn, maar breder niet zo?

01:17:50

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

01:17:51

Mevrouw Gierkink (PvdA): Het woord 'inwonersinitiatief' is inderdaad al breder bekend. Om dat woord te gaan gebruiken in een veel bredere context van participatie, zoals we in het beleid hebben gezet, is niet praktisch en handig. Kan ik verder met mijn woordvoering?

01:18:08

Mevrouw Gierkink (PvdA): Super.

01:18:09

Voorzitter: Wilt u ook een interruptie plegen? O, u bent heel geliefd. Stadspartij.

01:18:14

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Populair. Uw naam staat onder de motie over ondervertegenwoordigde groepen. Dat vinden we een sympathieke motie met aandacht voor deze groepen die meer naar de inspraak toegetrokken moeten worden. Uw naam staat echter ook op de motie 'Generatietoets van nieuw beleid' en dat roept iets meer vragen op. Daar vindt een soort positieve discriminatie plaats. Jongeren die daar meer last van zullen hebben in de toekomst worden naar voren gehaald in participatietrajecten en krijgen daardoor meer ruimte om te participeren. Er zijn echter natuurlijk veel meer groepen, die misschien ouder zijn of zich in een andere levensfase bevinden, die ook impact voelen van wat wij hier doen. Gaan we ook 'participatievoorangsregels' creëren voor iemand die een auto heeft of een bedrijf of een huis? Dat is een beetje de vraag die dit oproept. Er moeten dan toch allerlei groepen geformuleerd worden, omdat je immers wel positief discrimineert ten opzichte van jongeren onder de 27.

01:19:15

Voorzitter: Op de interruptie is een interruptie om het even helder te maken. Sorry, niet? Ik zou het niet doen, want het wordt er niet helderder op. De Partij van de Arbeid. Dan mag u uw betoog vervolgen, want anders komt u er nooit.

01:19:31

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dank voor de vraag. We maken specifiek beleid voor jongerenparticipatie en daar zijn we al lang mee bezig. Als de Stadspartij een motie indient om specifiek beleid te maken voor ouderenparticipatie en die het haalt, dan wil ik zeker kijken hoe we dan een generatietoets voor hen vormgeven. In dit geval gaat het echter om jongeren.

01:19:50

Voorzitter: De Stadspartij wil nog één keer terugkomen.

01:19:54

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Ik heb er toch wat moeite mee, want u kunt nu een zondvloed van moties verwachten over allerlei groepen die een belang hebben in de stad, om dat allemaal gelijk te trekken. De participatienota geeft voldoende ruimte voor alle groepen die in deze stad wonen en belangen hebben om deel te nemen. Dat geldt ook voor de groep die u nu naar voren haalt. Ik vind het een sympathieke motie, begrijp me niet verkeerd. Ik begrijp het doel ook wel, maar het schept wellicht wat scheve gezichten in de toekomst. Ik wil dat u nadenkt over dit beperken, want dit kan een stortvloed van moties gaan veroorzaken.

01:20:28

Voorzitter: De Partij van de Arbeid.

01:20:29

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ik denk dat wij allemaal gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor het wel of niet veroorzaken van een stortvloed aan moties. We zijn al bezig met specifiek beleid voor jongeren. Ik zie niet waarom we dat nu opeens ter discussie zouden moeten stellen, terwijl we hier al maanden of zelfs jaren mee bezig zijn.

01:20:52

Voorzitter: Student en Stad.

01:20:54

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik hoorde het woord 'jongeren', dus sloeg gelijk aan. Nee, we voeren inderdaad al beleid op het gebied van jongeren op dit moment. Het is vooral projectmatig, dat we dat nu doen. Is de Partij van de Arbeid het niet met mij eens dat we dat structureel zouden moeten doen? Zeker, omdat jongeren het langste moeten leven met het beleid wat we hier maken.

01:21:15

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

01:21:18

Mevrouw Gierkink (PvdA): Ja, daarom staat natuurlijk in de motie die wij samen indienen dat we ook gaan kijken hoe zo een generatietoets eventueel structureel zou kunnen. Ik denk echter dat het belangrijk is om eerst experimenten uit te voeren, voordat we dit soort dingen direct op die manier invoeren.

01:21:35

Voorzitter: Oké, ik stel voor dat we mevrouw Gierkink nu de gelegenheid geven om haar betoog af te ronden, want anders dan komt ze er nooit. Gaat u verder.

01:21:44

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dank u. Mijn collega naast mij moet ook nog zo meteen. Goed, dan sla ik die over. Ik doe alleen nog de laatste motie over evaluatie en monitoring, die dienen we samen met D66 in, om participatie niet alleen goed te regelen, maar ook goed te volgen. We willen daarom graag samen met het college de manier vormgeven hoe de verordening gemonitord en geëvalueerd wordt, zodat we onze controlerende taak goed kunnen uitvoeren en onderdeel zijn van de lerende organisatie die we met zijn allen als gemeente Groningen aan het worden zijn. Samen maken we namelijk Groningen. Dank u wel.

01:22:21

Voorzitter: Dank u. Anderen in eerste termijn? GroenLinks en dan ChristenUnie en VVD.

01:22:28

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Hartelijk dank. Participatie, makkelijker kunnen we het bijna niet maken, zou je zeggen. Echter, in de raad gaat toch een ingewikkelde discussie van start met heel veel amendementen. Ik wil beginnen met veel complimenten voor het college, want er ligt iets bijzonders, namelijk een van de eerste participatieverordeningen van Nederland. Wij gaan die vanavond als het goed is vaststellen. Ook op het beleid dat er ligt, dat gebaseerd is op al een paar jaar ervaring met vernieuwende vormen van participatie en bewoners echt serieus nemen, ben ik enorm trots als GroenLinks. Dat wilde ik eerst zeggen.

01:23:12

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Dan wil ik ingaan op wat er allemaal ter tafel is gekomen aan moties en amendementen. Ten eerste als algemene beschouwing, er zit best veel overlap in. Je wil bijvoorbeeld begrijpelijke taal om juist te zorgen dat ook ondervertegenwoordigde groepen goed kunnen mee lezen waar het over gaat, wanneer ze kunnen participeren, maar ook wat het onderwerp is waar ze over kunnen participeren. Als dat allemaal in heel ingewikkelde taal is, dan wordt het natuurlijk ingewikkeld. Je hebt er eentje over jongeren en je hebt een generatietoets. Het zijn allemaal dingen die met elkaar samenhangen, dus dat maakt het voor ons lastig om dan te zeggen, allemaal wel en allemaal niet, dus daar staan we genuanceerd in.

01:24:00

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Voor ons is in ieder geval belangrijk, dat we stemmen, die we nu nog niet genoeg horen, meer kunnen horen als raad. Als college hopelijk ook, want dat zorgt ervoor dat onze besluitvorming beter wordt. Dat betekent dat wij positief staan ten opzichte van de motie over de ondervertegenwoordigde groepen. De begrijpelijke taal, die nodig is om die ondervertegenwoordigde groepen aan boord te krijgen, vinden we daarmee ook belangrijk. Eén groep in het bijzonder, de toekomstige generaties, is natuurlijk nu helemaal niet vertegenwoordigd. Als je ze uitnodigt in het buurthuis, dan zijn ze er natuurlijk nog niet. Dat is een groep, waar GroenLinks traditioneel altijd veel oog voor heeft. Al met al is het dus best een ingewikkeld geheel van moties en amendementen. Wij kijken heel erg uit naar het

preadvies van het college over de verschillende moties en amendementen, voordat wij ons daadwerkelijke stemgedrag straks vertellen.

01:25:05

Voorzitter: Een interruptie van Student en Stad.

01:25:08

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dank je wel, Voorzitter. GroenLinks geeft aan dat ze altijd inderdaad heel veel oog hebben voor de jongere generaties. Kan ik van GroenLinks ook steun verwachten als ik zeg dat we, als er beleid is, wat meer invloed heeft op jongeren dan op andere bevolkingsgroepen, dat we daarin jongeren structureel meenemen? Steunt u onze motie?

01:25:28

Voorzitter: GroenLinks.

01:25:32

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Ik heb gezegd wat ik net heb gezegd en daarbij zou ik ook graag de woorden van de burgemeester de vorige keer in herinnering willen roepen. In deze raad hebben we de gewoonte om al tijdens onze eerste termijn te zeggen wat we precies vinden van alles. Voordat we het preadvies hebben gehoord en voordat we de volledige termijn van andere partijen gehoord hebben. Ik dacht, laten we een keer stoppen met die gewoonte en niet alles van tevoren al direct vaststellen, maar even luisteren naar wat anderen te zeggen hebben.

01:26:05

Voorzitter: Is dat een interruptie? D66.

01:26:08

Mevrouw Gietema (D66): Ik ben ook benieuwd naar het advies van het college, al ben ik al enigszins geïnformeerd op een aantal punten. Ik vroeg me toch iets af richting GroenLinks. Het tweede lid van jongerenparticipatie gaat niet over...

01:26:19

Mevrouw Gietema (D66): We doen al heel veel aan jongerenparticipatie. Dat is goed geregeld, maar we zien soms wat er gebeurt onvoldoende terug en dat zien ook de jongeren. Ziet u in dat opzicht ook de meerwaarde van het tweede lid? Daarmee blijven we dus doen wat we doen, maar borgen we extra dat wat wordt gedaan echt terugkomt richting de raad, zodat we het kunnen meewegen in besluitvorming?

01:26:41

Voorzitter: GroenLinks.

01:26:46

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Laat ik de laatste zijn om te zeggen dat jongerenparticipatie niet belangrijk is. Dat is zeker belangrijk. Daar zijn we ook zeker, juist in Groningen, als een van de jongste steden van het land, al veel mee bezig. Doen wat we al doen en dat nog meer doen, lijkt me zeker een goed idee. Ik wacht echter het preadvies van het college af.

01:27:09

Voorzitter: Oké, dan ga ik nu naar de eerste termijn van de ChristenUnie.

01:27:13

De heer Rebergen (ChristenUnie): Dank u wel, Voorzitter. Samen maken we Groningen en daarom is participatie zo belangrijk. We hebben het in de raad daar al vaak over gehad. We hebben nu een verordening, dus hopelijk is het voor eens en altijd klaar. Dat denk ik niet, maar het is een mooi en belangrijk voorstel om mensen te betrekken bij de besluitvorming. Een van de punten, die daarbij veel genoemd is, is de verwachting waarmee inwoners aan een participatietraject beginnen. Daarom moet van tevoren duidelijk zijn op welke wijze participatie mogelijk is om daarmee een betere zeggenschap te creëren voor inwoners. Het kan ook zorgen voor meer betrokkenheid van inwoners bij de besluitvorming, zeker als we hun vroegtijdig betrekken.

01:27:59

De heer Rebergen (ChristenUnie): Het is belangrijk dat we begrijpelijk communiceren naar onze inwoners en dat zij daarop kunnen vertrouwen of zich op kunnen beroepen. Daarom dienen we samen met PvdA een amendement hierover in. Als ChristenUnie hebben we al vaker gewezen op dat de ene inwoner zich makkelijker en vaker uitsprekt dan de andere, bijvoorbeeld toen we het Burgerberaad bespraken. Bij participatie is daarom het risico van ondervertegenwoordigde groepen. We vinden dat we ons extra moeten inspannen om die groepen te betrekken en daarom dienen we het amendement hierover samen met Partij voor de Dieren en andere partijen in. Voor de overige amendementen en moties wachten we graag de reactie van het college af. Tot zover.

01:28:41

Voorzitter: Dank u wel. Eerste termijn VVD.

01:28:44

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dank u wel, Voorzitter. Participatie is natuurlijk hartstikke belangrijk en de participatieverordening is ook heel belangrijk, maar het allerbelangrijkste is wat je doet. Zoals ik in de vorige sessie ook al heb gezegd, als wij zeggen dat we participatie heel belangrijk vinden, is het natuurlijk ingewikkeld als je dat vraagt aan de omwonenden rondom het Skaeve Huse, rondom het zonnepark in Meerstad of kortgeleden aan de inwoners die in de Piet Heinstraat wonen, die opeens geconfronteerd werden met plannen voor een veertig meter hoog hotel om zich heen. Voor ons is de verordening hartstikke mooi, maar het gaat niet om het geschreven woord, maar om de daden. Daar kan wat ons betreft nog wel een tandje bij.

01:29:23

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Als ik inga op de moties over begrijpelijke taal, dan zou ik graag van wethouder Bloemhoff horen hoe zij tegen die motie aankijkt in relatie tot de mail die wij van haar ontvingen op 26 februari. Ik heb tijdens het vragenuur en de sessie Laaggeletterdheid al aangegeven wat we allemaal doen. Ik heb toen aangegeven dat we trainingen doen, brievendokters hebben, het KCC laten meekijken et cetera. Alle beleidsstukken, brieven en andere teksten op B1-niveau is niet mogelijk. Ook niet een samenvatting, want dat zou te veel capaciteit en inzet vragen die er nu niet is. Dat is slechts twee maanden geleden, dus ik ben benieuwd hoe we op dit moment naar de motie 'Begrijpelijke taal' kijken en of dat nu opeens wel mogelijk is.

01:30:04

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): De motie 'Begrijpelijke taal' is natuurlijk oprecht hypocriet, als je ziet wat daarna in de moties en amendementen gebeurt. Wij roepen in herinnering dat wij een initiatiefvoorstel hebben gemaakt van 34 pagina's met 45 voorstellen, volledig in B1-taalniveau. Als iemand advies wil hebben, mijn linkerbuurman dient u graag voor advies. Wij zien dat alle moties en amendementen, behalve amendement A 04, niet de B1-toets halen. Dat zou ik heel graag bij de mensen die op het groene knopje drukken bij motie A 04 in herinnering willen brengen.

01:30:42

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dan hebben we het over de ondervertegenwoordigde groepen. Wij hebben in het participatievoorstel gelezen dat de gemeente oprecht allerlei mogelijkheden doet...

01:30:51

Voorzitter: Even één moment, want u heeft een interruptie van D66.

01:30:55

Mevrouw Gietema (D66): U bent inmiddels de partij van de duidelijke taal. Er kan een tandje bij, dat vindt mijn partij ook, daarom hebben we dat voorstel om overheidsparticipatie inwonersinitiatieven te noemen. U zegt, we moeten het doen. Bent u het met mij eens dat inwonersinitiatieven is wat je wilt doen met overheidsparticipatie? Ik vraag me af of u die lijn kunt steunen.

01:31:15

Voorzitter: VVD.

01:31:16

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Dan gaat het wat ons betreft nog steeds om wat je doet en niet om welk woord je gebruikt. Wij denken niet dat het per se beter wordt door een woord. Het gaat nog steeds om wat je doet. Ik was bij de vertegenwoordigde groepen en wij hadden het idee dat de...

01:31:30

Voorzitter: U heeft nog een interruptie. Partij van de Arbeid.

01:31:35

Mevrouw Gierkink (PvdA): Excuses, ik was net te laat. Ik wilde reageren op wat de VVD eerder zei over begrijpelijke taal. Los van dat het initiatiefvoorstel niet door de B1- toets kwam, denk ik niet dat we hier zitten om elkaar de maat te nemen, maar om onze gemeente beter te maken voor onze inwoners. Ik vind het erg jammer dat de VVD het blijkbaar nodig vindt om iets, wat misschien niet geschreven is zoals zij het willen zien en een goed voorstel kan zijn, op deze manier te aanschouwen. Dank u wel. Wat vindt u daarvan?

01:32:09

Voorzitter: VVD.

01:32:10

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Het was natuurlijk geen vraag, maar als u daar een vraag in verpakt, dan kan dat. Ik zeg niet hoe ik het geschreven wil hebben. U zegt dat het geschreven moet worden in begrijpelijke taal en vervolgens heb ik een aantal

geschriften van u die daar niet aan voldoen. Dat is wat ik zeg. U mag het checken, maar ons voorstel is oprecht B1, we hebben het namelijk laten toetsen. Ik was nog steeds bij mijn verzoek en mijn vraag aan het college. Voldoet het voorstel of de verordening niet aan het voldoende betrekken van ondervertegenwoordigde groepen? Ik zou de indieners van amendement iets willen vragen. Amendement A 05 en A 06 zijn voor mijn gevoel dubbel, want als een jongere ondervertegenwoordigd is, zou die dan niet bij A 05 kunnen komen? Het wordt wat rommelig met al die moties. Motie M 07, woorden doen er voor mij niet toe. Motie 09 is wat ons betreft zo warrig, daar kunnen we op dit moment geen chocola van maken. Misschien komt dat nog. Dank u wel, Voorzitter.

01:33:09

Voorzitter: PVV.

01:33:12

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u, Voorzitter. Wat ons betreft, is de participatienota echt een stap in de goede richting. Het is heel breed ingestoken, dus daar zullen wij voor gaan stemmen. GroenLinks gaf het al een beetje aan, wij vinden die amendementen en moties niet zo nodig. VVD gaf eerder aan, waarom alleen bepaalde groepen mobiliseren? Het lijkt er op dat je dan je eigen achterban gaat mobiliseren. Participeren geldt voor alle inwoners. Wij dienen het amendement 'Duidelijk Inwonersinitiatieven' mee in, omdat participatie vanuit de inwoners moet komen en niet vanuit de overheid.

01:33:54

Voorzitter: Partij voor de Dieren in eerste termijn.

01:33:58

Voorzitter: O, oké. Groep Staijen in eerste termijn.

01:34:04

De heer Staijen (Groep Staijen): Dank u, Voorzitter. De lokale democratie steunt tegenwoordig meer en meer op het begrip participatie. De inbreng van bewoners, bedrijven en organisaties is essentieel geworden om besluiten te kunnen nemen die echt breed gedragen worden en dat verwachten we toch. Deze gemoderniseerde verordening vind ik een logische voortzetting van het tot nu toe gevoerde beleid. De ervaringen tot nu toe zijn er in verwerkt en de protocollen zijn volgens mij goed doordacht opgesteld. Ik hoop dat ze op den duur goed gaan werken.

01:34:36

De heer Staijen (Groep Staijen): Dan kom ik bij de vele amendementen. Bij amendement A 04 'Begrijpelijke taal' was mijn eerste reactie dat dit overbodig zou moeten zijn als iets nu nog door de overheid in onbegrijpelijke taal wordt geschreven. Goed, ik zal voorstemmen. Het kan altijd beter. De ondervertegenwoordigde groepen. Er zijn altijd groepen die reageren, maar het zijn meestal dezelfde. Mijn idee is om te proberen de stille groepen ook te bereiken, dus daar ben ik voor. Amendement A 07 zie ik niet zo zitten. Amendement A 06 'Jongerenparticipatie' geeft de jeugd iets meer stem. Het gaat over hun toekomst en hun toekomst is nu eenmaal veel groter dan bijvoorbeeld die van mij. Ja, daar zit nogal een verschil tussen, dus daar kan ik me in vinden.

01:35:28

De heer Staijen (Groep Staijen): Dank je wel. Dan de motie over monitoring en evaluatie. Eigenlijk had ik de vraag: gebeurt dat dan niet bij al deze dingen? Blijkbaar is het nog nodig om dat te benadrukken. Nu, dan hebben we zo een beetje alles gehad. Als je de jongeren meer stem geeft, waarom moet je dan nog een generatietoets invoeren? Tot zover, Voorzitter.

01:35:58

Voorzitter: Dank u wel. Stadspartij in eerste termijn.

01:36:04

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u wel, Voorzitter. De Stadspartij ziet in het Beleidskader Participatie 2025 en de nieuwe verordening een mooie stap vooruit. Het is goed participatie te hebben die stevig wordt verankerd en dat er duidelijke uitgangspunten zijn voor het betrekken van inwoners bij beleid en plannen. We waarderen dat er aandacht is voor maatwerk en dat de gemeente inzet op vroegtijdig en open communicatie. Dat helpt om inwoners serieus te nemen en betrokkenheid te vergroten. We hopen dat de aanvaringen op het participatievlak, die we de laatste jaren gezien hebben - het is ons allemaal bekend en er zijn net een paar genoemd - ons daardoor bespaard zullen blijven. Laten we het hopen. We gaan alle moties en amendementen steunen, behalve die over de generatietoets. Ik heb net bij een interruptie op de Partij van de Arbeid daar al iets over gezegd. Ik denk dat wij als raad...

01:36:54

Voorzitter: Heel even, want u heeft een interruptie van de Partij van de Arbeid.

01:36:58

Mevrouw Gierkink (PvdA): Dank u wel. Ik wil mijn excuses maken. Ik heb net iets fout gezegd bij de vraag die de Stadspartij stelde over de generatietoets. Die toets gaat natuurlijk om alle generaties en niet alleen om jongeren, dus een motie om ook participatiebeleid voor ouderen te maken of welke generatie dan ook is niet nodig. Dat wilde ik nog eventjes benadrukken.

01:37:20

Voorzitter: De Stadspartij.

01:37:22

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dat klinkt heel goed. Ik moet de tekst opnieuw lezen of ik dit echt goed begrijp, maar het klinkt positief. Mijn dank daarvoor. Die motie zullen we niet steunen zoals het er nu voor staat. Misschien wijzig ik het zo, als ik het goed gelezen heb. Als raad kunnen we natuurlijk heel goed die generatieverschillen in de gaten houden. Daar zijn we zelf bij. Misschien is het helemaal niet nodig dat die positieve discriminatie ontwikkeld wordt en volstaat extra aandacht voor groepen die nu niet meedoen aan de participatie. Die initiatieven vinden we juist wel belangrijk en willen we steunen. Dank u wel.

01:38:02

Voorzitter: De SP.

01:38:04

De heer Huisman (SP): Voorzitter, dank. Wij zijn tevreden met de verordening die

voorligt, maar we staan wel op twee amendementen over begrijpelijke taal en de vertegenwoordigende groepen. Even kijken, hoor.

01:38:23

De heer Huisman (SP): Van de jongerenparticipatie en de generatietoets vragen wij ons af waarom we dit specifiek moeten benoemen. Alle generaties moeten naar onze mening worden gehoord, de PvdA heeft net een aanvulling gegeven, dus daar worstel ik nog mee wat dat betreft.

01:38:45

Voorzitter: U heeft een interruptie van Student en Stad.

01:38:49

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. De SP geeft aan dat alle generaties gehoord moet worden. Hoeveel van de honderd sprekers hier bij een debat, inwoners die hier langskomen om in te spreken, zijn jongeren?

01:39:03

Voorzitter: SP.

01:39:09

De heer Huisman (SP): Iedereen moet hier natuurlijk kunnen inspreken. Dat is mijn antwoord aan Student en Stad. Ik begrijp deze vraag niet helemaal.

01:39:19

Voorzitter: Student en Stad.

01:39:20

De heer Van Schagen (Student en Stad): Ik probeer aan te geven dat dit in de praktijk niet zo werkt. In de praktijk staan daar bijna nooit of zelden jongeren in te spreken. Is het dan zo dat jongeren even goed meegenomen worden als andere generaties?

01:39:37

Voorzitter: De SP. U heeft zo nog een interruptie.

01:39:41

De heer Huisman (SP): In de ondervertegenwoordigde groepen...

01:39:44

De heer Huisman (SP): Ook daklozen staan hier niet dagelijks of wekelijks in te spreken. We moeten op alle groepen, die hier niet komen of die zich niet laten horen, inzetten. Het maakt niet uit of het nu Pietje, Jantje, Klaasje, een dakloze, een jongeren of iemand van 99 is. Dat maakt niet uit in mijn beleving.

01:40:11

Voorzitter: Een interruptie van de VVD.

01:40:13

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Als u zegt - dat vraag ik via de voorzitter - dat u participatie zo belangrijk vindt, wat zegt u dan tegen de inwoners van de Vinkenstraat?

01:40:26

Voorzitter: SP.

01:40:27

De heer Huisman (SP): Dat hebt u gelezen, dus in die zin...

01:40:30

De heer Huisman (SP): Dat is volgens mij een discussie die we nu niet hoeven te voeren. Laten we die op een ander moment voeren. Ik denk ergens in oktober of zo.

01:40:39

Voorzitter: Dank u wel. In eerste termijn? D66.

01:40:44

Mevrouw Gietema (D66): Dank. Participatie, het is een hol begrip voor sommigen, maar voor mij de reden om politiek actief te worden, lid van D66 te worden en me hier druk te maken over de verordening en het beleid. Dank voor alle ondersteuning in de voorbereiding van amendementen en moties. Het is al veel genoemd, jongerenparticipatie. Met Student en Stad willen we een amendement indienen om echt toe te voegen dat we dit gaan doen. We doen het al, Voorzitter, maar het is een noodzakelijk kwaad om dit hier in te dienen, omdat we zien dat we het doen, maar het niet altijd zichtbaar maken naar jongeren. Spot TV heeft een top tien gemaakt, we hebben hier een theatervoorstelling gehad en vervolgens hoor je toch van betrokken jongeren de vraag, wat daar nu mee gedaan is.

01:41:29

Mevrouw Gietema (D66): Volgens mij moeten we politieke wil tonen en durven om het nu ook vast te zetten. Het is een noodzakelijk kwaad. Als het over tien jaar goed geregeld is in reguliere processen kunnen we het er met alle liefde weer uithalen. Voorzitter, overheidsparticipatie - ik heb het meerdere keren genoemd - ik denk als ik hier vraag wat het is...

01:41:47

Voorzitter: U heeft een interruptie van GroenLinks?

01:41:50

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Is D66 het niet met ons eens dat met betrekking tot wat je net zei over jongeren, dat niet alles wat uit participatie komt nu eenmaal kan worden geëffectueerd in daadwerkelijke voorstellen en dingen. Wat is er nu mee gedaan? Dat is voor elke inwoner soms frustrerend en niet alles kan binnen de gemeente. Dat zou voor jongeren toch niet anders moeten zijn dan voor andere mensen?

01:42:17

Voorzitter: U heeft zo nog een interruptie, maar eerst even deze beantwoorden.

01:42:21

Mevrouw Gietema (D66): U heeft gelijk en dat is precies de reden waarom we transparant moeten communiceren wat er is opgehaald en welke afweging door het college of raad is gemaakt. Het betekent niet dat je moet doen wat ze willen, maar dat je zegt wat de input is geweest en wat we ermee hebben gedaan.

01:42:33

Voorzitter: Een interruptie van het CDA.

01:42:35

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, als je kijkt naar de samenstelling van deze raad,

als je kijkt naar de voorstellen die vandaag worden ingediend, bijvoorbeeld als het gaat om straatquota et cetera, dan wordt er toch juist heel duidelijk geluisterd naar de stem van jongeren in deze raad. Als je kijkt naar deze samenstelling, dan hebben we toch bijvoorbeeld heel weinig of bijna geen - ik durf geen leeftijden te schatten - 65-plussers in deze raad. Waarom elke keer die nadruk op de jongerenparticipatie?

01:43:04

Voorzitter: D66.

01:43:06

Mevrouw Gietema (D66): Het is aan u om voor of tegen te stemmen. Volgens mij vraagt het politieke wil en dat geldt ook voor die duidelijke taal die we willen gebruiken. Taal is niet alleen voor duidelijkheid voor de uitvoering, maar ook voor de inwoner. Als we er in de raad voor willen kiezen om inwoners te stimuleren om met initiatieven te komen, dan zou ik willen voorstellen om die inwoners centraal te zetten, zoals mijn collega van de PVV net ook al aangaf, en daarop aan te sluiten. Tot slot de generatietoets...

01:43:33

Voorzitter: U heeft nog meer interrupties. CDA.

01:43:37

De heer De Haan (CDA): Ik had nog een punt hierover, maar ik ga door op die generatietoets, want daar begint D66 nu over. In november hoorde ik D66 hele grote woorden spreken over de grootte van ons ambtenarenapparaat, dat groeide en groeide. Nu krijgen we een voorstel voor zo een generatietoets. Hoe gaat dat helpen om ons ambtenarenapparaat, zoals D66 graag wil, uiteindelijk te verkleinen?

01:43:55

Voorzitter: D66. Daarna heeft u nog een interruptie.

01:43:59

Mevrouw Gietema (D66): Voorzitter, we zeggen eenvoudig. Volgens mij is het kort stilstaan bij wat is de impact van het nieuwe beleid voor de mensen die hier over twintig, dertig of veertig jaar wonen.

01:44:13

Voorzitter: Ik doe nu een interruptie van de SP. Misschien moeten we op een gegeven moment constateren dat over de generatietoets en de jongeren een verschil van mening is, want we blijven nu dezelfde interrupties herhalen. Het wordt er voor de publieke tribune niet duidelijker op. De SP, tot slot.

01:44:29

De heer Huisman (SP): Het gaat bij mij om het 'initiatiefgebeuren'. Een initiatief is dat je iets aangaat. Participatie is meepraten of meedenken. Dat is toch iets heel anders dan een initiatief alleen. Als je het bewonersinitiatief...

01:44:49

De heer Huisman (SP): Bent u dat niet met mij eens?

01:44:51

Mevrouw Gietema (D66): Ik ben het met u eens, maar het startpunt van

overheidsparticipatie is inwonersinitiatieven. Daar begint, dus volgens mij moet het daar ook op gecentreerd blijven en ook in woorden.

01:45:01

Voorzitter: Was dat uw eerste termijn?

01:45:06

Mevrouw Gietema (D66): De generatietoets brengt heel kort en eenvoudig in beeld wat de impact is van een beleidsstuk op armoede en schulden voor jongeren. Ook als we misschien moeten bezuinigen in de toekomst en hier een besluit nemen. Wat als we nu bezuinigen, wat is de langetermijnpact? Dat is de generatietoets en er zit heel veel ruimte en vrijheid in voor het college om een passende manier te vinden om het uit te voeren.

01:45:25

Voorzitter: Ik ga nu de eerste termijn afmaken en dan naar het college. Is er iemand die nog iets in eerste termijn wil zeggen? Ik begin met CDA en dan Student en Stad.

01:45:35

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, op zich kan ik hier vrij kort over zijn, want ik vind dat het college met een goed voorstel komt en dat kunnen wij steunen. Daarom kunnen wij de meeste voorstellen, die hier vandaag worden ingediend, niet steunen. Ik ben benieuwd of de wethouder inzicht kan geven in wat al die voorstellen, als ze worden aangenomen, gaan vragen van de ambtelijke capaciteit. Er wordt opgeroepen tot een hele hoop: generatietoetsen, meer jongerenparticipatie en andere groepen meer gaan betrekken. Het zijn op zich allemaal nobele voorstellen, maar wat ons betreft, is het vooral van belang dat we gaan doen wat in de voorstellen staat. Volgens mij hebben we alle capaciteit juist nodig om op een goede manier al die groepen te gaan betrekken, wat deze partijen ook willen. Dat is mijn enige vraag aan de wethouder.

01:46:17

Voorzitter: Student en Stad in eerste termijn.

01:46:20

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Helemaal eens dat hier een goed voorstel ligt. Fijn dat het er ligt en dat we nu duidelijkheid kunnen bieden aan onze inwoners en organisaties. Laten we hopen dat we daar resultaten op gaan halen de komende jaren. Dan kan ik een mooi bruggetje maken naar de motie over monitoren. Het lijkt me goed dat we monitoren, zodat we ook zeker weten dat we die resultaten halen, dus daar kijken we positief naar. Het amendement 'Begrijpelijke taal' kijken we ook positief naar. Het kan niet zo zijn dat inwoners ons niet kunnen bereiken of dat wij inwoners niet kunnen bereiken, omdat we als gemeente niet in begrijpelijke taal communiceren. Voor alle raadsleden die daar moeite mee hebben, Chat GPT werkt bij mij altijd goed, dus gebruik dat vooral.

01:47:07

De heer Van Schagen (Student en Stad): Oké, dan het amendement 'Ondervertegenwoordigde groepen'. Het lijkt me goed dat het college een verplichting oplegt om ondervertegenwoordigde groepen te betrekken. Daar is al veel over gezegd. Daar kijken wij ook positief naar. Het amendement 'Duidelijk inwonersinitiatieven' kijken wij negatief naar. We vinden dit amendement te veel op

de uitvoering en het verandert inhoudelijk niet zoveel aan het beleid. Niets, behalve een woordje wat veranderd wordt. We vinden dat we niet zoveel op de uitvoering moeten gaan zitten, dat we ambtenaren gaan vertellen wat voor woorden ze moeten gebruiken. Dat amendement zullen we waarschijnlijk niet steunen.

01:47:52

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dan de twee leukste moties en daar staan wij toevallig op. Over de motie over de generatietoets is al veel gezegd. Ik denk dat het belangrijk is, zoals ook in de motie staat, dat we als gemeente gelijke kansen bieden voor alle generaties en ons beleid daarop afstemmen. Zeker als het gaat om jongere generaties, lijkt het ons van belang om hier beleid te voeren, waar men op de langere termijn baat bij heeft. Jongeren moeten immers het langst leven met het beleid dat we hier maken. De generatietoets kan hierbij helpen, dus vandaar dat wij op deze motie staan.

01:48:26

De heer Van Schagen (Student en Stad): Een generatietoets is niet alles, Voorzitter. Jongeren willen meepraten en dat zien we aan de cijfers; 61% van de middelbare scholieren in onze gemeente maakt zich zorgen over de woningmarkt, 85% heeft zorgen over de stijgende prijzen en maar slechts 43% zegt veel vertrouwen te hebben in hun eigen toekomst. Ik denk dat het belangrijkste is dat jongerenparticipatie geen doel op zich is. Het doel van jongerenparticipatie is niet jongerenparticipatie. Het doel is om perspectieven, inzichten en meningen van jongeren op te halen en die waar mogelijk te verwerken in beleid.

01:49:07

De heer Van Schagen (Student en Stad): Het is belangrijk is dat wij jongerenparticipatie niet zien als een project, wat wij bij sommige beleidsstukken oppakken, maar als iets waarbij we onszelf durven te verplichten om naar jongeren te luisteren. Ik geloof dat dit kan, zeker met een politiek die vooruit durft te kijken. Vandaar dat wij op het amendement met D66 staan, waar we aangeven om jongerenparticipatie structureel uit te voeren bij al het beleid wat meer invloed heeft op deze bevolkingsgroep dan op andere bevolkingsgroepen. Dat kan gaan over beleid dat we op hele lange termijn maken, maar het kan ook gaan over iets wat betrekking heeft op het uitgaansgebied, want daar zitten immers heel veel jongeren.

01:49:53

De heer Van Schagen (Student en Stad): Als ik een onderzoek van de gemeente zie op Groningen Gehoord, waar het aantal 65-plussers in de steekproef hoger is dan het aantal jongeren en het is een enquête over het uitgaansgebied, dan maak ik me wel een beetje zorgen. Ik hoop dat andere mensen in de raad dat ook hebben. Dank u wel.

01:50:13

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog anderen in de eerste termijn? Partij voor het Noorden.

01:50:19

Mevrouw Bernabela (Partij voor het Noorden): Dank u wel. Wij zijn het vooral eens met het Beleidskader Participatie 2025 en de participatieverordening. Amendement A 04 kunnen wij steunen. Amendement A 05 kunnen wij ook steunen. Dat maakt wat

dat betreft andere amendementen overbodig. We wachten voor de rest ook af wat het college ervan vindt. Dat was het.

01:50:51

Voorzitter: Heb ik dan iedereen gehad in eerste termijn? Ja, dan ga ik nu naar de wethouder, mevrouw Wijnja.

01:50:57

Mevrouw Wijnja: Dank u wel, Voorzitter. Eén ding is zeker, het maakt niet uit wanneer dit onderwerp geagendeerd wordt, er wordt altijd uitgebreid over gedebatteerd. Ik denk ook dat dit goed is. Dat is heel mooi om te merken, ook in de voorbereiding en alle meningsvormende sessies, want de verordening die vandaag voorligt waar u over gaat besluiten en het beleidskader hebben een enorme voorgeschiedenis gehad. Er is door veel mensen heel hard aan gewerkt en er zijn gelukkig ook een heleboel Groningers die meegewerkt hebben om het zo goed te maken als het nu is. Ik ben blij dat er verschillende raadsleden zijn die stilstaan bij het feit dat dit een bijzonder moment is.

01:51:40

Mevrouw Wijnja: We hebben in Groningen een hele lange geschiedenis en veel ervaring met democratische vernieuwing en participatie. We hebben veel kennis opgebouwd. Velen van u zijn bijvoorbeeld bij de burgerbegroting in Hoogkerk betrokken en zo zijn er ongelooflijk veel voorbeelden. We wilden in deze periode daar een vervolgstap in zetten. Een verordening en een beleidskader maken, zodat je vanuit daar kunt doorontwikkelen, evalueren en leren. Dat is namelijk de overtuiging van dit college. In debatten in deze raad gaat het soms over of participatie gelukt is of mislukt. Ik heb in de meningsvormende sessie ook gezegd, dan loop ik weg bij zo een debat en denk ik: wie is hier nu iets mee opgeschoten? Het is relevant is en we zijn verplicht aan onze inwoners om heel goed te kijken, als we participatie geregeld hebben, wat goed werkt. Hoe zorgen we ervoor dat we daar meer van doen? Wat werkt niet goed en hoe laten we zien dat we daarvan leren, zodat het beter wordt?

01:52:43

Mevrouw Wijnja: Onze overtuiging is dat de verordening die we vaststellen, het beleidskader en ook de uitvoeringsagenda die nog gaat komen, ons enorm gaan helpen om structureel stappen de goede kant op te zetten. Er zitten hier heel veel mensen, die zich net als wij realiseren, als het gaat over de relatie tussen lokale overheid en inwoners, dat dit daar een cruciaal onderdeel van is. Je moet dat dus met elkaar op een goede manier doen. Er zijn wat opmerkingen gemaakt over de hoeveelheid van de voorstellen. Vanuit het college bekijk ik het maar door de bril, die ik net geschetst heb. Ik merk dat er heel veel energie is en inzet om zoveel mogelijk dingen zo goed mogelijk te regelen. Volgens mij is dat alleen maar te prijzen. Soms levert het wel wat 'uitdagingen' in de voorbereidingen op.

01:53:39

Mevrouw Wijnja: Ik kom zo op het preadvies bij alle voorstellen, maar in zijn algemeenheid wil ik alvast meegeven dat ik merk dat bij sommige raadsleden het idee lijkt te leven, als je iets in de verordening opneemt, dat het dan belangrijker is dan iets anders. Wat je wettelijk regelt en wat we kunnen waarmaken, zetten we in de verordening. Waar we aan werken en wat we belangrijk vinden, staat in het

beleidskader. Hoe we dat concreet handen en voeten gaan geven, komt in de uitvoeringsagenda. Al die drie dingen zijn wat het college betreft even belangrijk en moeten allemaal onderdeel zijn van het vervolgtraject. Ik ga de voorstellen op volgorde langs, Voorzitter.

01:54:21

Mevrouw Wijnja: Als eerste amendement A 04 over begrijpelijke taal. Daar ging het net in het debat over. Ik snap op zich die discussie en tegelijkertijd begrijp ik dit voorstel ook. Waarom? Omdat dit gaat over de vraag of je het specifiek opneemt in de verordening, als het gaat om participatie. U weet, Voorzitter, dat er in de gemeente Groningen en ook vanuit ons college heel veel aandacht is voor begrijpelijke taal. Vanuit de VVD zijn er net een heel aantal voorbeelden van genoemd. Wij werken aan dat onze manier van communiceren inclusief is. Dat klinkt ook als een hele moeilijke zin, maar dat gaat over waar het debat net over ging. Iedereen moet begrijpen wat we doen en wat hun plek daarin kan zijn. Echter, de ervaring leert ook dat je al snel overschat hoe duidelijk je communiceert, dus in die zin begrijpen we het amendement om hier specifiek aandacht voor te vragen in de verordening. Daarmee geef ik dat oordeel raad.

01:55:24

Mevrouw Wijnja: Dan amendement A 05 over de ondervertegenwoordigde groepen. Het klopt, daar ging het net over, dat het soms een uitdaging is om die inwoners te bereiken die zich minder uitspreken. Er zijn verschillende voorbeelden van langsgekomen. De insteek van het beleid is dat we zoveel mogelijk belanghebbenden willen betrekken en dat steeds beter willen doen. We hebben in het beleid en de verordening ervoor gekozen om de belangrijkste uitgangspunten en waarden mee te geven vanuit de gedachte dat participatie maatwerk is. Daar werd net in het debat ook aan gerefereerd. Dat u hier nadrukkelijk specifieke aandacht voor vraagt door dit vast te leggen in de verordening begrijpen we, ook gezien wat we daar in eerdere sessies over gewisseld hebben. Daarmee geven we dit amendement oordeel raad.

01:56:15

Mevrouw Wijnja: Dan A 06 'Jongerenparticipatie'. Ik zei net wat je waar vastlegt, zegt iets over hoe belangrijk je het vindt. Dat is met name bij dit amendement belangrijk. Ik begin gelijk met de eindconclusie en dat is dat we dit amendement ontraden. Ik ga uitleggen waarom. Zowel D66 als Student en Stad noemen een aantal hele terechte dingen als het gaat om jongerenparticipatie. Het is niet zo dat de jongerenparticipatie binnen de gemeente Groningen alleen maar in projecten plaatsvindt. Dat vindt wel degelijk breder plaats. Tegelijkertijd weten we ook, om het structureel te borgen en steeds beter te laten doen, dat wij nog werk te doen hebben. Dat is de reden dat we hebben gezegd, we gaan dit een plek geven in de uitvoeringsagenda. Ik zou aan de indieners willen vragen, wacht dat even af. Op het moment dat u dan denkt, volgens ons is dit goed geregeld, dan is dat mooi en zijn we het er allemaal over eens. Als u denkt, daar zou meer in moeten, dan kan dat alsnog anders.

01:57:19

Mevrouw Wijnja: Waarom zeg ik dat? Op het moment dat je het opneemt als voorwaarde in de verordening, betekent het dat wij ons verplichten om dat te doen. Ik weet niet of iedereen zich helemaal realiseert met welk aantal participatietrajecten

we als gemeente te maken hebben. Dat betekent dat wij moeten inschatten of we dat kunnen waarmaken in alle facetten, van de speeltuin tot de grote trajecten in alle directies. Kunnen we dat waarmaken? Het antwoord is nee, want we kunnen de consequenties voor de uitvoering niet overzien. Op het moment dat we die consequenties niet kunnen overzien, vinden wij het niet verstandig om dat oordeel raad te geven en op te nemen in de verordening.

01:58:03

Mevrouw Wijnja: Nogmaals, dat doet niets af aan de zorgen die u heeft, want die delen we wel degelijk. Volgens mij gaat dit over doel en middel. Onze overtuiging is dat het doel bereiken, dat jongerenparticipatie goed geborgd is, beter via een andere route kan en niet via deze. Daarom ontraadt het college dit amendement.

01:58:24

Mevrouw Wijnja: Dan A 07 'Duidelijk inwonersinitiatieven'. Wat ons betreft, volstaat de term overheidsparticipatie. Die wordt breed gebruikt in het land en naar ons idee is dat ook goed uitgelegd in de stukken die we vandaag bespreken. Overheidsparticipatie en inwonersinitiatief zijn verschillende begrippen en geen synoniemen. Aan overheidsparticipatie gaat altijd een inwonersinitiatief vooraf. Daarom ontraden we die motie.

01:58:53

Mevrouw Wijnja: Dan 'Monitoring en evaluatie participatieverordening', motie M 06. Als het gaat om evaluatie en monitoring zijn er vele vormen denkbaar, zowel kwalitatief als kwantitatief gericht op het proces, de doelstelling en de uitkomsten. We hebben dit niet willen voorschrijven in de verordening, want participatie is tenslotte maatwerk. We willen ermee gaan starten en van daaruit gaan leren. We kunnen ons goed voorstellen dat we dit een plek geven in de uitvoeringsagenda en uw raad hierbij betrekken om op die manier tot de juiste en de gewenste vorm te komen. Daarom geef ik deze motie oordeel raad.

01:59:30

Mevrouw Wijnja: Dan kom ik bij de laatste, M 09 over de generatietoets. We onderschrijven dat je als overheid goed hebt na te denken over de langetermijneffecten van beleid. Een generatietoets zou daar wellicht een behulpzaam instrument bij kunnen zijn. Voor zover wij weten, want dat hebben we een beetje uitgezocht, is er nog nauwelijks ervaring in gemeenten met deze toets. Wat nu als de uitkomst van de verkenning, waar om gevraagd wordt, is dat het geen goed instrument is? Als ik de motie zo mag lezen dat er ruimte is voor het college om, als de uitkomst blijkt te zijn dat het geen goed instrument is, daarmee terug te komen en dat je dit vraagstuk dan misschien op een andere manier vormgeeft...

02:00:20

Mevrouw Wijnja: Als wij ruimte krijgen om die eerste stap in ieder geval goed uit te zoeken en daarna terug te komen, dan kan ik deze motie oordeel raad geven. Tot zover, Voorzitter.

02:00:30

Voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog vragen of opmerkingen in tweede termijn? VVD.

02:00:36

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Ik hoor dat we bij begrijpelijke taal een positief advies

hebben. Ik had aan het college gevraagd om te reageren op het feit dat wethouder Bloemhoff ons ongeveer tien weken geleden heeft gezegd, dat het geen optie was. Is dit nu het bekende coalitie/oppositie-amendement of motievoorstelletje waarom het nu wel een positief advies krijgt? Of is er in tien weken oprecht wat veranderd? Is de pot met geld gekomen, zodat het nu wel kan?

02:01:04

Voorzitter: Anderen nog in tweede termijn? Nee. Dan tot slot de wethouder, mevrouw Wijnja.

02:01:11

Mevrouw Wijnja: Wat ik net in mijn introductie probeerde aan te geven, is dat er twee verschillende dingen zijn. Waar dit amendement om vraagt, is dat we in de verordening als voorwaarde opnemen dat er sprake is van duidelijke taal in die trajecten. Waar het een aantal weken geleden over ging, was de manier van communiceren van de gemeente in de brede zin van het woord. Het is niet zo dat hierdoor ineens meer brieven op een ander niveau worden geschreven. De betrokken ambtenaren, die op de een of andere manier beginnen met een participatieproces, moeten nadenken over heb ik voldoende duidelijk gecommuniceerd wat we gaan doen, wat de vorm is en is dat ook inhoudelijk gecommuniceerd. Dat is waar dit voorstel om vraagt. In onze overtuiging is dat het verschil tussen die twee dingen.

02:02:03

Voorzitter: Oké, dank u wel. Dan ga ik nu eerst de amendementen in stemming brengen, dan het voorstel en dan de moties. Ik begin bij amendement A 04: 'Begrijpelijke taal'. Wat zeg je?

02:02:21

Voorzitter: De amendementen. Als je daar een stemverklaring bij wil geven, kan dat.

02:02:27

Voorzitter: Amendement A 04.

02:02:41

Voorzitter: Met 33 stemmen voor en negen stemmen tegen is dit amendement aangenomen.

02:02:46

Voorzitter: Dan ga ik naar amendement A 05: 'Ondervertegenwoordigde groepen'.

02:03:04

Voorzitter: Met 37 stemmen voor en vijf stemmen tegen is dit amendement aangenomen.

02:03:09

Voorzitter: Amendement A 06: 'Artikel 5. Jongerenparticipatie'.

02:03:26

Voorzitter: Met elf stemmen voor en 31 stemmen tegen is dit amendement verworpen.

02:03:30

Voorzitter: Dan ga ik naar amendement A 07: 'Duidelijk inwonersinitiatieven'.

02:03:52

Voorzitter: We missen nog één stem. Met 35 stemmen tegen en zeven stemmen voor is dit amendement verworpen.

02:04:03

Voorzitter: Dan breng ik nu het beleidskader in stemming. Is er nog iemand die een stemverklaring wil geven? Nee, dan breng ik nu het voorstel in stemming.

02:04:22

Voorzitter: Dan is het beleidskader unaniem aangenomen. Dat is toch mooi. Gefeliciteerd!

02:04:28

Voorzitter: Dan breng ik nu in stemming motie M 06: 'Evaluatie en monitoring Participatieverordening'. Stemverklaring.

02:04:37

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Nog een stemverklaring hierover. Ondanks dat wij het heel belangrijk vinden om evaluatie en monitoring te doen en daar als raad ook goed over na te denken, zien wij dat er in het stuk zelf al heel veel staat over evaluatie. We vinden het niet nodig om daar nog een aparte motie over aan te nemen. We hebben het vertrouwen dat het college dat zelf heel goed kan. Uiteindelijk zijn we er als raad bij dat we dat gaan doen als evaluatie.

02:05:13

Voorzitter: Dan breng ik nu de motie in stemming.

02:05:15

De heer Rebergen (ChristenUnie): Voorzitter, wij sluiten aan bij de stemverklaring van GroenLinks.

02:05:21

Voorzitter: Ik breng de motie in stemming.

02:05:39

Voorzitter: Met zestien stemmen voor en 26 stemmen tegen is deze motie verworpen.

02:05:44

Voorzitter: Dan kom ik bij motie M 09: 'Generatietoets voor nieuw beleid'. Die breng ik nu in stemming.

02:06:04

Voorzitter: Met 26 stemmen voor en zestien stemmen tegen is deze motie aangenomen.

02:06:15

Voorzitter: Het is 18.20 uur, dus ik stel voor dat we nu gaan eten. Ik zag iedereen al hongerig worden. Zullen we afspreken dat we om 19.15 uur weer verdergaan?

02:06:31

Voorzitter: Eet smakelijk allemaal.

03:00:30

Voorzitter: Wij gaan weer beginnen met deze raadsvergadering.

03:00:39

Voorzitter: Precies, geen interrupties.

c. Huisvestingsverordening 2025

- A03: *Eerst waarschuwen voor beboeten*
- A08: *100% zekerheid voor Regenbooggezinnen*
- M05: *ONS Studentenhuis (Straatquota omzettingsvergunningen)*

03:01:13

Voorzitter: Wij beginnen met bespreekpunt 6c. Huisvestingsverordening 2025. Wil de VVD bij amendement A 03 kort het dictum toelichten?

03:01:29

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, dank u wel voor het woord. Het doel van het amendement is om bij toeristische verhuur eerst een waarschuwing op te leggen alvorens een bestuurlijke boete wordt opgelegd.

03:01:42

Voorzitter: Dank u. Dan amendement A 08, D66.

03:01:53

De heer Lo-A-Njoe (D66): Voorzitter, ik denk dat het amendement voor zich spreekt, maar ik wil er toch iets bij zeggen. Toen ik aan het begin van dit jaar, in aanloop naar dit debat, de collegebrief las over de definitie van huishouden die ook onderdeel uitmaakt van deze huisvestingsverordening heb ik meermaals met mijn ogen geknipperd. Het stond er namelijk echt, het college heeft ervoor gekozen om in haar definitie van huishouden - ik citeer - "aan te sluiten bij de traditionele vorm van een huishouden". Een voorstel dat ik in een gemeente waarin de SGP de scepter zwaait wellicht zou verwachten, maar niet in een gemeente waar we met bijna alle fracties het Regenboogakkoord hebben getekend. Ik weet dat er geen enkel gezin...

03:02:29

Voorzitter: Het is nu alleen het dictum...

03:02:31

De heer Lo-A-Njoe (D66): Oké.

03:02:32

Voorzitter: Dit is al je eerste termijn.

03:02:33

De heer Lo-A-Njoe (D66): Dit is niet het dictum, kan ik u vertellen.

03:02:35

Voorzitter: Nee, precies, daar kwam ik ook na een paar zinnen achter. U heeft straks alle ruimte. Voldoende zo? Of doe je nog even?

03:02:58

De heer Lo-A-Njoe (D66): Goed, het dictum. Besluit: artikel 1 definitie huishouden is nu een alleenstaande dan wel twee personen met of zonder kinderen, die een gemeenschappelijke huishouding voeren of wensen te voeren. Dit te wijzigen in: huishouden, een alleenstaande dan wel twee personen zonder kinderen, die een gemeenschappelijke huishouding voeren of wensen te voeren, dan wel een gezin

van één tot maximaal vier ouders of verzorgenden die zorgen voor de kinderen die zij opvoeden en die een gemeenschappelijke huishouding voeren of wensen te voeren.

03:03:29

Voorzitter: Hier wordt gezegd dat het een andere versie is dan op het RIS. Dit is de versie die hier nu voorligt en hier gaan we straks over debatteren. Motie M 05 Student en Stad.

03:03:43

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): De motie verzoekt het college verschillende scenario's over straatquota voor omzettingsvergunningen uit te werken en in elk scenario de impact op de verschillende stadswijken mee te nemen.

03:03:58

Voorzitter: Dit wordt jouw maidenspeech. Wil je als eerste in de eerste termijn? Is dat leuk?

03:04:06

Voorzitter: Je mag dan lekker niet geïnterrupteerd worden.

03:04:10

Voorzitter: 'The floor is yours'.

03:04:32

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Dank u, Voorzitter. Allereerst onze reactie op de moties van D66 en VVD. We staan kritisch tegenover de motie over samenwonende meeroudergezinnen. In de praktijk wordt namelijk al maatwerk geleverd in dit soort situaties. Daarnaast vinden wij dat de definitie van een huishouden sowieso naar drie personen moet, zodat de regels op die manier al beter aansluiten op de praktijk. Ook op de motie van de VVD over het waarschuwen, voordat er beboet wordt, hebben we een kritische blik. We zijn kritisch op het risico dat deze motie een vrijbrief geeft aan verhuurders die zich niet aan de regels houden. Bovendien vinden wij, als je meer dan dertig dagen je eigen woning gaat verhuren, dat je op zijn minst mag verwachten dat iemand opzoekt wat de regels zijn. Een huis is om in te wonen en niet om te verhuren.

03:05:23

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Voorzitter, lieve collega-raadsleden, vandaag dienen ook wij een motie in voor de huisvestingsverordening. Een motie die gaat over straatquota, want we zien nu dat omzettingsvergunningen vrijwel niet meer worden verleend en dat de deur naar gedeeld wonen, met name voor studenten, daardoor praktisch is dichtgevallen. Straatquota bieden een alternatief. Ze geven ons als gemeente de mogelijkheid om gericht te sturen. Niet alles openzetten, niet alles dicht gooien, maar zorgen voor een balans. Concreet betekent dat je als gemeente per straat een maximum percentage afsprekt van panden dat gebruikt mag worden voor bijvoorbeeld studentenhuizen. Denk aan 15% bijvoorbeeld. In wijken waar de druk dan te hoog is, beperk je de kamerverhuur en in andere wijken houd je ruimte open. Dat is niet alleen relevant voor de bestaande stad, maar ook voor nieuwe wijken, zoals bijvoorbeeld Suikerzijde.

03:06:22

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Zo komen studenten niet in dure studio's

terecht, maar in een huis met huisgenoten en gedeelde voorzieningen voor betaalbaarheid, maar ook voor sociale samenhang. De motie vraagt het college om meerdere scenario's uit te werken afgestemd op wijkprofielen met oog voor spreiding, leefbaarheid en toegankelijkheid. Als we namelijk streven naar een ongedeelde stad, waar verschillende groepen en leefstijlen met elkaar samenleven in plaats van langs elkaar heen, dan moet die ook toegankelijk zijn voor studenten.

03:06:55

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Voorzitter, beleid moet niet alleen op papier kloppen, maar ook in de praktijk de juiste impact hebben op mensen die het raakt. Laat ik u vertellen, waarom ik hier vandaag sta. Ik ben geboren en getogen in Den Haag, maar toen het moment daar was om uit te vliegen, koos ik voor Groningen. Niet alleen vanwege de studie, maar vanwege de mensen, de sfeer en de mentaliteit. Groningen voelt als een plek waar ik me thuis kon gaan voelen. Dat thuis kwam niet vanzelf. Er waren momenten dat ik na een hospiteerborrel terug moest naar Den Haag, drie uur in de trein. Soms met een traan, omdat er weer geen kamer was. Ik was niet de enige.

03:07:38

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Ik weet hoe het voelt om te balanceren tussen tentamens, bijbanen en de zoektocht naar een kamer. Om te studeren met je winterjas aan, omdat je anders je energierekening niet kunt betalen. Ook hierin weet ik dat ik niet de enige ben. Toch zie ik elke dag studenten zich inzetten voor deze stad als vrijwilliger, als mentor, als mantelzorger of als raadslid. Ze investeren hier niet alleen in hun eigen toekomst, maar ook in die van Groningen. Als wij willen dat studenten zich hier gaan vestigen, zich inzetten, blijven bouwen aan onze mooie stad, dan moeten wij als gemeente ook een stap zetten. We gaan tegen studenten zeggen, je hoort erbij, je bent geen passant, je bent een Groninger.

03:08:24

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Voorzitter, tot slot wil ik graag mijn voorganger Daan bedanken voor de steun, het vertrouwen en zijn oneindige put van titels voor moties. Ook dank aan mijn fractie voor het meedenken en aanmoedigen in de afgelopen periode en vooral veel dank aan u allen voor de samenwerking tot nu toe. Ik kijk ernaar uit om samen te werken aan een stad waar mensen willen blijven. Niet omdat ze moeten, maar omdat ze willen. Dank u wel.

03:09:00

Voorzitter: Mooi, de kop is eraf voor jou. Even kijken. Wie wil er nog in eerste termijn? VVD.

03:09:07

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. Wij hebben een amendement ingediend om eerst te waarschuwen voordat we gaan beboeten. Op het moment dat je bijvoorbeeld je huis verhuurt, omdat je op vakantie bent en niet alle ingewikkelde regels van de gemeente Groningen kent en per ongeluk 35 in plaats van dertig dagen je huis verhuurt, dan krijg je van deze gemeente een keiharde boete in plaats van eerst een waarschuwing.

03:09:32

Voorzitter: U heeft gelijk een interruptie. De Partij van de Arbeid.

03:09:36

De heer Tjepkema (PvdA): Voorzitter, ik vraag me toch iets af. De VVD, een partij die ondernemerschap van mensen wil stimuleren, ziet dat mensen zo kundig zijn om hun woning bedrijfsmatig te gaan verhuren aan andere mensen. Vervolgens denkt de VVD, ondanks dat de gemeente al waarschuwt hiervoor, dat ze de regels niet kunnen kennen om hun woning te verhuren met gebruik van Airbnb. Hoe zit dat precies? Heeft de VVD niet dat vertrouwen in die mensen?

03:10:00

Voorzitter: De VVD.

03:10:02

De heer Heiner (VVD): Op het moment dat ik mijn huis 35 dagen verhuur in plaats van dertig dagen, dan heeft dat niets met bedrijfsmatig te maken. Dat doe ik, omdat ik als privépersoon veel op vakantie ga. In heel veel gemeenten mag dit en word je niet beboet. Alleen de gemeente Groningen heeft ineens ingewikkelde regels hiervoor. Ik kan me best voorstellen dat mensen niet op de hoogte zijn van alle regels, die wij hier met zijn allen maken.

03:10:23

Voorzitter: De Partij van de Arbeid.

03:10:26

De heer Tjepkema (PvdA): We hoeven het debat natuurlijk niet dunnetjes over te doen. De heer Heiner weet net zo goed als ik dat de gemeente deze mensen gewoon een waarschuwing geeft dat ze de regels na moeten volgen en wat de regels zijn. De heer Heiner weet dat en Airbnb-verhuurders weten dat ook, dat weet ik uit ervaring. Ik vraag me toch iets af. De VVD heeft zelf voor dit lik-op-stukbeleid, wat overigens op initiatief van Partij van de Arbeid ingevoerd is, gestemd en was hiervoor. Ze zeiden toen, we moeten boetes uitdelen aan mensen die zich niet aan de regels houden. Nu komt de VVD aanzetten met een voorstel om die boete te schrappen. Hoe rijmt u dit zelf met elkaar?

03:10:57

Voorzitter: De VVD.

03:10:58

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, we waarschuwen helemaal niet. Ons amendement behelst juist om dat wel te gaan doen. Misschien kent u het voorbeeld nog van meneer De Jonge die zijn huis verhuurde aan zijn dochter en vervolgens een hoge bestuurlijke boete kreeg. Volgens mij waren we het met zijn allen erover eens dat we dat niet wilden. Daar zijn wij het mee eens en volgens mij moeten we het uiteindelijk in beleid gaan verankeren. Daarom is het amendement juist heel goed, dus met de woorden van de heer Tjepkema zou u dit amendement moeten steunen.

03:11:28

Voorzitter: Ook anderen willen interrumpen, dus ik ga nu naar de SP.

03:11:33

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Het lijkt mij heel fijn als je 35 dagen op vakantie kan, dat ten eerste. Dat is niet voor iedereen weggelegd, dus heel fijn als mensen dat kunnen. Als je dat doet en je wil al dit gedoe omzeilen, dan kun je

toch ook je huis kosteloos openstellen voor iemand? Gratis, kosteloos. Een vriend of een familielid kan er toch prima in zitten? Waarom moet er geldelijk gewin zijn?

03:11:56

Voorzitter: VVD.

03:11:57

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, misschien werken deze mensen zeven dagen in de week en hebben ze dat geld, wat ze ophalen met het verhuren van hun huis, nodig om die 35 dagen per jaar op vakantie te gaan.

03:12:11

Voorzitter: Tot slot, de Partij van de Arbeid en dan ga ik naar de anderen toe. Dan kom ik bij ChristenUnie en CDA.

03:12:18

De heer Tjepkema (PvdA): Het is toch een beetje de wereld op zijn kop natuurlijk. Ik bedoel woningen zijn om in te wonen. Vindt de VVD dat niet? Mensen kunnen de regels lezen. Mensen hebben het inderdaad nodig om een keer op de vingers getikt te worden als je je niet houdt aan de regels voor beleggers in Groningen of als je ervoor zorgt dat mensen niet in een woning kunnen wonen. De VVD maakt er veelvuldig een punt van dat mensen in een woning moeten kunnen wonen. Zijn ze het daar niet mee eens of hoe moet ik dit zien? U draait er namelijk een beetje omheen.

03:12:44

Voorzitter: VVD.

03:12:44

De heer Heiner (VVD): Het is een herhaling van zetten. De PvdA criminaliseert iedereen gelijk door een keiharde boete op te leggen. Terwijl wij mensen eerst willen waarschuwen, omdat we uitgaan van het goede in de mens.

03:12:55

Voorzitter: Een interruptie van de ChristenUnie.

03:12:58

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Onze fractie las het amendement en de constatering gaat ervan uit - hier staat het goede van de mens in de overwegingen - dat mensen een missertje kunnen maken. Dat kan inderdaad. Echter, als we in het dictum lezen hoe het amendement de verordening wijzigt, dan staat daar dat alle overtredingen van die toeristische verhuurders, ook de bedrijfsmatige kant van het verhaal, eerst een waarschuwing krijgen en de eerste keer uitgezonderd worden van de boete. Geeft u, in het kielzog van dat u particulariseren wat meer ruimte wilt gunnen, niet de professionele Airbnb-verhuurder veel ruimte?

03:13:50

Voorzitter: VVD.

03:13:51

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, wij zijn van mening dat je uit moet gaan van het

goede van de mensen, ook bij ondernemers, en daarom vinden we dat je eerst moet waarschuwen.

03:13:58

Voorzitter: ChristenUnie.

03:14:00

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Daar zijn wij het mee eens. Bent u het ook met mij eens dat we van een professionele verhuurder een hogere standaard mogen verwachten? We mogen van een professional verwachten dat hij opereert in een markt, waarvan hij de regels kent en zich daarvan op de hoogte stelt. Meer dan een particulier.

03:14:18

Voorzitter: VVD.

03:14:19

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, er zullen ook niet zo heel veel bedrijfsmatige gevallen zijn, omdat je maar dertig dagen per jaar mag verhuren.

03:14:25

Voorzitter: U heeft nog een interruptie van het CDA.

03:14:28

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik weet niet goed wat ik hoor bij de VVD, want het is toch een partij die we kennen van 'law and order' en hard straffen. Nu hoor ik hier opeens praten over eerst waarschuwen en dan straffen. Waar houdt dit voor de VVD op? Moeten we mensen die per ongeluk te hard rijden ook eerst gaan waarschuwen? Of is dit simpelweg de achterban pleasen?

03:14:46

Voorzitter: VVD.

03:14:47

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, op het moment dat iemand echt crimineel is, moeten we die keihard aanpakken. Mensen die niets verkeerd in hun zin hebben, moeten we niet keihard aanpakken. Dit is precies de scheidslijn.

03:14:58

Voorzitter: Ik stel voor dat u nu uw betoog vervolgt.

03:15:02

De heer Heiner (VVD): Ik ga het heel kort houden over het amendement van D66. We hebben op 18 december 2024 een brief ontvangen over de definitie van huishoudens. Een van de eerste debatten van meneer Van Nijenhuis ging over de definitie van huishoudens, nadat wij heel vaak het samenwoonverbod hebben geagendeerd. Wij vragen ons af of D66 dat niet heeft meegekregen. We zullen niet voorstemmen.

03:15:23

Voorzitter: Wie wil nog meer in eerste termijn? D66.

03:15:26

De heer Lo-A-Njoe (D66): Een interruptie voor de VVD. Is de VVD het met mij eens

dat artikel 1 lid g gaat over de definitie van een huishouden en dat we die hier vandaag gaan vaststellen?

03:15:37

Voorzitter: VVD.

03:15:38

De heer Heiner (VVD): U weet dat het omgevingsplan minder vaak gewijzigd kan worden dan nodig is en dat het juridisch pas mogelijk is om in 2026 die definitie van huishoudens goed vast te leggen. Dan wordt ook dit stuk gewijzigd.

03:15:54

Voorzitter: Oké, dat waren alle interrupties. Wil iemand nog iets zeggen in eerste termijn?

03:16:04

Voorzitter: Eerste termijn? Nee?

03:16:07

Voorzitter: O, toch wel. Partij van de Arbeid.

03:16:14

De heer Tjepkema (PvdA): Goedemorgen inderdaad. Ik wil nog wel een aantal dingetjes zeggen. Dat denk ik in ieder geval. Ik heb nog twee minuut 36, dus ik kan nog iets zeggen. Het gaat over Student en Stad. In ieder geval complimenten voor de mooie maidenspeech, dat moet gezegd worden. De heer Swets kwam al aan de orde. We kunnen na de 33e afscheidsbeurt straks echt gaan zwaaien naar de heer Swets. Dat is hartstikke goed.

03:16:36

De heer Tjepkema (PvdA): Hartstikke mooie maidenspeech, maar we gaan helaas niet voor die motie stemmen. Dat zal u waarschijnlijk ook niet verbazen. Het is juist op initiatief van de Partij van de Arbeid en andere partijen in deze raad geweest om die omzetvergunningen in te voeren. Dat heeft alles te maken met de ruimte voor beleggers in Groningen op de krappe Groningse woningmarkt. Dicht schroeven en ervoor zorgen dat beleggers geen plek meer hebben. Dat juist starters weer aan een woning kunnen komen, dat studenten niet opgehokt worden en dat mensen gewoon in de Schildersbuurt, in Paddepoel en in Vinkhuizen lekker kunnen wonen en daar aan hun eerste starterswoningen kunnen beginnen. Dat is de reden dat we dit afgeschaft hebben. Dat is overigens ook de reden dat we straatquota afgeschaft hebben. Dat hebben we ooit gehad en dat werkte niet.

03:17:17

De heer Tjepkema (PvdA): Met betrekking tot de motie van Student en Stad snap ik uw standpunt. Ik ken het standpunt ook. Het is oude wijn in nieuwe zakken. Het is niet zo dat we nu dichtgooien dat er nog huizen omgezet kunnen worden. Die leefbaarheidstoets houden wij gewoon aan vast.

03:17:36

De heer Tjepkema (PvdA): Het zal u niet verbazen dat we tegen de motie van de VVD gaan stemmen, Voorzitter. Landelijk haalt de VVD op dit moment opnieuw de sloopkogel door volkshuisvesting door middenhuur weer minder betaalbaar te maken en door ervoor te zorgen dat woningcorporaties met grote tekorten komen te zitten.

De VVD willen hiermee bijdragen aan dat we regels gaan schrappen om beleggers verder te weren van de woningmarkt. Daar gaan wij niet in mee, want wij staan wel aan de kant van de woningzoekenden in Groningen. Even met betrekking tot het amendement van D66...

03:18:04

Voorzitter: U verwachtte het denk ik al, u heeft een interruptie van de VVD.

03:18:06

De heer Tjepkema (PvdA): Dat dacht ik.

03:18:07

De heer Heiner (VVD): Volgens mij moeten we gewoon bouwen, bouwen, bouwen. U zit in het college en er wordt te weinig gebouwd.

03:18:11

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

03:18:14

De heer Tjepkema (PvdA): Voorzitter, elk woondebat zegt de VVD met de trompet in de bankjes dat we meer werk moeten maken van doorstroom. Dit bevordert de doorstroom niet, meneer Heiner. Woningen zijn er om in te wonen. Die moeten we ook betaalbaar houden op dit moment. Dat doet u niet en daar dragen wij wel aan bij. We gaan dus niet voorstemmen.

03:18:30

De heer Tjepkema (PvdA): Over het amendement van D66 hebben we het denk ik uitgebreid gehad, een aantal keren al. Ik vind het jammer dat in dat opzicht nog geen 100% zekerheid is gegeven door de wethouder die volgens mij al een aantal keren een toezegging heeft gedaan.

03:18:42

Voorzitter: Een interruptie van de Stadspartij.

03:18:45

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. Ik zou toch een kleine lans willen breken voor de quoterings van studentenhuizen in meer plekken in de stad. We hebben het vaak over doorstroming hier, vooral voor mensen die wat ouder zijn en in te grote huizen wonen. Is het niet verstandig om ook eens te kijken naar het kunnen doorstromen van het ene studentenhuus naar een ander studentenhuus, waar de kwaliteit misschien beter is? Er zijn steeds minder studentenhuizen waar mensen gezamenlijk kunnen wonen. Het is een grote wens van Student en Stad om daar iets aan te doen. Het geeft misschien ook meer ruimte aan het college om in straten waar te veel panden voor studenten worden ingezet, tegen vastgoedjongens te zeggen: jij mag een paar panden voor studenten bouwen op het Suikerterrein en we halen wat panden weg in buurten waar het misschien niet gewenst is. Zo ontstaat er lucht in de markt en doorstroming, ook voor studenten. Zou dat niet een gunstig bijeffect kunnen zijn van dat voorstel van Student en Stad?

03:19:41

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

03:19:43

De heer Tjepkema (PvdA): We gaan toch stemmen voor wat we in het voorstel zien staan. Als je het over doorstroom hebt, waar de Stadspartij net over begint, dan is het op dit moment natuurlijk heel goed mogelijk om van de ene naar de andere studentenwoning te gaan. Daar gaat dit met die straatquota niet per se over. Ik wil ook gezegd hebben, het is schofterig landelijk beleid dat er nu gevoerd wordt op onderwijs, maar dat betekent wel dat we een afname zien van het aantal studenten in Groningen. Voorts zijn we van mening als Partij van de Arbeid dat we hartstikke snel moeten gaan bouwen op Zernike om studentenwoningen bij te bouwen en toe te voegen aan de voorraad. Dat moet die doorstroom ook op orde brengen.

03:20:20

Voorzitter: Oké, u krijgt nog een aantal interrupties. Ik maak het even af met de Stadspartij en dan kom ik bij Student en Stad.

03:20:28

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank, Voorzitter. Het is heel lang geleden, toen ik woordvoering deed in drie raden geleden, maar toen was er heel veel oppositie tegen een campus bouwen, vooral uit de hoek van de Partij van de Arbeid. Dat is bijgedraaid, dat vind ik interessant en goed. Dat werd gezien als ongezellig en je wil niet wonen in kazernes op Zernike. Het voorstel dat er toch meer gezellige woonruimte ontstaat, verspreid door de stad, wat nu op slot zit, heeft toch meer kansen dan wat u het nu toedicht.

03:20:57

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

03:20:59

De heer Tjepkema (PvdA): Voorzitter, wij gaan juist voor kwalitatief bouwen op Zernike. Ook goede woningen op zijn in combinatie met...

03:21:03

Voorzitter: Korte antwoorden, want u bent door uw tijd.

03:21:05

De heer Tjepkema (PvdA): In combinatie met voorzieningen. Mocht het nodig zijn, kun je ook naar Suiker kijken. Echter, als je nu naar de aantallen kijkt, gaan we het op Zernike goed doen en heb je daar een hele mooie gebiedsontwikkeling, die meer betekent voor de stad dan alleen maar, zoals de Stadspartij zou zeggen, containerwoningen.

03:21:19

Voorzitter: Laatste interruptie, want meneer is door de tijd heen. Student en Stad.

03:21:24

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik vroeg me af of de PvdA een ongedeelde stad wil. Een stad waarin studenten, Stadlers en arm en rijk samenwonen. Of niet?

03:21:34

Voorzitter: Graag een kort antwoord.

03:21:36

De heer Tjepkema (PvdA): Ja.

03:21:37

Voorzitter: Kortere kan het niet. Oké, dan ga ik nu naar de SP en daarna naar het CDA.

03:21:44

De heer De Waard (SP): Dank, Voorzitter. Amendement A 03 en motie M 05 bewijzen mooi dat de bezittende klasse hier goed vertegenwoordigd is. Voor hen is geen apart participatietraject nodig, dus dat scheelt weer. Ik moet zeggen, dat ik het eens was met mevrouw Van Heteren toen ze het over de Airbnb-verhuur had. Zij zei het inderdaad heel goed: huizen zijn om in te wonen en niet om aan te verdienen. Extra inkomen uit woning via een of ander verhuurplatform brengt de verantwoordelijkheid met zich mee om je ook in te lezen in de regels. Zoals ik net al zei, heb je daar geen zin in, dan vraag je geen geld en laat je een kennis in je woning zitten. Daar wordt iedereen beter van.

03:22:35

De heer De Waard (SP): Zoals ik al zei, ik was het net eens met mevrouw Van Heteren. Ik hoop dat we dat vaker hebben bij woondebatten. Echter, als ik haar hoorde over dat gedoe over straatquota, dan ben ik bang dat het gaat tegenvallen. Ik zou zeggen, loop eens door Vinkhuizen en luister eens bij de gebiedsessies. Veel mensen hebben last van praktisch verkochte straten aan pandjesbazen; zij herkennen hun buurt niet meer terug. Van een deel van de indieners van motie M 05 is mij bekend dat zij op de hand van huisjesmelkers zijn. Toch jammer van de Stadspartij, want die luisteren soms wel naar mensen in buurten. Nu dus even niet. Zonde voor al die slachtoffers van pandjesbazen, zowel de huurders als hun buren.

03:23:20

Voorzitter: U krijgt een interruptie. De Stadspartij.

03:23:24

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. De Stadspartij pleit helemaal niet voor veel studentenwoningen in wijken die daar te kwetsbaar voor zijn of waar het niet past. Misschien moet de norm 5% zijn in sommige wijken. Of tien, dat hangt heel erg af van waar dat nuttig is. Wat er in Paddepoel in een bepaalde straat gebeurt, dat vinden wij ook niet wenselijk. Daar heeft de gemeente liggen slapen de laatste twintig jaar met het afgeven van omzettingsvergunningen, net als in de Schildersbuurt en in delen van Vinkhuizen. Dat had niet zo mogen zijn. Ik heb net de suggestie gedaan om dat alsnog te repareren door ruimte te creëren op andere plekken, waar het aantrekkelijk is om naar te verschuiven. Ik vind het jammer dat u ons neerzet als steunende partij voor huisjesmelkers. Dat is erg jammer. Wilt u dat niet doen, is mijn vraag.

03:24:10

Voorzitter: SP. Precies. Ik wilde net zeggen, uw interrupties zijn meestal kort met een vraag, maar inmiddels zijn het hele termijnen en woordvoeringsronden, dus misschien moeten we ze iets beperken. SP.

03:24:22

De heer De Waard (SP): Dank u, Voorzitter. De heer Moerkerk heeft nog wat minuten en ik ook, dus daar kan ik goed gebruik van maken. Ik doe hier een feitelijke vaststelling, namelijk dat er meer ruimte moet komen voor particuliere verhuur. Dan

verdien je natuurlijk aan een woning en zoals ik net al zei, woningen zijn niet om aan te verdienen, maar om in te wonen. Dat is precies mijn definitie van huisjesmelkerij. Ik zeg hier helemaal niets gek, geloof ik. Het is juist dat beleid van die straatquota wat heeft gezorgd voor die problemen in Vinkhuizen, in Paddepoel en in de Schildersbuurt. Daar woon ik zelf en ik heb daar ook veel last van. Daarom vind ik het zonde dat dit het standpunt is van de Stadspartij en zonde voor al die mensen die in die buurten wonen.

03:25:13

Voorzitter: U krijgt nog een interruptie van Student en Stad.

03:25:18

Mevrouw Van Heteren (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een vraag aan de SP. Zien jullie ook, dat heel veel studentenkamers zijn omgebouwd naar studio's de afgelopen tijd, dus dat het eigenlijk alleen maar minder wordt? Er worden nu ook geen omzettingsvergunningen uitgegeven, dus het zal ook niet groeien.

03:25:33

Voorzitter: SP.

03:25:35

De heer De Waard (SP): Daar heeft mijn partij zich altijd tegen verzet. Het is inderdaad erg jammer van die studio's.

03:25:42

De heer De Waard (SP): Amendement A 08 over de regenbooggezinnen. Het is nooit de bedoeling om hun het leven moeilijker te maken. Wel is natuurlijk een strakke definitie van huishouden nodig bij het kat-en-muisspel wat we voeren met de huisjesmelkers. Daar hebben we de afgelopen jaren veelvuldig over gedebatteerd. Ik hoor graag van het college of dit nu per se de oplossing is en hoe zij erin staan.

03:26:06

Voorzitter: Dank u. CDA.

03:26:09

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, het CDA is positief over het voorstel. Dat zijn wij echter vandaag wat minder over de ingediende moties. Te beginnen bij de meeroudergezinnen van D66. Het is inmiddels de afgelopen jaren al heel vaak uitgelegd waarom het onverstandig is om af te wijken van de definitie, zoals die nu is opgenomen. Het risico op wangedrag is groot. Voor de mensen die bijvoorbeeld een niet-traditioneel huishouden vormen, wordt al maatwerk geleverd. Dit beleid, hoe het nu is, zorgt ervoor dat leefbaarheid in wijken wordt behouden en tegelijkertijd flexibiliteit getoond kan worden waar nodig. D66 zegt dit zelf ook in de overwegingen. Echter, in plaats van te vertrouwen op meerdere toezeggingen, die even zwaar wegen als zwart-op-wit, kiest D66 ervoor om weer een motie in te dienen, terwijl ze weet wat de nadelige effecten zijn. D66 creëert daarmee een probleem dat niet bestaat als symbool, ondanks dat de gevolgen van hun motie zouden zijn dat er ongewenste situaties kunnen ontstaan op de al verhitte woningmarkt.

03:27:11

De heer De Haan (CDA): Dan een motie over ONS studentenhuus. De reden dat we ervoor zouden kunnen zijn, is omdat er al te veel straten zijn in Groningen waar het

aantal studentenhuizen totaal uit balans is. Ik denk echter niet dat dit de reden is waarom Student en Stad vandaag deze motie indient. Kijkend naar de huidige ontwikkelingen van het aantal studenten lijkt er geen noodzaak om nu te werken aan extra toevoegingen voor deze doelgroep. De vraag zal de komende jaren naar verwachting afnemen en op specifieke plekken wordt extra voorraad geconcentreerd toegevoegd. Ook hier zullen wij tegen zijn.

03:27:43

De heer De Haan (CDA): De laatste motie van de VVD over eerst beboeten en dan waarschuwen. Ik heb in een interruptie op de heer Heiner al aangegeven dat we hiertegen zijn. Iedere Nederlander wordt geacht de wet te kennen en zich daaraan te houden. Burgers kunnen zich niet beroepen op het in de motie geopperde feit dat er erg veel regels zijn. Van ondernemers en al helemaal van mensen die bedrijfsmatig een huis verhuren, mag worden verwacht dat ze zich verdiepen in de regelgeving op dat specifieke gebied. Deze maatregelen om de toeristische verhuur te beteugelen, zijn juist ontstaan om overlast voor omwonenden te voorkomen en iets te doen aan het tekort aan huizen. Dat lijkt me nog altijd zwaarder wegen dan het medelijden van VVD en D66 met mensen die op deze bedenkelijke manier geld willen verdienen zonder zich bij de gemeente te melden. Dat gezegd hebbende, moet er natuurlijk altijd ruimte zijn voor de menselijke maat. Dank u wel.

03:28:31

Voorzitter: Dank u wel. Nu, dat zijn veel vingers. De VVD heeft een interruptie, zie ik. De anderen zijn eerste termijn? De VVD eerst en dan D66.

03:28:44

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. Dit is toch de menselijke maat, als we eerst mensen waarschuwen?

03:28:49

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, ik kan nog een keer het voorbeeld van net geven over die verkeersregels. Volgens mij zijn de regels heel duidelijk en mag je verwachten van zo een ondernemer dat hij zich goed inleest in de regels. Als hij zich daar niet aan houdt, dan wordt hij daar helaas voor geboet. Je ziet dat er een staffel in zit, dus hoe meer je de wet hebt overtreden, hoe zwaarder je gestraft wordt. Dat lijkt me rechtvaardig en volgens mij heeft de VVD daar ook mee ingestemd.

03:29:11

Voorzitter: D66 bij interruptie.

03:29:13

De heer Lo-A-Njoe (D66): Het CDA eindigde de woordvoering met 'we moeten altijd rekening houden met de menselijke maat'. Kan het CDA me uitleggen hoe ze dat doet, rekening houden met die menselijke maat?

03:29:22

Voorzitter: Het CDA.

03:29:24

De heer De Haan (CDA): Dat is een hele brede vraag, hoe het CDA rekening houdt met de menselijke maat. Dan zou ik zeggen, lees ons verkiezingsprogramma.

03:29:28

De heer Lo-A-Njoe (D66): In dit specifieke geval uiteraard.

03:29:31

De heer De Haan (CDA): In het specifieke geval van de meeroudergezinnen, bedoelt u? We horen de wethouder vaker zeggen dat er al mogelijkheden zijn voor maatwerk. Als dat niet het geval is, hoor ik dat graag.

03:29:42

Voorzitter: ChristenUnie, is dat een interruptie? Oké, dan ga ik nu naar u.

03:29:47

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Ik had een heel betoog bedacht, maar toen hoorde ik meneer De Haan spreken. Ik kan me bijna helemaal bij hem aansluiten. In mijn interruptie heb ik al iets gezegd over de motie van de VVD. Die lijkt heel sympathiek, maar rekt de verordening verder op dan de overwegingen lijken te suggereren. Het biedt ook inderdaad extra ruimte. Waarschuwen is op zichzelf niet verkeerd. Daar kan ik me aansluiten bij de heer De Haan, we houden al rekening met de menselijke maat en regels zijn regels. Mensen worden geacht om daarvan op de hoogte te zijn of zich te laten informeren.

03:30:30

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Voorzitter, dan gaan we naar de motie over de straatquota, die steunen wij niet. Het aantal studenten in Groningen gaat naar verwachting de komende jaren afnemen en wat ons betreft zit het probleem misschien aan de kant van de omzettingsvergunning. Huisjesmelkers, zoals de SP ze noemt, en pandjesbazen leveren omzettingsvergunningen niet in, omdat ze geld waard zijn. We zijn niet voor niets van het systeem van straatquota afgestapt naar de manier, zoals we nu werken, dus die zullen wij niet steunen.

03:31:10

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dan hebben we nog het amendement van D66 en daar kan ik me ook aansluiten bij de heer De Haan.

03:31:18

Voorzitter: Dank u wel. GroenLinks.

03:31:21

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Dank u, Voorzitter. Het zullen misschien de EVP-roots van GroenLinks zijn, maar mijn christelijke voorgangers hebben goed uiteengezet wat wij vinden van dit beleid. Laat ik de tijd gebruiken om te benoemen dat deze huisvestingsverordening ook heel veel goede dingen doet die nu niet aan de orde komen, omdat die moties er zijn. Er gaat weer ruimte komen voor wonen in je huis en niet voor verhuur. Dat gaan we allemaal beperken. Met de opkoopbescherming, die omhoog gaat, wordt het een stuk beter voor de starters op onze woningmarkt en voor mensen die op zoek zijn naar een huis.

03:31:51

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Ik ben blij dat we hierna klaar zijn met het riedeltje van de definitie van huishoudens. Het is al meermaals door het college duidelijk uitgelegd. Deze symboolpolitiek was voor mij niet nodig geweest.

03:32:03

Voorzitter: Dank u wel. Hebben we iedereen gehad in eerste termijn? Ik zie de PVV en dan D66.

03:32:14

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, Voorzitter. De motie over straatquota en omzettingsvergunningen vinden we een goed idee. Als je geen paal en perk stelt, zoals vroeger het geval was in deze stad, dan krijg je wildgroei, uitbuiting en overlast van studenten in wijken, waar het niet wenselijk is.

03:32:31

Mevrouw Blauw (PVV): De motie over eerst waarschuwen voor beboeten. Wij zijn niet zozeer voor toeristische verhuur. Wij zijn echter veel meer tegen dat de overheid gaat bepalen wat je met je eigen huis mag doen, dus we zullen zeker voor deze motie stemmen. Bij het amendement over 100% zekerheid voor regenbooggezinnen gaan wij tegenstemmen, omdat we dat een 'woke-amendement' vinden.

03:32:54

Voorzitter: Dank u. D66.

03:32:56

De heer Lo-A-Njoe (D66): Dank u wel, Voorzitter. Er zijn hier meerdere partijen die zeggen, dit is een symbolische motie, maar dat is voor mijn fractie niet het geval. Het is principieel. Wij hebben er echt moeite mee dat het college ervoor gekozen heeft om bij de definitie van een huishouden - en dat zijn de eigen woorden - aan te sluiten bij de traditionele vorm van een huishouden. We zullen dat ook zeker blijven herhalen. Ik kan me voorstellen, omdat het niet los te zien is van HBW 2, dat het pas later ingevoerd gaat worden...

03:33:23

Voorzitter: U krijgt een interruptie van GroenLinks.

03:33:26

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Ik had nog tijd, dus ik mocht nog even. Kom op, we hebben het meermaals gehad over dat er alle ruimte is voor regenbooggezinnen om in een huis te wonen in welke vorm zij willen. Daar is altijd maatwerk voor. Het college heeft vaak genoeg toegezegd, dat dit zo is. Wat is de noodzaak om nu weer te doen alsof deze coalitie niet staat voor diversiteit en inclusie, ook voor in onze woningen? Ik vind het erg kinderachtig van D66, durf ik te zeggen.

03:33:54

De heer Lo-A-Njoe (D66): Ik denk dat GroenLinks het niet helemaal begrijpt, want het gaat niet over deze coalitie of dit college. Ik heb er echt wel vertrouwen in dat dit college deze gezinnen niet buiten de boot zal laten vallen. We stellen hier echter regels vast en die kunnen ook door een volgend college gehanteerd worden. We stellen hier regels vast, waarmee mensen rechtszekerheid hebben, waarmee ze kunnen zien en kunnen lezen dat ze erbij horen. Dat ze niet geëxcludeerd worden, maar dat we ze na exclusie vervolgens kunnen includeren, omdat ze een uitzondering zijn. Dat is voor mij een fundamenteel principe. Ik weiger mee te gaan in de uitspraak over dat het symboolpolitiek is, want ik erger me groen en geel aan het feit dat die definitie nadrukkelijk gebaseerd is op de traditionele vorm van een huishouden.

03:34:37

De heer Lo-A-Njoe (D66): Het valt me vies tegen van deze coalitie dat ze op deze manier daarmee omgaan, want het is een kleine moeite om dit aan te passen. Dat mag best over een half jaar, als het moment daar is. Dit is echt een principekwestie.

03:34:48

Voorzitter: U krijgt nog een interruptie. U bent door de tijd en ik heb u straks ook meer ruimte gegeven. Daarvoor hebben we spreektijden. U kunt kort antwoorden. GroenLinks.

03:34:59

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Voorzitter, het principe delen we, volgens mij met bijna de hele raad, dat er voor deze mensen ook woningen moeten zijn. Echter, is meermaals aan bod gekomen dat de manier hoe D66 het definieert fraude en misbruik in de hand werkt. Er wordt meermaals gezegd...

03:35:15

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Blijf het agenderen, als er een college zou zitten dat geen ruimte biedt aan meeroudergezinnen en regenbooggezinnen. Echter, op deze manier hebben we de principes, waar wij bijna met zijn allen gezamenlijk voor staan, toch geborgd zodat die mensen ook ergens kunnen wonen.

03:35:34

Voorzitter: D66.

03:35:36

De heer Lo-A-Njoe (D66): Ik heb geen vraag gehoord, dus wat mij betreft, ga ik door. Ik kom tot een afronding. Sorry, burgemeester? O, ik dacht dat ik u hoorde. Dat is helder.

03:35:51

De heer Lo-A-Njoe (D66): Wat ons betreft, is dit zo principieel dat wij het sowieso zullen indienen. Ik snap best dat het niet direct aangepast kan worden, maar hiermee willen we een signaal afgeven dat dit niet de manier is waarop je dit moet doen. Dank u wel.

03:36:06

Voorzitter: Dank u wel. Was dit het voor de eerste termijn? Stadspartij.

03:36:13

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. De motie over de boete vinden we acceptabel, omdat we denken dat het een heel klein probleem is. Er zijn niet zo heel veel boetes die dreigen te worden uitgedeeld, dus we zullen die motie steunen. Ook, omdat mensen een keer een misstap kunnen maken. Dat mag een keer zo wezen. De motie over de regenbooggezinnen vind ik een symbolische motie. Dat maakte D66 boos, maar dat is juist de reden dat ik de motie zal steunen. Het is vervelend en denigrerend, als je via het 'uitzonderingenloketje' toestemming moet krijgen voor wat je wil en wat je graag wil doen in je leven. Ik vind het symbolisch. Ik denk dat het om een klein aantal mensen gaat, maar daar gaat het me niet om. Daarom zullen we de motie steunen.

03:36:58

Voorzitter: Er is een interruptie van het CDA.

03:37:01

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, maar als deze symbolische motie leidt tot ongewenste situaties?

03:37:07

Voorzitter: Als dat zo mocht wezen, dan neig ik naar accepteren dat we dat moeten repareren. We zullen dat op een andere manier weer recht moeten trekken, als dat blijkt zo te zijn. Ik vind op voorhand aannemen dat het verkeerd zou kunnen uitpakken niet de reden om dit niet te doen.

03:37:24

De heer De Haan (CDA): Er is al meerdere malen gezegd dat het op deze manier gaat uitpakken. Wat gelooft u niet aan de woorden van de wethouder, als hij zegt: er komt maatwerk en er wordt geluisterd. U geeft aan, het is een symbolische maat. De wethouder waarschuwt voor die ongewenste situatie en nog zegt u, laten we het toch maar doen.

03:37:39

Voorzitter: De Stadspartij.

03:37:41

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dan vinden we ons terug in dat we twee ongewenste situaties aan het afwegen zijn, die u schetst en die ik schets. Dan geef ik de voorkeur toch aan deze motie steunen, als de meest ongewenste situatie die ik wil voorkomen.

03:37:56

Voorzitter: Dat was het? Dan zijn we denk ik rond. Ik ga nu naar de wethouder, de heer Van Niejenhuis.

03:38:03

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Ik zal de drie moties langslopen. Ik wil eerst, als het mag, even reageren op de Stadspartij die zegt, dat wonen op Zernike zal gebeuren in 'woonkazernes'. De raad heeft kennisgenomen van de visie op Zernike en hoe we dat gebied willen gaan ontwikkelen. Dat zal een gebied worden met voorzieningen, met wonen, met onderwijs en met werken, dus dat wordt een heel mooi stadsdeel. Dat wordt een stukje ongedeelde stad. Dat wil ik toch gezegd hebben.

03:38:35

De heer Van Niejenhuis: Ook wil ik gezegd hebben, als uw raad zou besluiten het college op pad te sturen om panden van pandeigenaren, die verhuren aan studenten, op te kopen, dat u mij dan een hele dikke portemonnee mee mag geven. Het enige motief om in dat geval daarin mee te gaan, is geld. Ik denk dat het best ingewikkeld is. Natuurlijk voel ik wel mee met de pleidooien om dat meer in balans te brengen, maar dat is nu net wat we doen met die leefbaarheidstoets. Het voorstel van ons nieuwe raadslid - compliment voor uw reden in de woordvoering - om terug te gaan naar die tijd, waarin we straatquota hanteerden, is een simplificatie van de werkelijke situatie. We hebben juist gezegd, die 15% hanteren doet geen recht aan de werkelijke situatie en we moeten breder kijken naar de leefbaarheid en wat kan een buurt wel en niet dragen. Daarom is die leefbaarheid juist een ontzettend goed instrument. Die motie wil ik alvast ontraden langs deze weg.

03:39:32

De heer Van Niejenhuis: Dan naar de VVD en D66. Niet zo heel erg lang geleden hebben we de bestuurlijke boete ingevoerd met hele brede steun van uw raad. Uw raad zegt, de krapte op de woningmarkt is enorm, woningen zijn om in te wonen en woningen zijn niet om geld aan te verdienen. We kennen allemaal het systeem van waarschuwen en last onder dwangsom. Het zijn trajecten van soms twee jaar, waarin we proberen mensen die geld verdienen aan huisvesting weer terug op het goede pad te brengen en die situatie te herstellen. Dat kost ongelooflijk veel geld, ambtelijke inzet en leidt heel vaak niet eens tot het repareren van de situatie.

03:40:13

De heer Van Niejenhuis: De raad was ongeduldig, de raad wilde een bestuurlijke boete en die heeft ze gekregen. Het stelsel is nog maar koud ingevoerd of we gaan pleiten om het af te zwakken. Het college wil dat met klem ontraden. De boetes zijn proportioneel. U heeft de boetebedragen zelf vastgesteld. Als je een boete zou krijgen en je verhuurt de woning een paar dagen, dan heb je het al weer terugverdiend in dit geval. Pas bij recidive wordt de boete echt zwaarder. Als college vinden we dit een hele passende boete, dus we gaan de motie ontraden.

03:40:45

De heer Van Niejenhuis: Richting D66, u heeft aangekondigd dat u het er vaker over wilt hebben. Dat maakt, dat ik nog vaker zal zeggen dat ik met uw meevoel en meedenk. Het lijkt me erg vervelend, als je als regenbooggezin leest dat jouw overheid zich aansluit bij een traditioneel gezin. Dat lijkt me echt vervelend, dat heb ik ook vaker gezegd. Tegelijkertijd heb ik ook gezegd, deze definitie van huishoudens is met een kanon op een mug schieten. We moeten misstanden voorkomen. We moeten juist voorkomen dat er heel veel mensen, die niet zoveel relatie met elkaar hebben, samen in één huis worden gezet. Die moeten we ook beschermen tegen pandjesbazen die dat doen.

03:41:29

De heer Van Niejenhuis: Uw raad heeft de foto's gezien van studenten of Oekraïense gezinnen die onder een trap leven met loshangende elektriciteitsdraden et cetera. Daar kan ik nog wat langer en meer over vertellen. Dat willen we voorkomen. We voelen allemaal het ongemak van het kiezen van deze definitie, maar tegelijkertijd zie ik geen andere weg. Ik vind dat D66 een dappere poging heeft gedaan om het regenbooggezin te definiëren, maar ik zou me heel goed kunnen voorstellen dat we daar ook discussie over zouden kunnen gaan krijgen. Het is namelijk lastig om die definitie helemaal sluitend te maken. Om die reden wil ik die motie namens het college ontraden. Wel met de toezegging dat we regenbooggezinnen, als zij een woonwens willen vervullen in de stad Groningen, nog nooit een strobreed in de weg hebben gelegd en dat ook nooit zullen doen om de reden dat zij een regenbooggezin zijn. Tot zover.

03:42:20

Voorzitter: Dank u wel. De VVD.

03:42:23

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. Een vraag over die regenbooggezinnen. In die brief van december heeft de wethouder geschreven over de definitie van

gemeenschappelijke huishouding, die in het omgevingsplan wordt opgenomen. Daar vallen die regenboog gezinnen toch ook onder?

03:42:37

Voorzitter: ChristenUnie, zag ik.

03:42:41

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Het hangt in het debat een beetje in het midden. We hebben het vaak over de menselijke maat. Bij het regenbooggezin, zegt de wethouder daar net wat over, maar ook bij het waarschuwen op overtredingen. Kan het college toelichten hoe ze daarmee omgaan?

03:42:56

Voorzitter: Nog anderen in tweede termijn? U had geen tijd meer. Dan ga ik naar het college. Ja, u heeft spreektijden. De wethouder.

03:43:08

De heer Van Niejenhuis: Richting de VVD, dat hangt ervan af welke definitie u zou willen hanteren voor een regenbooggezin. Die is nog niet vastgesteld en die zal, als ik de woordvoeringen van de raad hoor, niet worden vastgesteld. Of een regenbooggezin daar binnen valt of buiten valt, kan ik niet zo goed zeggen als wethouder. Nogmaals, wij hebben een regenbooggezin nooit een strobreed in de weg gelegd en zullen dat ook niet doen. Mensen kunnen zich gewoon in deze stad vestigen. De enige reden waarom we hebben gekozen voor de woorden 'traditioneel huishouden' is om te voorkomen dat er heel veel mensen zonder enige onderlinge relatie met hele slechte en kleine woonruimte worden opgescheept. Misschien ook voor veel te veel geld en misschien in een onveilige situatie.

03:43:52

De heer Van Niejenhuis: We hebben houvast nodig als gemeente om te kunnen handhaven. Hoe meer ruimte we bieden, hoe meer misbruik er van gemaakt wordt. In deze stad zijn namelijk veel mensen die vastgoed in handen hebben en dat inzetten om geld te verdienen in plaats van mensen te huisvesten of iets bij te dragen aan de kwaliteit van deze stad.

03:44:12

De heer Van Niejenhuis: Richting de ChristenUnie zou ik de vraag bijna bij u terug willen leggen, want het zijn de regels die u heeft vastgesteld als raad en als college. Namens het college vind ik dat wij hier een hele menselijke maat hanteren. De boetetabel die wij hanteren bij de bestuurlijke boete is gebaseerd op wat G4-steden doen. Daar heeft consultatie op plaatsgevonden. Er is beleid vastgesteld om de boete eventueel af te zwakken, als daar aanleiding toe is. Ik vind dat we daar als college en als raad een hele goede menselijke maat hanteren. Tot zover.

03:44:49

Voorzitter: Dank u wel, wethouder. Dan gaan we nu eerst stemmen over de amendementen, dan over het voorstel en dan over de motie. Ik begin bij amendement A 03 'Eerst waarschuwen voor beboeten.

03:45:22

Voorzitter: Met tien stemmen voor en 31 stemmen tegen is dit amendement verworpen.

03:45:27

Voorzitter: Dan kom ik bij amendement A 08 '100% zekerheid voor regenbooggezinnen'.

03:45:45

Voorzitter: Met 34 stemmen tegen en zeven stemmen voor is ook dit amendement verworpen.

03:45:51

Voorzitter: Dan breng ik nu de huisvestingsverordening in stemming.

03:46:09

Voorzitter: Nog één stem.

03:46:28

Voorzitter: Met vier stemmen tegen en 37 stemmen voor is de verordening aangenomen.

03:46:33

Voorzitter: Dan kom ik nu bij motie M 05 'ONS studentenhuus'. Met dertien stemmen voor en 28 stemmen tegen is deze motie verworpen.

d. Ontwikkelagenda MIRT-onderzoek gebiedsgerichte ontsluiting Westflank

- M01: GO WEST
- M02: Aanpak fijnstof en geluidsoverlast Westflank
- M04: Verdubbeling N355

03:46:59

Voorzitter: Dan komen we nu bij bespreekpunt 6d. Ontwikkelagenda MIRT-onderzoek gebiedsgerichte ontsluiting Westflank. Ik wil eerst Partij voor het Noorden vragen om kort het dictum van motie M 01 voor te lezen.

03:47:17

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank, Voorzitter. We verzoeken het college samen met de Stadspartij en Groep Staijen om een nieuw onderzoek te starten samen met de provincie Groningen naar de mogelijkheden voor een geheel nieuwe westelijke ringweg. Bijvoorbeeld vanaf Westpoort naar de N355, waar ook andere gemeenten zoals Westerkwartier en het Hogeland van kunnen profiteren, met als randvoorwaarde dat het goed moet passen in het kwetsbare landschap. Dat is het dictum.

03:47:49

Voorzitter: Ook motie M 02.

03:47:55

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Het dictum van de motie M 02: verzoekt het college om bij de aanpassing van de huidige westelijke ringweg maatregelen te nemen die geluidsoverlast en fijnstof beperken, zoals bijvoorbeeld het plaatsen van schermen, natuurlijke geluidswallen en meer groen.

03:48:16

Voorzitter: Dank u wel. De VVD voor motie M 04.

03:48:21

De heer Heiner (VVD): Deze motie roept op tot een verdubbeling van de N355, waar auto's ook zijn toegestaan.

03:48:27

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik wie het woord wil in eerste termijn. Ik zie ChristenUnie en daarna de VVD.

03:48:37

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Als ChristenUnie zijn we blij met deze ontwikkelagenda en het commitment voor de aanpak van de westelijke kant van de stad. In de moties en amendementen lijkt nu alsof het gaat om een plan voor autoverkeer. Echter, in de ontwikkelagenda zit heel veel ruimte en geld, juist voor goede ov- en fietsverbindingen in onze stadswijken aan de westkant. In Vinkhuizen, maar ook in het nieuwe gebied Suikerzijde en richting de Buitenhof. Voorzitter, dat is ook hard nodig, omdat we zien dat de drukte op de westelijke ring steeds meer toeneemt. We hebben met zijn allen meer auto's en er gaan veel extra mensen in die huizen wonen. Daar ben ik blij mee en moeten we vanuit het idee van mobiliteit natuurlijk goed over nadenken.

03:49:32

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Voorzitter, dan wil ik ingaan op de verschillende amendementen en moties. De motie van de Partij voor het Noorden over de ringweg, ik zeg maar A7 Hoogkerk richting Zuidhorn, daar zijn wij niet voor. We vinden het op zich een aardig idee, maar uit verkennende onderzoeken blijkt dat dit niet de drukte van de westelijke ring afhaalt en dus geen oplossing biedt voor het probleem waar we voor staan.

03:50:07

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): De aanpak fijnstof en geluidsoverlast, ook van Partij voor het Noorden, dienen wij mee in. Het lijkt ons goed om aan het begin al te kijken naar hoe we die situatie daar, die gebouwd is in de jaren zeventig, beter bij de tijd kunnen brengen en ook beter de omwonenden daar kunnen beschermen tegen fijnstof en geluidsoverlast. Ten slotte de motie over de N355 van de VVD. Daar zijn we het niet mee eens. Meer asfalt leidt niet per definitie tot meer doorstroming. Het lijkt ons juist goed, zoals het college voorstelt samen met de provincie, om in te zetten op goed en hoogwaardig openbaar vervoer en die lijn te volgen. Dank u.

03:50:49

Voorzitter: Dank u. VVD.

03:50:51

De heer Heiner (VVD): Dank, Voorzitter. Wij zijn voor ongedeelde wegen, waar plek is voor zowel bus als auto, zodat niet alleen de bus kan doorrijden, maar ook iedereen met de auto. Daarom dienen wij een motie in voor verdubbeling van de N355, waarin we twee opties beschrijven. Eén om de hele weg te verdubbelen van Groningen tot aan Zuidhorn en een om van Groningen tot Nieuwklap te onderzoeken.

03:51:13

Voorzitter: Een interruptie van GroenLinks.

03:51:15

De heer Leemhuis (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Ik heb een vraag. Het is deze raadsvergadering vaker voorgekomen dat de VVD eerst voor iets heeft gestemd en vervolgens contraire voorstellen doet. Het basisprincipe van de mobiliteitsvisie, waar de VVD mee heeft ingestemd, is juist het loslaten van de autologica en een voorkeur geven aan lopen, fietsen en ov boven de auto. Is deze motie niet in tegenspraak met het voorstemmen van de VVD voor de mobiliteitsvisie?

03:51:44

Voorzitter: VVD.

03:51:46

De heer Heiner (VVD): Nee, zeker niet.

03:51:50

Voorzitter: Dan ga ik naar de Partij voor het Noorden.

03:51:54

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank, Voorzitter. Als het gaat om fijnstof hebben we daar twee moties voor ingediend. Fijnstof zie je niet, je hoort het niet, je ruikt het niet, je voelt het niet, maar het is er wel. Het is echt letterlijk een sluipmoordenaar. Dat is de reden dat wij zeggen, onze liefste wens zou zijn om die stad heen te gaan, Go West! Dertig procent van het verkeer heeft helemaal niets te zoeken op de westelijke ringweg. Met name agrarisch vrachtverkeer zijn echt enorme vrachtauto's. Die rijden straks dwars door Vinkhuizen en dwars door Paddepoel op die bestaande provinciale westelijke ringweg. We willen geen Parijse toestanden in Groningen, zeker nu de stad aan de westkant steeds verder gaat uitbreiden. Zeker op de wat langere termijn met een autonome verkeersgroei, hoewel we dat niet graag willen, van 1,5% per jaar. Keer tien is 15% geïndexeerd, dus zit je bijna op 20% toename in tien jaar en dat gaat maar door.

03:53:04

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): GroenLinks refereerde er ook aan, we willen minder auto's, maar er is meer dan de stad. Er is veel meer dan de stad. Er bestaat ook zoiets als Hogeland, er bestaat zoiets als Westerkwartier en ook daar moet verkeer heen. Op dat platteland kun je niet zonder auto. Daar kun je echt niet zonder een auto, dus dat verkeer blijft komen.

03:53:23

Voorzitter: Een interruptie van GroenLinks.

03:53:26

De heer Leemhuis (GroenLinks): Ik ben het helemaal eens met de Partij voor het Noorden dat er meer is dan de stad. Is het nu zo dat de Partij voor het Noorden voor de inwoners van Oostwold, Enumatil en Den Hoorn een nieuwe snelweg door hun gebied wil laten gaan waar ze overlast hebben van geluid en fijnstof? Met andere woorden, is het niet zo dat het aanleggen van een 'weiland-ringweg', die volgens de cijfers niets oplost, juist verleggen van het probleem is en juist mensen buiten de stad nog meer hindert?

03:53:58

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

03:54:00

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Goede vraag en dank daarvoor. Kijk, deze westelijke ringweg gaat door een gebied waar 30.000 mensen wonen, 30.000 mensen. We hebben heel duidelijk gezegd in die motie, dat het wel moet passen in het landschap. Natuurlijk willen we niet zomaar een nieuwe ringweg dwars door een kwetsbaar landschap gaan realiseren. Vandaar het verzoek om een onderzoek. Daar hebben andere mensen meer verstand van dan onze fractie, maar ga het in ieder geval onderzoeken. Tenzij je ervoor kiest om een halve snelweg door die stad te laten gaan over 10 of 20 jaar. Het is nu eigenlijk al een halve snelweg. Ik zou iedereen oproepen, ga eens kijken bij die westelijke ringweg en ga eens kijken hoeveel vrachtverkeer, wat daar helemaal niets te zoeken heeft, zich daar bevindt. Je zult enorm schrikken. In de Reitdiepzone en gaat gebouwd worden en is al gebouwd, we hebben Woldringcomplex en Crossroads. Dat staat nu allemaal heel kwetsbaar midden in dat fijnstof van die westelijke ringweg.

03:55:07

Voorzitter: U heeft een interruptie van de ChristenUnie.

03:55:10

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Dank u, Voorzitter. Ik dacht dat meneer Van der Laan nog zou komen met de toverwoorden 'verdiepte ligging', want dat is nog niet aan de orde geweest. Mijn vraag gaat over dat nieuwe onderzoek, dat de motie vraagt. We hebben bij de stukken eerder gedebatteerd over het feit dat er al een onderzoek ligt dat aantoonde dat de westelijke ringweg om Hoogkerk heen helaas niet de oplossing voor het probleem is. Mijn vraag aan de heer Van der Laan: wat verwacht u van een nieuw onderzoek, als er al feiten liggen dat het toch minder resultaat heeft dan we misschien hopen?

03:55:48

Voorzitter: De Partij voor het Noorden.

03:55:49

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, in het debat in de commissie hadden we al een discussie met de wethouder. Ik zal het nog een keer herhalen. Over het eerste stukje ringweg van Martiniplaza tot Hoendiep rijden per dag gemiddeld tienduizend vrachtauto's. Op het tweede stukje van Hoendiep tot aan Reitdiephaven rijden iedere dag gemiddeld 6,5 duizend vrachtauto's. Vrachtauto's, dan hebben het nog niet eens over het gewone verkeer. Je kunt je ogen sluiten voor dat soort harde feiten, maar dat zijn de feiten, Voorzitter. Als je een snelweg door de stad wil, dan moet je daarmee doorgaan. Zeker voor de lange termijn, maar dan heb je echt te maken met dat hele verraderlijke fijnstof.

03:56:29

Voorzitter: Nog een interruptie van de ChristenUnie.

03:56:31

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. De heer Van Laan zegt veel, maar beantwoordt niet mijn vraag. Mijn vraag aan de heer Van der

Laan is: wat denkt u dat een nieuw onderzoek u gaat opleveren als dat onderzoek er nu al ligt?

03:56:45

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

03:56:46

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, wij hebben een beetje het gevoel en dat heeft de gemeente enorm goed gedaan, dat de gemeente Groningen veel dingen naar zich heeft toe gehaald vanuit het denken van de stad. Fietspaden en het weghalen van stoplichten is heel goed, maar nogmaals, er is heel veel meer dan alleen die stad. Je hoort toch in Westerkwartier hele andere geluiden. Ook vanuit onze eigen klankbordgroep, waar mensen in zaten uit Paddepoel en Vinkhuizen, is meerdere keren de wens op tafel gelegd om dat nog een keer goed te onderzoeken. Wij hebben enige twijfels bij dat onderzoek en of die wens er echt ligt vanuit de stad om om de stad heen te gaan.

03:57:36

Voorzitter: Dank u wel. Nog anderen in eerste termijn? Student en Stad eerst, dan groep Staijen en CDA.

03:57:45

De heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Met dit voorstel om de infrastructuur in de Westflank te verbeteren, ligt er een gedegen voorstel. Hiermee zetten we in op de fiets en het openbaar vervoer, zodat je snel met de bus van A naar B kan. We zorgen dat we de autodominantie binnen onze gemeente en de westelijke ringweg verminderen. Ik zal ook onze visie op de ingediende moties delen. De eerste motie om een nieuwe westelijke ringweg om de stad heen te leggen, daar staan we negatief tegenover. We denken dat het geld veel beter besteed kan worden aan het aanleggen van nieuwe fietsverbindingen en het aanleggen van ov-verbindingen, omdat ze meer mensen efficiënter vervoeren met minder ruimte.

03:58:37

Voorzitter: U heeft een interruptie van de Partij voor het Noorden.

03:58:41

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. Realiseert Student en Stad zich dat het verkeer over die ringweg niet vermindert? Ik noemde al 1,5% groei per jaar. U kent het project De Doorwaadbare Stad, dat betekent dat er nog meer verkeer vanuit de stad op die ringweg komt. Dat zijn wel de feiten.

03:58:58

Voorzitter: Student en Stad.

03:58:59

De heer Vermerris (Student en Stad): Voorzitter, maar hier in de politiek kunnen wij die beweging kenteren door nu extra te gaan investeren in openbaar vervoer en in de fiets, zodat het veel aantrekkelijker wordt om die verbindingen te maken met andere vervoersmiddelen dan de auto.

03:59:15

De heer Vermerris (Student en Stad): Bij de tweede motie van de Partij van het Noorden wachten wij het oordeel van de wethouder af. We zijn benieuwd hoeveel er

al gebeurt en of er al wat gebeurt. De derde motie van de VVD, u heeft het al eerder in mijn betoog gehoord, we zijn juist voor meer investeren in openbaar vervoer. Zodat de bus niet stilstaat en als de bus doorrijdt dat ook de autobezitters denken: o, de bus rijdt wel door, dus misschien pak ik de volgende keer wel de bus, omdat ik dan misschien sneller op mijn bestemming ben. Daar staan wij dus ook negatief tegenover. Dank u wel, Voorzitter.

03:59:48

Voorzitter: Dank u. Groep Staijen.

03:59:53

De heer Staijen (Groep Staijen): Dank u, Voorzitter. Er wordt enorm bijgebouwd aan de westkant van de stad. Het is logisch dat er dan ook werk gemaakt wordt van de ontsluiting van al deze nieuwe wijken. De verbetering van de verkeersveiligheid, vooral voor fietsers, kan op mijn steun rekenen. Voorzitter, maar je moet een doorgaande route met veel vrachtverkeer en met vervoer van gevaarlijke stoffen niet gaan mixen met de lokale vervoersstromen van- en naar woonwijken. Ook als je inzet op meer ov en meer fietsers blijf je nog steeds een enorme hoeveelheid vrachtverkeer over die westelijke ringweg houden. Daarom ben ik mede-indiener van de motie 'GO WEST'. Probeer het doorgaande verkeer, vooral het vrachtverkeer, een beetje te scheiden van het lokale verkeer.

04:00:39

De heer Staijen (Groep Staijen): Motie M 02 'Fijnstof en geluidsoverlast Westflank'. Er zijn normen, maar daar mag je overheen gaan in speciale situaties. Dat wordt dikwijls erg makkelijk gedaan, als ze daar langs die weg bouwen, dus ik zal deze motie steunen. Over de verdubbeling van de N355 vraag ik me af, verplaatst dat niet alleen het probleem van waar het nu is naar een nieuwe fuik? Dan kom ik bij motie M 01 terecht, een nieuwe rondweg zou volgens mij een betere oplossing zijn. Dank u.

04:01:09

Voorzitter: Dank u. CDA.

04:01:10

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, dank u wel. Ik hoop dat bij het verhaal van de heer Van der Laan mijn kinderen al naar bed waren, want het was een beangstigend verhaal over die vrachtwagen. Ik hoorde verhalen over sluipmoordenaars. Als ze de volgende keer een vrachtwagen zien, dan gaan ze keihard rennen. Natuurlijk heeft de heer Van der Laan ergens een punt. Uiteindelijk zouden alle partijen hier toch het liefst een volledig verdiepte ligging willen. Dat zou iedereen willen, maar ik zie dat nu wel het onderste uit de kan is gehaald, al zou het natuurlijk nog steeds mooi zijn als het lukt. Dat is ook belangrijk, zeker met al die 11.000 nieuwe woningen die straks gebouwd worden. Ik moet de heer Van der Laan ook een compliment geven, want de motie over fijnstof is een van de weinige moties die wij vandaag wel steunen en waar wij ook opstaan. De enige volgens mij. Dat is een heel goed voorstel en complimenten voor de heer Van der Laan.

04:02:05

De heer De Haan (CDA): De laatste motie gaat over die verdubbeling van de N355. Dat vinden wij een lastige. Je wil aan de ene kant zorgen dat het ov een aantrekkelijk alternatief is en aan de andere kant willen we meer doorstroming en minder minder

files. Op basis van deze motie is hier lastig een conclusie over te trekken. Wij zouden zelf meer voelen voor een onderzoek om te kijken naar zowel de variant die er wordt voorgesteld als de variant van de VVD, zodat je die naast elkaar kunt leggen. Zoals we de motie nu lezen vinden wij deze toch te stellig en hopen we dat de wethouder wellicht hier zijn licht over kan laten schijnen.

04:02:42

Voorzitter: Dank u. GroenLinks.

04:02:44

De heer Leemhuis (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Ik was verbaasd over de woorden van het CDA dat zegt dat ze hopen dat de kinderen al naar bed zijn, want ik kan me niet voorstellen dat er überhaupt kinderen naar deze raadsvergadering kijken, maar dat natuurlijk geheel terzijde. Ik vermoed dat mijn zoons aan het gamen zijn...

04:03:02

De heer De Haan (CDA): Mijn kinderen wel, die kijken altijd.

04:03:05

De heer Leemhuis (GroenLinks): Ja, dat zal. Verschillende opvoedingsstijlen denk ik dan maar.

04:03:11

De heer Leemhuis (GroenLinks): Mijn fractie is is heel blij met dit voorstel. Dat is niet, omdat wij blij zijn dat we niet in één keer de hele verdiepte ligging hebben gekregen, maar mijn fractie ziet dat de wethouder en zijn medewerkers heel goed onderhandeld hebben en er een goed voorstel uit hebben weten te slepen voor de stad Groningen en voor de gemeente Groningen, want het zorgt voor enorme investeringen in openbaar vervoer en bereikbaarheid voor fietsen. Met name in Vinkhuizen wordt het straks echt een stuk beter. Ik ben blij met de toezegging van de wethouder om, totdat dit uitgevoerd is, al naar Vinkhuizen te kijken om de verkeerssituatie daar te verbeteren, want sluipverkeer in Vinkhuizen is een probleem.

04:03:51

De heer Leemhuis (GroenLinks): Ik kom bij de moties. De eerste motie, ik heb het al in mijn interruptie duidelijk gemaakt. Het aanleggen van een 'weiland-ringweg', die niet alleen onze nabuurgemeentes een ringweg door de weilanden oplevert, levert - dat blijkt uit onderzoek - helemaal niets op. Het meeste verkeer is bestemmingsverkeer en moet in Groningen zijn of moet naar de Eemshaven vanaf de A28. We moeten inzetten op zo goed mogelijke maatregelen op het gebied van aanpak van fijnstof en geluidsoverlast. Misschien zou het al in de plannen meegenomen worden, maar ik vind het heel goed als wij als raad een scherpe uitspraak doen dat er maximaal ingezet moet worden op reductie van geluidsoverlast en aanpak van fijnstof. Daarom staan we op die motie.

04:04:43

De heer Leemhuis (GroenLinks): Ik heb al in de interruptie op de VVD iets gezegd over de motie over de verdubbeling van de N355. Het leek een paar jaar geleden die kant op te gaan. Dit is juist wat mijn fractie niet wil en ik denk ook de meerderheid van de raad, dus wij zullen niet voor een verdubbeling voor auto's stemmen, maar voor betere busbanen zodat het openbaar vervoer in Groningen verbeterd wordt.

Daarmee volgen we de mobiliteitsvisie en het STOMP-principe van stappen, trappen, openbaar vervoer, mobiliteitsdiensten en dan pas de privé-personenauto. Dank u wel, Voorzitter.

04:05:17

Voorzitter: Dank u. Partij voor de Dieren en dan de SP.

04:05:23

De heer Pechler (Partij voor de Dieren): Dank, Voorzitter. O, ik heb nog 8 minuten. Motie één over meer asfalt en meer auto's zijn we tegen. Motie twee, fijnstof niet leuk, dus zijn we voor. Motie vier is wederom meer asfalt en meer auto's, dus zijn we tegen. Bussen zijn beter. Goede ontwikkelagenda. Tot zover.

04:05:46

Voorzitter: In 15 seconden. De SP.

04:05:49

De heer Huisman (SP): Dank u, Voorzitter. Zo kort ga ik het niet houden. Tijdens de meningsvormende sessie heb ik al aangegeven dat wij als SP content zijn met de Westflank en daar heb ik niets aan toe te voegen. De motie fijnstof dienen wij mee in en alle argumenten zijn daar al over gewisseld.

04:06:07

De heer Huisman (SP): De motie verdubbeling zullen wij niet steunen, alleen al om de grote impact die het zal hebben op de omgeving. Wij denken dat de voorstellen, zoals het verwijderen van de verkeerslichten bij Slaperstil een oplossing zullen gaan bieden. De motie voor een nieuw onderzoek met betrekking tot een nieuwe ringweg steunen wij niet. Er zijn in het verleden voldoende onderzoeken naar geweest en we zien niet dat hierin verbetering gaat komen. Het zal een aanslag zijn op de cultuurhistorische waarde van die omgeving.

04:06:42

Voorzitter: Dan nog de PVV.

04:06:46

Mevrouw Blauw (PVV): Dank u wel, Voorzitter. Wij zullen tegen deze MIRT-agenda stemmen. Er moet daar natuurlijk wel iets gebeuren qua inrichting en fietsplan et cetera, maar wij zijn altijd voor een verlegging van de westelijke ring naar het westen geweest en ook om het huidige traject te gebruiken om een trein naar Zernike aan te leggen. Motie over verdubbeling N355 dienen wij mee in. De motie GO WEST. Een nieuwe ring ten westen van de stad hebben we al eerder voorgesteld van de A7 naar de N355 ten westen van Hoogkerk. De weg richting Zuidhorn verbreden...

04:07:24

Mevrouw Blauw (PVV): Met de overwegingen zijn wij het niet allemaal eens, met name het gedeelte over fijnstof, maar we steunen het onderzoek. Bij de motie over aanpak fijnstof gaan wij tegenstemmen. Er ligt een ring rondom Groningen waarover tienduizenden auto's rijden en de stad groeit met 20.000 woningen met daarbij meer auto's. Bovendien wil de gemeente vanwege het circulatieplan minder autobewegingen tussen de wijken en alles via de Ring laten stromen met als gevolg langere afstanden rijden met meer uitstoot. We zitten met andere woorden in een ring van fijnstof en dat blijft zo in elke situatie.

04:07:58

Voorzitter: U heeft een interruptie van GroenLinks.

04:08:00

De heer Leemhuis (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Ik ben benieuwd waarom de PVV tegen de ontwikkelvisie gaat stemmen. Is het nu zo dat de PVV vindt dat minister Barry Madlener van de PVV slecht heeft onderhandeld met de provincie en de gemeente?

04:08:15

Voorzitter: PVV.

04:08:18

Mevrouw Blauw (PVV): Volgens mij heb ik aangegeven, waarom wij hiertegen zijn.

04:08:23

Voorzitter: Volgens mij hebben we iedereen gehad. Stadspartij, had u een interruptie? Sorry, ik doe eerst even de interrupties. Of had u ook een interruptie?

04:08:34

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Nee, woordvoering.

04:08:35

Voorzitter: Oké, dan maak ik even de interruptie af. Partij voor het Noorden.

04:08:40

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank u, Voorzitter. Toch nog een vraag aan de PVV. Natuurlijk willen wij het liefst dat de motie over aanpak fijnstof het unaniem haalt, dus probeer ik de PVV nog op het goede spoor te krijgen. De PVV kan toch niet tegen maatregelen zijn die fijnstof gaan verminderen. Ik kon de redenering niet helemaal volgen.

04:09:02

Voorzitter: PVV.

04:09:05

Mevrouw Blauw (PVV): Het verplaatsen van de Ring naar het westen verandert niets aan de stikstofdepositie of de fijnstof van auto's. Die blijven immers rijden, dus dit haalt niets uit. We zijn er zeker niet tegen, maar dit haalt niets uit. Daarom stemmen wij tegen.

04:09:19

Voorzitter: We agree to disagree. De Stadspartij.

04:09:23

De heer Moerkerk (Stadspartij 100% voor Groningen): Dank u, Voorzitter. De motie GO WEST staan we op, omdat we vinden dat de stad fors uitbreiden helaas toch met wat extra asfalt gepaard zal moeten gaan. We denken dat een ring buiten de stad om helemaal niet een al te rigoureuze ingreep hoeft te zijn als dat goed bestudeerd wordt. Het creëert ook veel meer mogelijkheden om in de Westflank een nog sterkere kwaliteitsslag te maken, omdat veel verkeer toch verdwijnt en dan is er juist meer mogelijk aan de Westflank. Motie M 02 spreekt voor zich, vinden we. Dan de verdubbeling aan de kant bij de N355. Ik ben reëel om te weten dat die extra ring er waarschijnlijk toch niet komt, in ieder geval niet de komende dertig jaar. Dan vinden

we motie M 04 de second best optie, zodat de doorstroming in ieder geval enigszins wat verbeterd wordt. Daarom steunen we die.

04:10:16

Voorzitter: Dan ga ik nu naar de wethouder, de heer Broeksma.

04:10:20

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Goed dat een aantal partijen complimenten voor het voorstel geven, dank daarvoor. Het gaat namelijk over nogal wat. We bouwen 11.000 woningen erbij, drie keer Zuidhorn om het beeldend te zeggen. Een enorme investering van vooral het Rijk en de provincie, waar ook de gemeente aan meedoet, die een oplossing gaat bieden voor een groot deel van de problematiek aan de Westflank.

04:10:45

De heer Broeksma: Voorzitter, drie moties. Ik ga ze in volgorde langs. De motie 'GO WEST' ontraden we. Uit het MIRT-onderzoek, wat voor ons ligt, komt naar voren dat een dergelijke nieuwe weg er niet voor zorgt dat er geen investeringen meer nodig zijn. Die investeringen in west zijn nog steeds nodig. Een nieuwe weg tussen de Friese Straatweg en de A7 lost dat niet op. Dat betekent dat je nog steeds moet investeren in diezelfde wegen. Dat is bevestigd in twee eerdere provinciale onderzoeken de afgelopen jaren, daar werd naar verwezen door sommige partijen. Het is onderzocht en het is geen goed idee. Het lost het niet op, ook omdat een aantal vrachtwagens en verkeer naar de A28 moeten, dus uit het noorden komen. Zij gaan geen kilometers omrijden om van die andere weg gebruik te gaan maken.

04:11:39

De heer Broeksma: De provincie gaat de komende twee jaar, zoals ik begrepen heb, met de gemeente Westerkwartier kijken naar mobiliteitsvraagstukken in die gemeente. Of een wegverbinding tussen de Friesestraatweg, de N355 en de A7 een oplossing is voor het mobiliteitsvraagstuk in Westerkwartier zal in dat verkennende onderzoek worden meegenomen. Voorzitter, wij ontraden motie M 01 'GO WEST'.

04:12:02

De heer Broeksma: Motie M 02 'Aanpak fijnstof en geluidsoverlast van de Westflank'. We moeten dat sowieso doen en we gaan dat sowieso doen. Bij het uitwerken van de verdere plannen van de westelijke ringweg gaan we onderzoeken wat de effecten zijn voor de luchtkwaliteit en voor fijnstof. Mocht blijken dat we fijnstof kunnen verminderen of moeten verminderen door het nemen van passende maatregelen, dan betrekken we dat in de verdere besluitvorming. We komen natuurlijk terug bij uw raad, bijvoorbeeld als we het ontwerp vaststellen. Wij moeten bij u krediet ophalen om dat te kunnen uitvoeren en voor de westelijke ringweg komt dat nog.

04:12:40

De heer Broeksma: Misschien een toevoeging. Voorzitter, eens in de vijf jaar stellen wij een luchtkwaliteitsrapport op als gemeente. Dat moeten wij niet, maar dat doen wij wel. Dat moet niet, omdat de grenswaarden voor de stikstofdioxide en fijnstof ruim gehaald worden. De lucht in Groningen is gezonde lucht. Toch blijven wij streven naar verdere gezondheidswinst en transparantie richting de inwoners. Wij hebben ook recent het Schone Lucht Akkoord ondertekend. Op 17 april hebben we dat

gedaan. Wij onderzoeken dat op dit moment voor een actualisatie in 2026. Voorzitter, motie M 02 oordeel raad.

04:13:18

De heer Broeksma: Motie M 04 'Verdubbeling N355'. Het is misschien goed om te beseffen dat een verdubbeling van dit stuk Friese straatweg tussen Zuidhorn of Nieuwklap en het Reitdiepplein geen oplossing is. Beantwoord voor uzelf de volgende vraag waarom auto's stilstaan. Ook bij een tienbaansweg kom je ergens in het stedelijk gebied dat eerste stoplicht tegen, bijvoorbeeld bij de Edelsteenlaan of bij de afrit naar Zernike. Je gaat naar één rijstrook toe, dus een tweebaansweg, een vierbaansweg of een tienbaansweg voorkomt geen file. Ik heb het wel vaker gezegd, een automobilist in de file heeft geen belang bij bredere wegen, maar heeft belang bij beter ov. Uiteraard niet voor hemzelf, maar voor al die auto's die voor hem rijden en om ervoor te zorgen dat die de volgende dag in de bus zitten, zodat hij zelf kan doorrijden. Dat is iets badinerend gezegd, maar denkt u aan de mensen die geen alternatief hebben voor een auto. Bijvoorbeeld mensen die minder goed ter been zijn of ondernemers in logistiek Nederland en hulpdiensten et cetera. Zij moeten van die weg gebruik maken. Het gaat om voor de automobilist, die een alternatief heeft, dat alternatief te faciliteren en dat is openbaar vervoer.

04:14:35

De heer Broeksma: Ik heb u vaker gezegd dat het openbaar vervoer niet een luxe is, maar samen met fietsen essentieel is om de stad bereikbaar te houden en de doorstroming van mobiliteit voor elkaar te krijgen. Daarom worden er in dit voorstel tientallen miljoenen geïnvesteerd in fiets en openbaar vervoer. Overigens, ook de auto krijgt die betere doorstroming. Dat is net gememoreerd, de stoplichten bij Slaperstil verdwijnen bij de Chinees. De aansluiting van de Noodweg en de Zijlvestersweg vanuit het noorden verdwijnt daar. Er komen extra rijbanen bij het knooppunt Reitdiep. Op de Ring West verdwijnen enkele stoplichten, dus ook daar moet de auto de plek krijgen die het verdient. Daar verdwijnen enkele stoplichten, zodat die doorstroming beter gaat, maar wij zetten ook massaal in op het openbaar vervoer en de fiets. Voorzitter, wij ontraden motie M 04. Tot zover.

04:15:31

Voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik even in tweede termijn nog. VVD.

04:15:35

De heer Heiner (VVD): Dank u, Voorzitter. Als iemand achter een trekker vastzit op de N355, dan zou zo een extra baan zeker helpen. Hoe kijkt de wethouder daarnaar?

04:15:44

Voorzitter: PVV.

04:15:48

Mevrouw Blauw (PVV): Ik wil toch nog even terugkomen op de motie over aanpak van fijnstof. Ook vanwege mijn sympathie voor mijn collega Van der Laan en het vertrouwen. De wethouder gaf net aan, daar kun je niet tegen zijn en dat er wel onderzoek gedaan wordt naar fijnstof verminderen. Misschien om straks wat linkse stemmen binnen te halen, ga ik er toch voor stemmen.

04:16:16

Voorzitter: Anderen nog? Nog iemand iets in tweede termijn? Nee, dan ga ik tot slot naar de wethouder, de heer Broeksma.

04:16:24

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Richting de VVD over de trekkers op de Friese Straatweg, de N355. Separaat hieraan is de provincie ook bezig om te kijken hoe dat opgelost moet worden en die denken na over ventwegen, zodat het landbouwverkeer - het wordt een ongelijkvloerse kruising bij Slaperstil - zodat de trekkers onder de weg door kunnen. Ventwegen die deels al aangelegd zijn, zouden uitgebreid kunnen worden, zodat de auto kan doorstromen en het verkeer een plek krijgt. Het landbouwverkeer krijgt een 'dedicated' weg, zodat zij het andere verkeer niet hoeven te hinderen. Tot zover, Voorzitter.

04:17:06

Voorzitter: Dank u wel. Dan breng ik eerst het voorstel in stemming, de ontwikkelagenda MIRT-onderzoek.

04:17:23

Voorzitter: Met veertig stemmen voor en één stem tegen is de MIRT-ontwikkelagenda vastgesteld. Dan breng ik nu in stemming motie 01 'GO WEST'.

04:17:39

Voorzitter: Met vijf stemmen voor en 36 stemmen tegen is de motie verworpen.

04:17:46

Voorzitter: Dan breng ik in stemming motie M 02 'Aanpak fijnstof en geluidsoverlast Westflank'.

04:18:00

Voorzitter: Met 41 stemmen voor is deze motie unaniem aangenomen.

04:18:06

Voorzitter: Tot slot motie M 04 'Verdubbeling N355'.

04:18:23

Voorzitter: Met zes stemmen voor en 35 stemmen tegen is deze motie verworpen.

7. Motie bij collegebrief

- *Motie n.a.v. Hoofdlijnen Omgevingsprogramma Warmte (Wensen en Bedenkingen)*
- *M08: CV van jou CV van mij*

04:18:28

Voorzitter: Dan kom ik bij agendapunt 7: Motie bij een collegebrief. Dat is er één en ik vraag GroenLinks om deze officieel in te dienen. Althans het dictum.

04:18:44

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Het dictum is: roept het college op te onderzoeken in welke vorm de hierboven omschreven koppeling in vraag en aanbod van cv's kan worden gefaciliteerd bijvoorbeeld door een gemeentelijk cv-bedrijf, een sociaal werkbedrijf zoals WerkPro of dit onder te brengen bij WarmteStad. In het onderzoek mee te nemen wat de haalbaarheid en kosten van de verschillende opties zijn, welke eigendomssituatie logisch is - huur, koop of huurkoop - en in hoeverre het regisseren en installeren van cv's kan bijdragen aan werkgelegenheid voor praktisch

geschoolde mensen en onderwijs (stages en leerwerkplekken) en hier bij de raad op terug te komen in Q4 (het vierde kwartaal) van 2025.

04:19:28

Voorzitter: Dank u wel. Wie wil het woord in eerste termijn? GroenLinks.

04:19:35

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Ik ben bang dat de meeste andere partijen ondertussen niet zo veel tijd meer hebben. Ik voer graag het woord over energie en de warmtetransitie. In dit geval gaan we niet eindeloos praten over die warmtetransitie als geheel, maar heel specifiek over hoe wij het voor inwoners weer een klein stapje makkelijker kunnen maken. Met deze motie is het de bedoeling dat mensen, die aangesloten worden op het warmtenet en daarom een cv-ketel over hebben, want die is dan niet meer nodig, die cv-ketel kwijt kunnen. Tegelijkertijd kan die cv-ketel weer gebruikt worden, bijvoorbeeld bij mensen wiens cv-ketel kapot gaat en die weten dat ze over een paar jaar ook aan het warmtenet worden aangesloten.

04:20:19

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Dat is nu misschien nog een beetje hypothetisch, maar de komende jaren gaan er duizenden mensen aangesloten worden op het warmtenet, dus het gaat wel ergens over. In het commissiedebat hebben we het al gehad over moet dat dan een gemeentelijk cv-bedrijf zijn of gaan we dat op een andere manier oplossen. Het is niet de bedoeling dat we dat nu al vastleggen, maar met deze motie gaan we vragen aan het college om te onderzoeken of dit in de praktijk realiseerbaar is. Als we dit gaan doen, hoe we dat dan het beste kunnen doen en hoe kun je andere effecten zoals circulaire economie, onderwijs en werkgelegenheid daarin meenemen? Zo zit er hopelijk voor iedereen wat in en maken we het leven van onze inwoners in de warmtetransitie weer een stukje makkelijker.

04:21:05

Voorzitter: Een interruptie van Student en Stad.

04:21:08

De heer Van Schagen (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Ik proef in de motie dat het onderzoek voornamelijk gaat in de richting van hoe kunnen we dit als gemeente het beste doen. Ik wil hier niet de rol van de VVD op me nemen, maar als je doelt op tweedehands cv-ketels kopen, kom je best veel websites tegen die ook cv-ketel in de naam hebben of tweedehands cv-ketels of weet ik veel wat. Zou het een conclusie van het onderzoek kunnen zijn dat de markt dit al best goed kan oppakken? Dank u wel.

04:21:40

Voorzitter: GroenLinks.

04:21:42

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Het is natuurlijk zo dat de markt dit op dit moment al doet. Er zijn cv-verhuurbedrijven en er zijn ook bedrijven met tweedehands cv-ketels. Alleen waar het nu om gaat, is dat dit op grote schaal gaat gebeuren en dat het niet per se op een manier moet die commercieel is, want dat kost mensen veel meer geld dan als het op een wat socialere manier gebeurt. In dit geval zien wij een belangrijke rol voor de gemeente. Niet enkel het daadwerkelijk

installeren van de cv zelf is, want dat zou bijvoorbeeld via een sociaal werkbedrijf kunnen, maar ook in het kijken naar wanneer wordt welke buurt aangesloten op het warmtenet. Dat is een beslissing die wij als raad nemen, niet een of ander bedrijf, dus daarom is het logisch dat die sturing van de gemeente wellicht ook terugkomt in dit gedeelte. Natuurlijk ben ik het met u eens; de gemeente zit krap bij kas en dat weten we allemaal. Als dit iets is wat heel veel geld gaat kosten of onpraktisch is, dan horen we dat graag terug van het college in Q4 2025.

04:22:49

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Voor nu zie ik in ieder geval een kans om zowel voor de inwoners die nu aan het warmtenet gaan als voor de inwoners wiens cv kapot gaat en over een paar jaar aan de beurt zijn, het leven een beetje simpeler te maken.

04:23:03

Voorzitter: VVD en dan de SP.

04:23:05

De heer Heiner (VVD): Voorzitter, gratis geld bestaat niet, ook niet bij de overheid. Dit is geen kerntaak van de overheid, dus dat moeten we gewoon aan de markt overlaten.

04:23:13

Voorzitter: De SP.

04:23:15

De heer Brandenburg (SP): Dank, Voorzitter. Voorzitter, mijn fractie staat met veel enthousiasme op deze motie. Wij vinden de motie een beetje exemplarisch in hoezeer het denken in deze raad over de rol van de gemeente in de warmtetransitie is veranderd. Zelfs mensen binnen mijn fractie zeiden: "Nou, nou, nou, een gemeentelijk cv-bedrijf, is dat nu echt waar we met elkaar naartoe moeten?" Echter, Voorzitter, als ik zo dit debat in deze raad hoor, dan is dat dus nog steeds nodig. Er zijn hier namelijk lieden die denken dat de markt dit kan. We weten dat de markt dit niet kan, want de markt zal er altijd voor gaan om mensen zo hoog mogelijke tarieven te vragen voor die cv-ketels. De markt heeft namelijk maar één doel heeft en dat is winstmaximalisatie voor de bedrijfseigenaren. Geen sociale doelen, geen moraal, dat heeft de markt niet. Daarom is het goed dat we toch dat gemeentelijk cv-bedrijf maar eens overwegen.

04:24:17

Voorzitter: VVD.

04:24:18

De heer Heiner (VVD): Wat zegt de SP tegen al die mensen die werken voor de markt? De markt is ook sociaal en biedt banen.

04:24:25

Voorzitter: SP.

04:24:26

De heer Brandenburg (SP): Voorzitter, dat bestrijdt mijn fractie ook helemaal niet. We hebben het over of de markt een sociale warmtetransitie kan ondersteunen. Daarop is het antwoord nee. Iedereen die in het bedrijfsleven werkt en tandenborstels

verkoopt of andere zaken produceert, helemaal prima. Alleen denken dat de markt en marktwerking een moraal heeft, is geloven in sprookjes. Er is één moraal in de markt en dat is het maximaliseren van winst.

04:24:58

Voorzitter: Anderen nog in eerste termijn? Student en Stad.

04:25:01

De heer Van Schagen (Student en Stad): Een interruptie kort, als dat kan.

04:25:04

Voorzitter: Jazeker, dat mag ook.

04:25:05

De heer Van Schagen (Student en Stad): Het zou kunnen dat we dit als gemeente nu oppakken. Ziet u, wat GroenLinks net ook zegt, dat we als gemeente mogelijk een beperkt budget hebben? Een beperkte capaciteit, dus dat het zomaar eens zou kunnen zijn dat dit niet megaveel prioriteit heeft. Het geld gaat of naar het één of naar het ander in de gemeente en als het goed is, gaat het 100% naar goede dingen.

04:25:30

Voorzitter: SP.

04:25:32

De heer Brandenburg (SP): Als je cv-ketels inkoopt en je verhuurt die tegen een sociaal tarief, dan kun je dat vrij makkelijk zonder extra kosten doen. Dat is nog altijd goedkoper dan dat een partij er winst op maakt.

04:25:45

Voorzitter: ChristenUnie.

04:25:48

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Wij zijn mede-indiener van deze motie, dus ik mag ervan uitgaan dat wij voor zijn. Voorzitter, we zien op dit moment dat de markt het niet volledig kan, wat bijvoorbeeld de VVD wel denkt, want we zien in de praktijk dat veel cv-ketels afgedankt worden, naar het buitenland verscheept worden en op plekken terechtkomen waar we niet weten wat ermee gebeurt. Installateurs in Nederland zijn huiverig om tweedehands ketels te installeren, omdat ze niet weten of die kwalitatief goed zijn en of ze willen daar liever niet mee werken, omdat ze genoeg ander werk hebben in de installatiebranche. Ze zeggen, voor jou een ander of misschien wel tien anderen.

04:26:32

De heer Dwarshuis (ChristenUnie): Voorzitter, daarom is het goed idee dat we dit gaan doen. Wij werden zelfs zo enthousiast van het idee dat we de vraag voor het college hebben of we dit nog wat groter kunnen aanpakken. Namelijk of we dit ook zouden kunnen meenemen. We gaan heel veel woningen wisselen, verbouwen, slopen en nieuw bouwen in het aardbevingsgebied en in de versterkingsopgave. Mogelijk zijn er ook koppelkansen in dat gebied. Dat lijkt ons in ieder geval een goed idee. Al zien we ook dat het misschien met alle samenwerkende partijen in dat gebied erg complex kan zijn.

04:27:09

Voorzitter: Nog anderen in de eerste termijn? Dan kijk ik naar het college wie in de cv's gaat. Dat is meneer Broeksma, denk ik.

04:27:19

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Onder deze motie zit een logische gedachtegang. Er komen natuurlijk veel cv-ketels beschikbaar. De heer Dwarshuis zegt, ook in het nieuwbouwgebied. De nieuwe woningen moeten aardgasvrij zijn, maar van de oude woningen en sloop/nieuwbouw komen cv-ketels vrij. Oordeel raad voor deze motie, maar ik maak er wel een kanttekening bij. Het hergebruiken van cv-ketels is complexer dan het misschien op het eerste gezicht lijkt. Ik noem een paar voorbeelden. Een deel van de eigenaren huurt of leaset die cv-ketels. Dat betekent dat ze in feite niet beschikbaar komen. Hoe groot is het probleem? De levensduur van cv-ketels is vaak een jaar of tien en zou eventueel nog verlengd kunnen worden. Er zijn ook huurcontracten met een korte looptijd van één jaar of vijf jaar. Dat is mogelijk.

04:28:14

De heer Broeksma: Het eenvoudig herplaatsen van een ketel is niet altijd mogelijk, omdat je bij het herplaatsen moet voldoen aan de dan geldende technische normen. Helemaal een-op-een is niet altijd mogelijk. Het is misschien ook mogelijk om de levensduur van een cv-ketel te verlengen. Er zijn een aantal thema's. We gaan eerst onderzoeken waar we het nu precies over hebben en hoe groot het probleem is. Ik heb u een aantal vraagstukken genoemd en de heer Dwarshuis heeft er nog een vraagstuk aan toegevoegd.

04:28:47

De heer Broeksma: Oordeel raad met de kanttekening dat wij u in het vierde kwartaal van 2025 een brief zullen sturen. Dat is nog deze raad, want in februari is de laatste raadsvergadering. Dan geven we de antwoorden, voor zover wij die hebben, de stand van zaken die we op dat moment hebben. Hoe groot is het probleem? Welke oplossingen zijn er mogelijk? Welke gemeentelijke rol zou daarin gespeeld kunnen worden? Wij sturen een brief eind van dit jaar. Met die kanttekening geef ik oordeel raad, Voorzitter.

04:29:19

Voorzitter: Dank u wel. Nog iets in tweede termijn? Nee, dan breng ik de motie in stemming.

04:29:37

Voorzitter: Met negen stemmen tegen en 32 stemmen voor is deze motie aangenomen.

8. Motie vreemd aan de orde van de dag

- M03: 100 is 100 ook in Helpman-Noord

04:29:44

Voorzitter: Dan kom ik nu bij agendapunt 8: Moties vreemd aan de orde van de dag. We hebben er twee. Ik begin bij motie M 03 '100 is 100 ook in Helpman-Noord'. Ik wil vragen aan Partij voor het Noorden om kort deze motie toe te lichten.

04:30:05

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dank, Voorzitter. Ja, '100 is 100 ook in Helpman-Noord'. Wij luisteren met gemengde gevoelens naar het participatiedebat van ruim een uur geleden. Dit was zo een voorbeeld, waar echt ruim onvoldoende is gedaan met participatie. Dat begon al bij de opstelling van de gebiedsvisie voor de wijk Helpman-Noord, maar uiteindelijk ook bij de realisering van het plan voor de Hoefijzerfabriek. Serieuze bewoners met de beste wil, niemand die tegen woningbouw was en dan toch twaalf zienswijzen, waarvan een aantal ook nog door hele wijkcomités waren getekend.

04:30:59

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Dan is er toch iets niet goed gegaan, juist in die participatie. Ook wij zijn voor bouwen, laat dat duidelijk zijn. Echter, als we in 2023 als raad, precies twee jaar geleden, een gebiedsvisie aannemen waarin heel duidelijk klip-en-klaar staat ongeveer honderd woningen en dat worden er dan vervolgens 40% meer, dan kun je dat niet uitleggen aan die wijkbewoners. Dat kunnen...

04:31:25

Voorzitter: Ik zie allemaal handen. Als het is ingediend, kom ik bij u terug.

04:31:34

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, wij willen dat de gemeente toch nog een keer met die projectontwikkelaar in gesprek gaat om te kijken naar het oorspronkelijke plan van ongeveer honderd woningen. Of dat er nu 103 zijn of 97, dat laat ik in het midden, maar in ieder geval niet 139, want dat is niet ongeveer 100. Dat zijn bandbreedtes, die ik niet aan mijn kinderen kan uitleggen. Misschien anderen wel, maar ik niet. Daar gaat het om. Nogmaals, die bewoners zijn mensen met de beste wil die hun wijk enorm zien veranderen en daar ook op alle mogelijke manieren over meedenken en mee proberen te acteren, maar geen gehoor krijgen. Geen gehoor. Punt.

04:32:19

Voorzitter: Dank u. De verhelderende vragen aan de indiener mogen nu gesteld worden. GroenLinks.

04:32:24

Mevrouw Hillekens (GroenLinks): Dank u wel, Voorzitter. Ik vroeg me wat af. Als we die zienswijzen afpellen, dan zijn de zorgen over parkeren, verkeersdruk en groen allemaal uitgebreid aan bod gekomen en beantwoord en blijft vooral de zorg over dat we geen sociale huurwoningen in de buurt van ons eigen huis willen. Vindt Partij voor het Noorden echt dat participatie niet geslaagd is, als we sociale huurwoningen gaan bouwen tussen mensen die nu in hun koopwoning uit zitten te kijken op een hele treurige fabriek?

04:32:50

Voorzitter: De Partij voor het Noorden.

04:32:52

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, die bewoners lezen een gebiedsvisie, waar ze niet tegen in beroep kunnen gaan, waarin klip-en-klaar staat, ongeveer honderd woningen. Ongeveer honderd woningen. Als GroenLinks dat leest

als 140 is ook honderd, dan verschillen we daarover van mening. Dat heeft niets te maken met sociale huurwoningen of koopwoningen. Wij willen ook meer sociale huurwoningen, dat weet GroenLinks. Het gaat om het vertrouwen wat je hebt als gemeenteraad en als college richting die bestaande omwonenden.

04:33:29

Voorzitter: Er komen nog een aantal verhelderende vragen. Ik begin bij de SP, dan kom ik bij de VVD en dan bij het CDA.

04:33:38

De heer De Waard (SP): Dank u, Voorzitter. Er zijn veel mensen die al jaren wachten op een betaalbare huurwoning. Als het aan de Partij voor het Noorden, de Stadspartij en de PVV ligt, mogen die mensen dus nog meer geduld hebben.

04:33:54

Voorzitter: De Partij voor het Noorden.

04:33:56

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, er zijn misschien wel 30.000 of 40.000 mensen die in de allermooiste stad van Nederland willen wonen. Die willen we het liefst allemaal opvangen, maar we moeten wel betrouwbaar blijven als overheid en als raad. We moeten afspraak is afspraak hanteren, hoe vervelend ook.

04:34:20

Voorzitter: VVD.

04:34:21

De heer Heiner (VVD): Dit was een visie, dus dat is geen harde afspraak. We zitten in de grootste wooncrisis sinds de Tweede Wereldoorlog. We moeten woningen bouwen. Wat zegt u tegen al die woningzoekenden?

04:34:32

Voorzitter: De Partij voor het Noorden.

04:34:35

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Ik noemde net het aantal van 30.000, maar misschien zijn er wel honderdduizend mensen die naar de stad willen komen. Dat is heel vervelend en we doen allemaal ons best daarvoor, maar we hebben wel rekening te houden met de inwoners die er nu al wonen, want anders gaan er hele gekke dingen gebeuren in deze stad.

04:34:50

Voorzitter: CDA.

04:34:52

De heer De Haan (CDA): Wat voor gekke dingen gaan er dan gebeuren?

04:35:00

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): Voorzitter, het wordt al wat later. Dan krijg je een stukje onvrede. Dan wordt er gedacht vanuit die wijken, die gemeenteraad doet maar en vindt het allemaal prima en wij worden toch niet gehoord. Deze bewoners hebben echt hun best gedaan om in beeld te komen, om mee te schrijven, om mee te denken met een positieve mindset. Laten we dat niet

vergeten. Dit zijn geen Nimby's of iets dergelijks; not in my back yard. Het zijn geen mensen die zeggen, niet in mijn achtertuin, maar serieuze en betrokken inwoners.

04:35:35

Voorzitter: Zijn er nog anderen met een verhelderende vraag? Nee? Dan ga ik nu naar de reactie van het college. De wethouder.

04:35:47

Voorzitter: Rik.

04:35:52

De heer Van Niejenhuis: Dank u wel, Voorzitter. Het college zal deze motie ontraden. Dat zal de Partij voor het Noorden en de andere fracties niet verrassen. De heer Van der Laan blijft zeggen, honderd is er honderd. Hij is niet ontvankelijk voor de argumenten die het college daar tegenover zet en die wil ik toch nog even noemen. Uitgaande van de woningbouwprogrammering, zoals we toen in gedachten hadden, was honderd ongeveer het streefgetal. Later in het proces heeft de ontwikkelaar en corporatie de gemeente gevraagd, zouden we niet een hoger percentage sociale huur kunnen maken, dan maken we kleinere woningen met een lagere parkeernorm. Dan ga je binnen hetzelfde bouwvolume met net zo een grote parkeervraag meer woningen realiseren. Het bouwvolume neemt niet toe en het verkeer neemt niet toe. Het parkeren neemt niet toe en dat was nu juist waarom we die honderd hadden opgenomen in die visie.

04:36:44

De heer Van Niejenhuis: Het college heeft dus erg goed onderbouwd, waarom 139 in dit geval gerechtvaardigd is en zal die motie daarom ontraden. Ik hoop dat we na deze discussie zo snel mogelijk door kunnen om de vergunning te verlenen. Ik wil tot slot nog zeggen, Voorzitter, dat ik als wethouder zelf met een vertegenwoordiging van de bezwaarmakers in gesprek ben gegaan. Ik heb ze ook op andere momenten getroffen en gesproken. Ik wil benadrukken dat veel tijd en moeite is gestoken in het participatieproces en dat we nog steeds met de bewoners in gesprek zijn over parkeren en verkeer. Dat zullen we ook blijven doen, ondanks deze bezwaren.

04:37:24

Voorzitter: Oké, nee. Ik denk dat we volgende keer toch maar de afspraken, die we hebben gemaakt, bij de agenda zetten, zoals ze bij mij er ook bij staan. Anders krijgen we iedere keer verwarring over wat we met elkaar hebben afgesproken en kijkt iedereen mij teleurgesteld aan. Nu is alleen de vraag aan de indiener of hij nog wil reageren op het college. Dat mag, maar hoeft niet.

04:37:48

De heer Van der Laan (Partij voor het Noorden): De wethouder gebruikt het woordje 'toen'. Toen was het 2023. In 2023, april om precies te zijn, hebben wij de gebiedsvisie vastgesteld. Die is dus in die zin niet zoveel waard, want daar kun je vrij in winkelen. Ongeveer honderd wordt dan ongeveer 140. De volgende keer wordt het misschien 200. Die boodschap willen we meegeven, doe dan geen gebiedsvisie, want dit is niet zoveel waard. Daar kunnen wij niet zoveel mee. Nog belangrijker dan dat wij er niet zoveel mee kunnen, is dat vooral de inwoners er niet zoveel mee kunnen. Wij staan voor die inwoners. Wij zijn volksvertegenwoordigers.

04:38:29

Voorzitter: Oké, dan breng ik nu de motie in stemming.

04:38:37

De heer De Waard (SP): Dank u wel, Voorzitter. Er wordt hier altijd geklaagd als er te weinig gebouwd wordt. 'Boe, boe, boe'.

04:38:43

Voorzitter: Dat is een stemverklaring. Ja, dat mag.

04:38:47

De heer De Waard (SP): Er wordt dus altijd geklaagd, dat er te weinig gebouwd wordt, behalve bij extra sociale huur. Nee, dan is de gemeente natuurlijk te klein. Die mensen die al jaren wachten - dat hoorde ik net de heer Van der Laan zeggen - die kunnen wat betreft de Partij voor het Noorden, Stadspartij en de PVV wel iets langer wachten, terwijl Helpman al zo een eenzijdige wijk is. Wat extra sociale huur zou het alleen maar goed doen en daarom stemmen wij natuurlijk tegen deze motie.

04:39:10

Voorzitter: De mensen die geen spreektijd hadden mogen van mij wel een korte stemverklaring geven, mochten ze dat willen. Ik wist dat op rechts, de Partij van de Arbeid dat graag wilde.

04:39:23

De heer Tjepkema (PvdA): Hoe zag u dat nu weer, Voorzitter? Nee, hartstikke goed om juist meer sociale huurwoningen toe te voegen voor gemengde wijken in het zuiden van de stad. Het college is echt niet over één nacht ijs gegaan. Dit is een investering in de buurt met verkeersmaatregelen en investeringen in de openbare ruimte. De wethouder heeft toezeggingen gedaan. Wij zijn ervan overtuigd dat het een heel goed plan is voor zowel woningzoekenden als voor de huidige buurt. We stemmen voor.

04:39:47

Voorzitter: Nog andere stemverklaringen?

04:39:49

De heer Tjepkema (PvdA): We stemmen tegen de motie en voor het plan.

04:39:52

Voorzitter: Het wordt laat. CDA.

04:39:56

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, volgens mij doen we met het voorstel van het college precies wat we van het college vragen om te zorgen voor zoveel mogelijk woningen. Ik ben blij dat uiteindelijk de populistische handrem, waar de Partij voor het Noorden de afgelopen drie weken voor gezorgd heeft, er nu af is. Die was frustrerend, goedkoop en vertragend en bovendien in het nadeel van woningzoekenden. Ten slotte nog een punt van zorg dat we de wethouder mee willen geven. Met de minimale parkeernorm die in het gebied wordt gehanteerd, voorziet mijn fractie hier net als op andere locaties een tekort aan parkeerplekken. We hopen dat de wethouder hier sterk op wil toezien.

04:40:29

Voorzitter: Dat waren de stemverklaringen. Dan breng ik nu het voorstel in stemming.

04:40:34

Voorzitter: De motie, sorry. Dat komt door dat voor en tegen. Ik ben nu zelf ook in de war.

04:40:46

Voorzitter: Nog twee stemmen. Nog één.

04:40:49

Voorzitter: Met 37 stemmen tegen en vier stemmen voor is deze motie verworpen.

- *M07: Geworteld in Groningen*

04:40:53

Voorzitter: Dan kom ik bij de laatste motie M 07. Partij voor de Dieren.

04:41:20

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): Dank u, Voorzitter. Op de kamer van wethouder Bloemhoff hangt de spreuk 'Wat er ook speelt in het land, laat het vooral de kinderen zijn'. Die spreuk is niet minder relevant geworden. Terwijl Den Haag liever ruziet dan problemen oplost, een falend asielbeleid voorstaat en IND-procedures verder vertragen, zijn kinderen de dupe. Voorzitter, dat zijn ook Groningse kinderen. Gewortelde kinderen zijn kinderen die vijf jaar of langer in onze gemeente wonen, maar nog steeds geen zekerheid hebben over hun toekomst hier. Kinderen die hier naar school gaan, in onze speeltuinen spelen, onze taal spreken en toch nergens zeker van zijn. Namelijk, ondanks hun wortels in deze mooie stad kunnen zij ieder moment worden uitgezet. Een vreselijk scenario dat we helaas de afgelopen maanden ook in andere gemeenten hebben zien gebeuren.

04:42:15

Mevrouw Bosma (Partij voor de Dieren): De kinderen worden niet uitgezet, omdat zij iets fout hebben gedaan, maar alleen omdat onze landelijke overheid faalt in het beschermen van haar inwoners. Het is schrijnend dat wij als gemeente moeten opstaan tegen een overheid die haar moreel kompas volledig kwijt is. Een overheid zou kinderen moeten beschermen in plaats van uitzetten. Daarom dienen wij vandaag, net als veel andere gemeenten in Nederland, een motie in waarin we het college oproepen dit onder de aandacht te brengen bij de VNG en de bewindspersonen. We willen ons uitspreken als gemeenteraad en het Rijk vragen om medemenselijkheid, verantwoordelijkheid en rechtvaardigheid om onze kinderen te beschermen. Dank u, Voorzitter.

04:42:59

Voorzitter: Dank u wel. Ik kijk of er nog verhelderende vragen zijn. D66.

04:43:06

Voorzitter: O nee, u had geen tijd meer. Dat klopt. U kan straks wel een stemverklaring geven. Ik moet eerlijk zijn naar iedereen, want anders krijg ik daar weer kritiek op.

04:43:19

Mevrouw Gietema (D66): Dan bewaar ik het voor de stemverklaring.

04:43:20

Voorzitter: Zeker, u mag straks een stemverklaring geven. Zijn er nog andere verhelderende vragen? VVD.

04:43:28

Voorzitter: Sorry?

04:43:34

Voorzitter: Nee, dan kijk ik naar het college. Wethouder Molema.

04:43:43

Mevrouw Molema: Mooi dat in Groningen een motie, die wordt ingediend in andere gemeenten, aan de orde komt en dat u opkomt voor het belang van deze kinderen. Dit zijn kinderen die zelf vaak niet gehoord worden of onvoldoende stem hebben om hier aandacht voor te vragen. Vanuit het college oordeel raad.

04:44:03

Voorzitter: Nog een reactie van de indiener?

04:44:06

Voorzitter: Nee, dan breng ik deze motie in stemming. Ik kijk even wie een stemverklaring wil geven. Ik begin bij D66.

04:44:14

Mevrouw Gietema (D66): Dank u wel, Voorzitter. Ik wilde zeggen, dat de inhoud van deze motie goed aansluit bij waar wij als D66 voor staan; een humaan asielbeleid en het belang van de kinderen voorop. Wij stemmen voor.

04:44:27

Voorzitter: VVD.

04:44:29

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): Uiteraard vinden wij het altijd belangrijk dat onze kinderen kunnen spelen en dat onze kinderen gelukkig zijn, maar wij zullen - ik zal niet ingaan op het politieke verhaal, want het is mijn stemverklaring - niet meegaan met deze motie, omdat wij vinden dat het verzoek aan het college niet klopt. Er wordt nu een politiek proces voorgesteld. Het is juist de bedoeling bij een generaal pardon, want dat is waar we op aansturen, dat we het uit de politiek halen en dat we de IND zodanig regels geven dat ze uit de voeten kunnen met de regels die er zijn. Deze motie ziet inderdaad de politieke weg om een pardon te realiseren via de VNG naar een bewindspersoon. Dat hebben we sinds 2019 afgeschaft, dus vanuit het technische aspect zullen wij tegen de motie stemmen.

04:45:13

Voorzitter: PVV.

04:45:16

Mevrouw Blauw (PVV): Ik wil het kort inleiden, ook als reactie op de indiener. Decennialang falend immigratie- en asielbeleid moet onder andere de PVV nu gaan opruimen. De motie is onuitvoerbaar, want het landelijk beleid is dat deze kinderen niet mogen blijven. Als ze minderjarig zijn, moeten ze terug naar hun ouders of met hun ouders mee terug.

04:45:38

Voorzitter: CDA.

04:45:41

De heer De Haan (CDA): Voorzitter, wat ons betreft, is dit meer een landelijke

discussie. Deze motie is deels overbodig. Ik ga ervan uit dat het college zich hier al voor inzet. Inhoudelijk snappen wij de zorgen van de indieners om op te komen voor deze kinderen; kinderen die hier geboren zijn of al jarenlang wonen, naar school gaan, Gronings praten en hier vrienden hebben. Dat zijn gewortelde kinderen en zij kennen geen ander thuis dan Nederland. Het migratiebeleid is complex en vereist zorgvuldigheid, maar juist daarom is het pijnlijk dat procedures soms zo lang duren dat kinderen ondertussen volledig integreren in onze samenleving en vervolgens toch met uitzetting geconfronteerd worden. Als lokale overheid kunnen wij geen verblijfsstatus verlenen, maar kunnen wij wel opkomen voor wat wij rechtvaardig vinden. We kunnen het signaal afgeven dat kinderen geen speelbal mogen zijn van trage procedures of politieke blokkades.

04:46:27

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

04:46:30

Mevrouw Gierkink (PvdA): De impact van gewortelde kinderen uitzetten is zo gigantisch. Het is niet alleen gigantisch voor het kind zelf, maar voor iedereen die daaromheen woont en mee leeft. Ik vind het onbegrijpelijk dat sommige partijen een beetje over technische dingen steggelen bij dit belangrijke onderwerp.

04:46:47

Voorzitter: Dat waren de stemverklaringen? Dan breng ik nu de motie in stemming.

04:47:00

Mevrouw Jacobs-Setz (VVD): O, ik heb mijn pasje eruit gehaald.

04:47:05

Voorzitter: Met 36 stemmen...

04:47:10

Voorzitter: O, sorry. Nog twee stemmen zelfs.

04:47:14

Voorzitter: Met 37 stemmen voor en vier stemmen tegen is deze motie aangenomen.

9. Sluiting

04:47:20

Voorzitter: We zijn aan het einde gekomen van deze vergadering. Ik sluit de vergadering, nadat ik u allemaal een fijne avond en wel thuis heb gewenst.